

Fabrikalardan makine sesinden önce *İşçinin Sesi* gelecek
Yıl:16 Sayı:401

İŞÇİNİN SESİ

Gün örgütlenme ve hazırlık günüdür!
3 Eylül 1990

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN!

12 Eylül'de önemli bir ameliyat geçirmiş olan burjuvazinin

DİKİŞLERİ PATLAMAK ÜZERE

GAP gezisi sırasında Kürt halkından bol bol yuh sesleri duydular. Kürdistan'dan batıya gelince, bakıyorsunuz itirafçılar, işkenceciler cezalandırılıyor, soygunlar almış başını gidiyor. Bütün bu savaşımın ana dayanağı olan işçi sınıfımız, burjuvazinin "ulusal dava" vb. mavallarına hiç pabuç bırakmadan yoluna devam ederken, onunla birlikte tüm emekçiler "savaşa hayır" diye ayaklanmış durumdadırlar. Emperyalist savaşa hayır, sınıf savaşına evet. Türkiye'de bunun koşulları oluşuyor.

Türkiye burjuvazisi 12 Eylül'de önemli bir ameliyat geçirmişti. Bir süre sonra yara iltihap toplamaya başladı. Şu son sıralarda ise dikişlerin patlamak üzere olduğu söylenebilir.

Sınıf savaşımı, zaman zaman hızlı, zaman zaman yavaş, ama sürekli yükseliyor. Öte yandan burjuvazinin dış ve iç çelişkileri uzun süredir böylesine Arap saçına dönmemişti. Öyle ki, savaş konuşulurken, gündemde "ulusal dava" diye kakışlanabilecek önemli bir konu varken, kimse bu durumu takmıyor. Çelişkiler, bastırılmak ya da dondurulmak şöyle dursun, azıtma yönünde yol alıyor.

Bayrampaşa ve Etimesut seçimleri bunun bir göstergesi oldu. Öte yandan, birbiri ardından gelen krizlere artık ad takılıyor. Daha yetki krizi bitmeden, hatta derinleşirken, mama krizi çıkıyor.

Meclis hükümete yetki vermeyi reddettikten sonra da sorun kapanmadı. Özal ve Akbulut, birbirlerine ters düşen açıklamalarda bulundular. En son GAP gezisinde ise gazetecilerin ve mitinge topladıkları kalabalıkların önünde açıktan birbirlerine girdiler.

GAP gezisi sırasında hoş şeyler oldu. Akbulut gelmemesi gereken yere, Özal'a nispet yaparcasına tantanayla geldi. Özal cumhurbaşkanı olduğunu unutup, ANAP mitinginde vaadler yağdıran bir konuşma yaptı. Gittikleri her yerde ANAP'lılar yuhlandı. Akbulut, bir mitingde, "yukarı"dan şikayet etti.

Gezi sırasında Özal ile Akbulut, gazetecilerle geniş bir görüşme yaptılar. Bütün köşe yazarları, bu görüşmede, "yazılmaması gereken şeyler" konuşulduğunu ve olduğunu yazdılar. Satır aralarından sızan, Akbulut ile Özal ciddi bir biçimde atışmış ve sonra da surat asmışlar.

Son yıllarda dönem dönem raslanan bir durum oluyor. Gazetecilerin kulakları bükülüyor ve onlar da bir süre, adeta partiler üstü bir tutumla, genel olarak devleti, düzeni korumaya geçiyorlar. GAP gezisinde yapılan görüşmeden sonra da aynı durum yaşandı.

Köşe yazarları, birlik beraberlik gereğini, yapıcı muhalefet yapmanın önemini vb. vurguladılar. Gazeteler, "birbirimize sarılalım" türünden başlıklar attılar. Ancak gelişmelerin hızlandığı günümüz koşullarında, bu çok kısa sürebildi. Bu kez başladılar köşe yazarları "bozuk atmaya". "Herkes kendi havasında", ne 30 Ağustos'u takan var, ne savaş tehlikesini, diye ağlaşmaya koyuldular. "Siyaset kilitlendi" türünden değerlendirmeler ortalığı sardı.

Bu arada Özal'ın emriyle İşın Çelebi'nin Iraklı bakan ile, dışişlerinin son anda haberdar olduğu bir görüşme yapması ve sonra da Irak'a çocuk maması verilmesini savunması, mama krizini başlattı. Bakanlar kurulunda ve ANAP milletvekilleri arasında sert kapışmalar geçti.

Öte yandan Demirel, 30 Ağustos törenlerine katılmadı. Gazetemiz yayına hazırlanırken, DYP ve SHP, Özal'ın 1 Eylül'de meclisin açılışında yapacağı konuşmayı nasıl protesto edeceklerini tartışıyorlardı.

Aydınspor'un Fenerbahçe'ye 6 gol atmasının altından bile burjuvazinin iç kavgası çıktı. Fenerbahçe yöneticileri, kulübe üye olmak için başvuran ANAP'ın Aydın milletvekili bir bakanına olağan soruşturma kurallarını işlettikleri için, ANAP'lı bakan 6 gol ile öc almış.

Burjuvazinin kendi içinde böyle kedi köpek gibi hırlaşması, işçi sınıfının ve emekçi yığınların onu giderek köşeye sıkıştırmasıyla yakından bağlıdır. Geçen yıl en büyük 500 şirketin gerçek kârları düşme göstermiş. Bu yılki hava ise kârlarının hepten tehlikede olduğunu gösteriyor.

GAP gezisi sırasında Kürt halkından bol bol yuh sesleri duydular. Kürdistan'da silah sesleri de susmuyor. Öte yandan doğudan batıya gelince, bu kez de bakıyorsunuz, itirafçılar, işkenceciler cezalandırılıyor, soygunlar almış başını gidiyor. Bütün bu savaşımın ana dayanağı olan işçi sınıfımız ise kararlı adımlarla ilerliyor.

Toplu sözleşmeler burjuvaziye soğuk terler döktürüyor. Metal sözleşmesi yaklaşırken, tekstilde 100 bin işçinin sözleşme görüşmeleri uyuşmazlığa gitti. Çok çeşitli olaylar sayılabilir. Ama iki sembolik olayı belirtip geçelim.

Bunlardan birincisi, İskenderun'da çoğu kadın bir gurup işçi, Körfez krizi yüzünden ücretlerinin ödenmemesini protesto etmek için şehirde bildiri dağıtmışlar. Büyük bir sempatiyle karşılaşmışlar. Halkla konuşurken, bize ne Körfez krizinden, biz onu bunu anlamayız, ücretlerimiz ödensin demişler. Bu, kadınıyla erkeğiyle işçi sınıfımızın, burjuvazinin "ulusal çıkarları"na aldırış bile etmediğini çok güzel gösteriyor.

İkincisi de Hilton grevidir. Hilton patronları, *Cumhuriyet* sütunlarında sözde müşterilerine(?) ağlaşan ilanlar vererek, gerçekte sahte solculardan yardım dileniyorlar. Dünya burjuvazisinin çıkarlarını temsil eden Hilton gibi uluslararası bir işletmede, bugünkü karışık siyasal ortamda sürmekte olan bu kararlı grev, adeta, Türkiye işçi sınıfının devrimi zafere götürerek, dünya burjuvazisine Türkiye'den bir darbe indireceğinin habercisidir.

İşçi sınıfımız, burjuvazinin "ulusal dava" vb. mavallarına hiç pabuç bırakmadan yoluna devam ederken, onunla birlikte tüm emekçiler "savaşa hayır" diye ayaklanmış durumdadırlar. Sendikalar, kapıcılar, sanatçılar, hukukçular, mimarlar, mühendisler, hekimler... hepsi "savaşa hayır" diyorlar. KAMAR araştırması ezici çoğunluğun savaşa karşı olduğunu gösterdi.

Emperyalist savaşa hayır, sınıf savaşına evet. Türkiye'de bunun koşulları oluşuyor.

Sabiha Günbudak

Bayrampaşa ve Etimesut'taki yerel seçimler bir kez daha gösterdi ki

Rejim bunalımı derinleşiyor

Bayrampaşa ve Etimesut seçimlerinde, iktidarın iktidarsızlığı sergilendi. Burjuva parlamentosu ciddi bir dirsek yedi. Toplumda kutuplaşmanın ilerlediği, sınıf mücadelesinin hızla keskinleştiği gözlendi.

Türkiye'de artık sık sık yerel seçim yapılıyor. Bir yere bir yatırım yapılacaksa, ANAP hemen öncesinde ya da sonrasında bir yerel seçim koyup, aklınca puan topluyor. Bu nedenle yerel seçimler geneliyle fazla birşey anlatmaz oldu. Ama bu, son küçük yerel seçim için geçerli değildir. Son yerel seçimde, özellikle Bayrampaşa ve Etimesut, Türkiye'deki siyasal ortamın güzel ve önemli birer aynası oldu.

Son yerel seçimler 14 yerde yapıldı. Bunlardan çoğu, ANAP'ın köyken ilçe yaptığı, birkaç parmak daha bal çaldığı, dolayısıyla hazır keklik olarak çantaya attığı yerlerdi. Buralarda ANAP'ın aldığı oylar hiç önemli değildir. Asıl önemli olan, Bayrampaşa ve Etimesut'tu.

Etimesut'ta oyların yüzde 21.90'ını alan MÇP'nin karşısında ANAP, yüzde 22 oyla belediye başkanlığını kıl payıyla kazandı. DSP ve RP de buradaki oylarını eskiye oranla artırdılar. Öteki partilerin oylarında düşme oldu.

Bayrampaşa'da seçimi, yüzde 42 kadar oy alan DSP kazandı. Burada RP yüzde 20.29 oy alarak, yüzde 20 oy alan ANAP'ı geçti. Öteki partilerin oylarında gerileme oldu.

Burjuva basında da korkuyla işlendiği gibi, bu sonuçlar çeşitli olguları yansıtıyor.

Bir kez iktidar partisinin seçim sonuçlarını yüzsüzce başarı diye nitelemesi abestir. En önemli iki yerde, elinde yerel seçimler için çok geçerli bir koz olan iktidar olduğu halde, ANAP yüzde 20-22 kadar oy almıştır. Sevinçten havalara uçmaları, biraz, acıklı durumlarını gizleme ihtiyacı duymalarından, biraz da eşine az raslanır yüzsüzlüklerindendir.

İkincisi, bu seçimler, 21 Ağustos tarihli *Milliyet*'te Derya Sazak'ın da belirttiği gibi, düzene tepkinin oy topladığını göstermiştir. İktidarıyla muhalefetiyle mecliste olan partiler, yani burjuvazinin o pek şirin parlamentosu ciddi bir dirsek yemiştir. Oylar, parlamento dışı muhalefete yönelmiştir.

Bununla da bağlı olarak üçüncüsü, bu seçim sonuçları toplumdaki şiddetli kutuplaşmayı göstermiştir. Oylar SHP'nin soluna, ANAP'ın sağına doğru kaymıştır. Bu, Etimesut gibi daha çok askeriliğiyle öne çıkan, gerici eğilimler taşıyan bir bölgede MÇP'nin aşırı güçlenmesi, Bayrampaşa gibi bir işçi-emekçi bölgesinde ise, SHP'nin solunda görünen ve sola kaymada geçici bir basamak işlevi gören DSP'nin kazanması biçiminde yansımıştır.

Parti adları hiç önemli değildir. Asıl önemli olan, eğilimlerdir. Bunlar da birşeyi çok güzel yansıttı. ANAP iktidarı protesto edilmekte, burjuva parlamentosuna burun bükülmekte, Bayrampaşa'yla Etimesut arasındaki sınıf mücadelesi son hızla keskinleşmektedir. 12 Eylül'de Etimesut kazanmıştı, bu kez Bayrampaşa zafere gidecektir.

S.Günbudak

KAVGA VE YORUM

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. □ Yazışma adresi: PO Box 513, London N16 5QB, England □ Baskı: Multiline Systems Ltd. (TU) □ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Partimize sarılalım

Sevgili yoldaşlar,
Günümüzde mücadele gittikçe yükseliyor. Ekonomik ve demokratik siyasal mücadele öyle gelişiyor ki, biz devrimciler bundan gurur duyuyoruz, göğsümüz kabarıyor.

Türkiye'de iktidar ve muhalefet boşluğu var. Halkımız iktidardan nefret ediyor. Hiçbir burjuva partisine inanmıyor ve güvenmiyor. Her alanda mücadeleyi yükseltelim. Burjuvazi yönetemez duruna gelmeli.

Türkiye'miz devrime gebedir. Devrimin olabilmesi için objektif şartlar hızla oluşuyor. Subjektif şartlar yeterli değil ama subjektif şartları gerçek anlamda oluşturmaya çalışan tek ve yegane örgüt partimiz TKP'dir. Şu kısacık dönemde partimiz çok şeyler yaptı. Ayrıldıktan sonra partimize yeniden sarılan yoldaşlar çoğaldı. Bu da birseyi gösteriyor.

Partimizin daha iyi duruma gelmesi için önerilerimizi iletelim, düşüncelerimizi söyleyelim. Ben bunu mümkün olduğu kadar yapmaya çalışıyorum. Her konuda konuşup düşünce alışverişi yapmış oluyoruz. Yanlışlarımız, eksiklerimiz giderilmiş oluyor, daha ileriye bir adım atmış oluyoruz. Böyle böyle kendi başımıza düşünce üretebilir, doğru karar verebilir duruma gelebiliriz. İşte o zaman gerçek devrimci yapıya kavuşmuş oluruz. Ve devrim mücadelesini partimizin bayrağını daha iyi yükseltebiliriz. Ülkemizde devrim sürecini kısaltabiliriz. Biz devrimcilerin görevi her alanda mücadele edip, subjektif şartları olgunlaştırıp, Türkiye'mizde devrim sürecini kısaltmaktır.

Proletaryayı zafere ulaştırmak, insanın insanca yaşadığı bir düzen kurmak için partimize sarılalım.

Zafer TKP'mizin olsun
Herşey TKP'miz için
Cengiz Aydınoğlu, İzmir

Sağlık için de tek yol devrim!

Bugün fabrika sanayi artıkları, çöpleri ve gazlar toplumu zehirlemektedir. Kapitalizm bu dünyada işçilerin karnını nasıl doyuruyorsa(?) canını, sağlığını elbette aynı ölçülerin de altında koruyacaktır. Canlıların yok olması için yapılan atom füzeleri kapitalizmin değil de kimin işi? Her ne kadar sosyalist sistemi barış diye diye çökerttiler ise de, savaş tehlikesi şimdi dünyaya daha sistemli yayılıyor. Yeni denemeler yaparak daha ileri teknik düzeyde yeni füzeler üretecekler. Kapitalizmin bu gibi sorunları insanlıktan yana çözeceğini hiç kimse umut etmesin.

Batı'da, burjuvazi yeşil partileri çarpıttı ve işçi sınıfı hareketlerini boğmak için kullandı. Şimdi yeşillerin burjuva yönetimleri işyerlerindeki ve dünya üzerindeki zehirli gazları, sağlıksız yaşam ve çalışma koşullarını ters yönde gösteriyorlar. Dünya işçi sınıfının burjuvaziye karşı tepkisini kendi kanallarına akıtmaya çalışıyorlar.

Bizim ülkemizde ise işyerleri vb. yaşanmaz halde. Kıyılarımız denize girilmez hale geldi. Türkiye gazetelerinin yakın tarihlerini izlediğimizde şu örnekleri görebiliriz:

Konuk Alman acı gerçeği dile getirdi. Cennet boğazı katletmişsiniz. (*Hürriyet,* 14 Temmuz 1990)

Çukurovanın çevre sorunu. Çevre kirliliğinin Çukurova bölgesinde de etkisini gösterdiğini belirterek Çukurova'da yeşil alanların yerini betonlaşmaya bırakması, sahil bandı boyunca foseptik kanalların Akdeniz'e akıtılmasının çevre kirliliğini artırdığı kaydedildi. (*Cumhuriyet,* 16 Temmuz 1990)

Gökova'da yeşil eylem: Gökova termik santralının bacasının dibine bir ağaç fidanı dikmek isteyen yeşiller bir süre göz altına alındı. (*Cumhuriyet,* 9 Temmuz 1990)

Santrala karşı imza: Yeşiller partisi Bursa İl örgütü, Orhaneli ilçesinde Ağustos ayında deneme üretimine geçecek Orhaneli santraline karşı termik santrali istemiyoruz imza kampanyası açtı. Termik santralin devreye girmesiyle çevredeki doğa ve bitki örtüsünün yok olacağını, insan sağlığı üzerinde olumsuz etkiler yaratacağını ileri sürdü. (*Cumhuriyet,* 9 Temmuz 1990)

Yine aynı sayıda *Cumhuriyet:* Dağlar da kirleniyor. Turizmin çeşitlenmesiyle çevre kirliliği de kıyılardan doğalara doğru tırmanmaya başladı. Akdeniz Seyahat Acenteleri Derneği genel sekreteri Abdullah Tekin de şöyle diyor: "Dağlarımız da artık SOS vermeye başladı. Dağlarımızı da kirletmeye başladık. Yetkililer gerekli önlemleri almadı. Dağlara kamp alanları çevresine çöp bidonları konulmalı. Dağlarımızın bu sessiz kirliliğini şimdiden önlemeye çalışmalıyız".

Bu durum karşısında, Türkiye'deki yeşiller de, yukarıda bazı örneklerde görüldüğü gibi, hep burjuvaziden umut bekliyorlar. En büyük işçi sınıfını görmüyorlar. Bu tip düzen yeşillerine işçi sınıfının tek sözü şudur: Bu düzen yıkılmadan, yani kapitalizm yerle bir olmadan hiçbir zaman erken ölümlerden erken gelen hastalıklardan, çevrenin kirlenmesinden, insanın zehirlenmesinden vb. asla kurtulunamaz.

Demokrasi için tek yol devrim!
Sağlık için de tek yol devrim!
Volga Beşoluk, Hessen

Bir küçük boy okuyucusundan

Sayın *İşçinin Sesi* devrimci dergisi yayın bürosu,

Daha önceleri birkaç sayısını okuyabilme fırsatını bulduğum derginizin görüşlerini beğenmekteyim. Yaklaşık 8 aydır derginizin son sayılarını ve de o süre içindeki yayınlarınızı takip edemedim.

Daha önce Türkiye'de İstanbul Üniversitesi'nde öğrenim görmekte iken, beraber olabildiğimiz arkadaşlardan bu dergilerin küçültülmüş de olsa, o andaki son sayılarını okuyabilme imkanım vardı. Ama şimdi Avusturalya'dayım ve herşeyden çok uzaktayım. Gelişen süreci izleyebilmem için derginize abone olmak, her sayısının adresime gönderilmesini istiyorum. Bir de parti programınızı isterim.

Şimdiden göndereceğiniz dergiler için teşekkür eder, tüm dostlara, arkadaşlara saygılar sunarım.
K.N., Avustralya

Gazeteyi içiyorum

Sevgili yoldaşlar,
Çalışırken telefon gelmişti (her zamanki gibi), yine *İşçinin Sesi*'nin geldiği müjdesi veriliyordu. Koşa koşa geldim, hemen gazeteye sarıldım. Bu durumlarda insanın ekmekten, sudan iştahı kesiliyor. Önce gazetenin içindekileri yemek-içmek iştahı herşeye üstün geliyor.

Bunları niye anlattığımı şöyle açıklayayım. Gazeteyi bir defa daha okuyordum, içimden bir ses dedi ki "kalk, kağıdı al, kalemini yüreğinin sesine göre oynat". Şunu demek istiyorum: Ne güzel ne duru yazıyorsunuz!... Sağolun. Okurken satırlar akıyor, insan kendisini konunun içinde buluveriyor, sanki onları ben yaşıyorum da ben anlatıyorum.

Son dönemde kullanılan dil o kadar dikkat çekici ki, aklıma hemen şu geliyor: "Partiyi işçiye oturtmak." Konular güncel, fikirlerin ayakları yere çok sağlam basıyor ve içlerini çok güzel doldurup, işliyorsunuz. Zaten yazıp da birşey anlatamam gibi bir derdimizin olmadığı, diğer "sol" dergilere bakıldığında o kadar güzel ortaya çıkıyor ki...

Şimdi 397. sayıyı okuyorum. Mustafa Kaplan yoldaşın yazısını okurken kendimi bizim oralarda buluverdim. Yoldaşın eline sağlık, nasıl da tertemiz yazıvermiş. Biz de onlara söz veriyoruz: O temiz, o güzel davayı daha da yükselteceğiz! Onların sıcaklığını buralarda da yaşatacağız!

Yoldaşça selamlar, sevgiler.
Yaşasın TKP'miz!
H.Kar, Hollanda

Sızlıyor yüreğim

Sızlıyor yüreğim
dünya devrimi geriledikçe
Sızlıyor yüreğim
sınıf bunu anlamadıkça
Sızlıyor yüreğim
oportünist revizyonistler
karşı-devrimi savundukça
Sızlıyor yüreğim
kimseler Romanya'daki
karşı-devrimi görmedikçe
Sızlıyor yüreğim.

Biz proletaryayız,
Romanya proletaryasını selamlarız
Biz proletaryayız
savaşınızı savaşımızla bir bütün biliriz
Biz komünist partisiyiz
dünyayı bir bütün görürüz
Biz komünist partisiyiz,
Çavuşesku'ları yoldaş görürüz.
Biz proletaryayız.

Varsın görmesin
oportünistler revizyonistler bu gerçeği
Bilmiyorlar nedir
sosyalizmin ölçeği
Olmuşlar Gorbaçofların,
burjuvaların sadık uşağı
Sizin gibi uşaklara bin lanet olsun.
Tarık Şimşek

Önder yoldaşım

Sanmayın boş yere aktı kanınız
Kalplerde yaşıyor sizin anınız
Elbet çıkacak bir gün canımız
Seni örnek aldım önder yoldaşım

Gündüzün yok, gecen hiç belli değil
O bir insandır bir melek değil
Şimdide kalma geçmişe de eğil
Seni örnek aldım önder yoldaşım

Uzak eller bize mekan olmuyor
Bu diyarda insan niçin gülmüyor
Özlemim rüyam asla gelmiyor
Seni örnek aldım önder yoldaşım

Çarşı pazar fabrikayı dolaşır
Muhtaç insanlara hemen ulaşır
Kalbinde iyilik hizmet taşır
Yardımı çok sever önder yoldaşım

Yaşasın devrimci mücadele
Çağdaş Yılmaz, Londra

Burjuvazi Alevilere karşı saldırılarında yeni sinsi yöntemler de kullanmaya başladı

Gelin canlar bir olalım

Devletin düzenlediği şenliklere en önemli karşı koyuş Hacıbektaş'ın gençliğinden geldi. Halkevi'nden gençler burjuvazinin sinsi yanaşımını olanakları çerçevesinde sergilemeye çalıştılar. *Hacıbektaş'ın Sesi* adlı bir gazete çıkarıp dağıttılar. Çok ilginç, gazetenin dörte üçü bizim kitaptan alıntılarla dolu. Dedebağı'nda alternatif şenlik düzenlendiler.

Kerim Bal

16-19 Ağustos tarihlerinde Nevşehir'in Hacıbektaş kasabasında her yıl düzenlenen Hacıbektaş Veli'yi anma şenlikleri, bu yıl da düzenlendi. Ancak bu yılki anma şenliklerinin diğer yıllardan farklı bir yanı vardı.

Önceden, şenlikleri her yıl Hacıbektaş Derneği düzenlerdi. SHP'li belediye başkanının seçilmesinden sonra şenlikleri belediye düzenlemeye başladı. Bu yıl ise, 1.Uluslararası Hacıbektaş Şenlikleri adı altında Kültür Bakanlığı düzenledi.

Hatırlarsanız, geçen yıl hükümetiyle muhalefetiyle burjuva siyaset adamları Hacıbektaş'ta boy göstermişlerdi. Bu, burjuvazinin Bektaşiliğe Aleviliğe karşı beslediği yozlaştırma, asimile etme, sünnileştirme emellerinin de bariz bir göstergesiydi. Bu yanaşım, bu yıl, Hacıbektaş şenliklerinin düzenlenmesini üstlenerek, Bektaşiliği ve Aleviliği boğma, sünnileştirme savaşımında önemli bir mevziyi ele geçirdi.

Aleviler yine karşı koyuyorlar

Egemen sınıfların yüzyıllardan beri Alevilik üzerine oynadıkları oyunları biliyoruz. Çeşitli entrikalarla saldırdılar, yolundan saptırmaya çalıştılar. Başaramadılar. Fiziki olarak yok etmeye çalıştılar. Başaramadılar. Günümüz Türkiye'sinde sosyal-politik ortam, yükselen demokrasi mücadelesi Aleviliği tekrar gündeme getirince, burjuvazi, atalarının başlattığı bu bitmez tükenmez başarısız mücadelede, günün, çağın ortamına uygun yeni yöntemler de kullanmaya başladı. Son üç yıldır burjuva basındaki yazı furyası, neye hizmet ettikleri belli olan kitap furyası, egemen sınıfın yeni sinsi yöntemlerinin belirgin ipuçlarıdır.

Burjuvazinin basın-yayın temelinde başlattığı bu sinsi saldırı, çeşitli Alevi-Bektaşi dernek ve kuruluşları üzerine de döndü. Başlangıçta İslamiyet çerçevesinde doğmuş olan bu toplumsal başkaldırı felsefesini, burjuvazi, yine İslamiyetin dar, gerici yörüngesine çekmeye çalışıyor. İlk adımda Şiileştirmeye, hemen ardından da kendi kalıpları içinde Sünnileştirmeye çabalıyor.

Burjuvazinin bu emellerine, "aydın" Alevi çevresinden de bilinçli veya bilinçsiz ışık tutanlar var. Son günlerde "iyi satan" bir Alevi kitabında önerilen "diyanet işlerinde temsil edilme" fikri bunun güzel bir örneğidir. Hacıbektaş'ta düzenlenen panelde, kültür bakanı Namık Kemal Zeybek ile Diyanet İşleri'nden bir görevlinin konuşmacı olmaları, burjuvazinin bu örneğe ne güzel sarıldığının bir kanıtıdır.

Egemen sınıfın basın-yayın temelinde ve örgütsel saldırıları sürerken, Alevi topluluk, yüzyıllardır direnmenin verdiği alışkanlık ve deneyimle, kendiliğinden buna karşı koymaya çalışıyor. Ama bu topluluk, yine deneyimiyle biliyor ki, bu mücadelede örgüt ve örgütlenme, ideolojik destekle bütünleşme yoksa, sonu iyi olmayacaktır. Alevi topluluk bu istemini dile getirmeye de çalışıyor. Bende bu düşünceyi uyandıran, 16-19 Ağustos tarihlerinde Hacıbektaş'ta bulunmam ve binlerce Alevinin toplandığı bu yerde onları gözlemem oldu.

Eğer Hacıbektaş'ta yalnız olsaydım, bu değerlendirmem bu kadar kesin olmayacaktı. Yanımda yoldaşımızın yazdığı "*En Büyük Kitap İnsandır*" kitabı vardı ve değerlendirmemin kesinliğini, turnusol kağıdı işlevi görerek bu kitap sağladı. Bir yoldaşımla birlikte, hem şenlikleri izlemek, hem de bu kitabı tanıtmak amacıyla Hacıbektaş'a gitmiştik.

Kitap insan kazanıyor, örgütlüyor

Yoldaşlar, Lenin bize, yayın organının en büyük propagandist, ajitatör ve en iyi örgütçü olduğunu öğretti. *Ne Yapmalı*'da tüm Rusya'yı kapsayan bir merkez organ gerektiğini ve bunun önemini belirtti. Rus Bolşevikleri bunu pratikte gördüler. Biz de pratikte görüyoruz.. *İşçinin Sesi*'nin ne kadar büyük bir örgütleyici olduğunu çok iyi biliyoruz. Tabii, bunu en iyi bilen yoldaşlar da kendisine postayla gelen *İşçinin Sesi*'ni okuyup partimize katılanlardır.

Merkez organ ve tüm merkez yayınlar büyük örgütleyici işlev taşımaktadır. Bunu bu yazıda belirtmemin bir amacı var elbette. Alevilik konusuyla ne ilgisi var demeyelim. Ben bu ilgiyi Hacıbektaş'ta yoldaşımla birlikte pratik olarak yaşadım.

Aleviler ezilen bir toplumsal katman. Komünist partisinin tüm ezilen kesimler içinde örgütlenme ve bu kesimleri işçi sınıfı önderliğinde devrim dalgasına katma sorunu var. Hepimiz biliyoruz ki, önce ideoloji ve açınım gelir, ardından örgüt getirir. İdeoloji olmadan örgüt olmaz. Alevilik konusunda da bu Marksist-Leninist yanaşımı, partimiz ve onun genel sekreteri uyguladı. İdeolojik açınım sunuldu: *En Büyük Kitap İnsandır*. İşte merkez yayınların tüm emekçi katmanları örgütlemedeki işlevini, Alevi toplumu içinde bu kitap yerine getiriyor.

Bu kitap artık Alevi kesimde örgütleyici işlev görüyor. Biz bunu Hacıbektaş'ta yaşadık. Artık bundan sonra yapılacak olan, kitabın olgunlaştırdığı insanları — ki bunlar canlı, örgütleyici insanlardır — partiye kanalize etmektir. Rahatlıkla söyleyebilirim ki, kitabın kazandığı çok sayıda, deneyimli, "Alevi" kökenli yoldaşı ummadığımız bir hızda partiye kanalize edebiliriz. Belki söylediğim çok iddialı oldu, ama şu kesin ki, kitap partimiz için asgari bir örgütlenme tabanı yaratmıştır.

Kitaba ilişkin olarak, "en iyi değerlendirme", "Aleviliğe en doğru bakış" sözlerinin yanısıra, "yazarı TKP'nin genel sekreteridir", "yazarı Marksist, komünisttir" sözleri de sık sık duyuluyor. Bu durum, Alevilerin ideolojik alandaki ihtiyaçlarını da, TKP'nin kimliğinde, örgüte örgütlenmeye olan ihtiyaçlarını da dile getiriyor. Bizim aktif çalışmamız sonucunda, Alevi toplumunun burjuvazinin saldırılarına ideolojik karşı koyuşunun bu kitapla, örgütsel karşı koyuşunun da TKP'yle olmaması için hiçbir neden yoktur. Tersine, bu nesnel tabanı, bu kitap asgari düzeyde sağlamıştır. Daha da sağlayacaktır.

Kitabın dağıtımının iyi olması, Alevi toplumun en ücra köşelerine ulaşması gerekir. Tüm yoldaşlarımız, *İşçinin Sesi*'ni en ücra köşeye ulaştırma asli görevinin yanında, bu kitabı da tüm Alevi kesimlere ulaştırma asli göreviyle başbaşadırlar.

Şenlikten haberler

Yoldaşlar, yazımın başında da belirttiğim gibi, bu yılki şenliği Kültür ve Turizm Bakanlığı düzenledi. Amacının ne olduğunu hepimiz biliyoruz, başta ben de değindim. Kısaca bir de programdan söz edeyim.

İlk gün açılış ve panel yapıldı. Bu açılış ve panelde Sünni İslamın, Türkçülüğün propagandası yapıldı. Panelde, son günlerde kitabı "iyi satan" yazarlar da vardı. Diyanet İşleri görevlisinin ve bakan Zeybek'in yanında, burjuvazinin sinsi siyasetine ustu-rupłu, Aleviliğin gönlünü okşayan ve "sert" çıkışlarıyla konuştular. İkinci gün Beştaş ve Çilehane'ye ziyaretler oldu. Üçüncü gün dede bağında semah gösterileri yapıldı, yemekler yendi. Tüm şenlik boyunca Devlet Tiyatrosu sinemada gösteri yaptı ve film-slayt gösterileri yapıldı.

Devletin düzenlediği şenliklere en önemli karşı koyuş Hacıbektaş'ın gençliğinden geldi. Halkevi'nden gençler, burjuvazinin sinsi yanaşımını olanakları çerçevesinde sergilemeye çalıştılar. *Hacıbektaş'ın Sesi* adlı bir gazete çıkarıp dağıttılar. Çok ilginç, gazetenin dörte üçü bizim kitaptan alıntılarla dolu. Dedebağı'nda alternatif şenlik düzenlendiler. HEP milletvekili Arif Sağ da bu alternatif şenliğe katıldı. Genel olarak tavırları doğru olmasına rağmen, deneyimsiz ve en önemlisi örgütsüz olduklarından yeterince başarılı olamadılar. Bu da gösteriyor ki, burjuva saldırılarına karşı Alevi toplumun en büyük ihtiyacı, örgüt ve örgütlülüktür.

Gelin canlar bir olalım!

TKP'de toplanalım!

Burjuvazinin Aleviliğe açıyor göründüğü kucak

Gerç kt düpedüz bir hain tuzak

Hükümetin Hacı Bektaş şenliklerine el atması, Alevi halk arasında derin bir öfke yarattı. Önde gelen Alevi sanatçılar, Alevi dernekleri, Hacı Bektaş Halkevi ve onun gazetesi, Hacı Bektaş gençliği, Hacı Bektaş Kültür Sanat Evi ve bunun gibi pek çok Alevi derneği ve gurubu bu tutumu protesto etti. Aynı günlerde bir de alternatif şenlik örgütlendi.

Nurten Keskin

Egemen sınıfların Alevi topluma karşı oyunları hiç eksik olmadı, bugün de olmuyor. Yüzyıllardır yaşanan baskı, zulüm, kıyım ve katliamlarla, bunlar sökmediği zaman yalan ve dalaverelerle Aleviliği yoketme çabaları bugün yine gündemde.

Burjuvazinin Aleviliğe-Bektaşiliğe duyduğu derin nefret tarihte falan kalmamışken, daha 10-15 yıl öncesine kadar çeşitli katliamlar yaşanmışken, ezme, aşağılama, demokratik haklarından yoksun bırakma tutumu aynen sürerken, bugün Hacı Bektaş şenliklerine "sahip çıkma"ları ne demek oluyor?

Bunun anlamı çok açıktır. Burjuvazi işçi sınıfıyla birlikte ayağa kalkmakta olan Alevi halka karşı bugün açık bir katliam düzenlemekten korkuyor. Alevilik konusunun her yerde harıl harıl tartışılıyor olmasından da korkuyor. Bu nedenle bu tartışmaların içine girip, en zararsız görüşlere yaslanarak, Alevi-Bektaşi geleneklerine sahip çıkar görünerek Aleviliğin özünü boşaltma, onu din ve milliyetçilik yönünde çekiştirme çabasındadır.

Hacı Bektaş şenliklerine, hükümetiyle, muhalefetiyle geçen yıllarda başlayan burjuva çıkartmalar bu yıl daha da azgınlaştı. En gerici Sünni tarikatlarının müritleriyle dolu ANAP hükümeti, Hacı Bektaş şenliklerini uluslararası bir festivale dönüştürüp kendisi düzenlemeye karar verdi! Festivalde ANAP'lı bakanlar, DYP, SHP yöneticileri, burjuva gazeteci ve yazarlar Hacı Bektaş Veli ve onun şahsında Alevi halk önünde adeta secdeye durdular! İçlerinden binlerce küfür geçirirken, mümkün olsa Alevi-Bektaşi halkın topunun ümüğünü bir hamlede sıkmayı düşlerken, mide bulandıran, iğrenç ikiyüzlülük örnekleriyle Hacı Bektaş Veli'ye övgüler düzdüler.

Hükümetin Hacı Bektaş şenliklerine el atması, Alevi halk arasında derin bir öfke yarattı. Önde gelen Alevi sanatçılar, Alevi dernekleri, Hacı Bektaş Halkevi ve onun gazetesi, Hacı Bektaş gençliği, Hacı Bektaş Kültür Sanat Evi ve bunun gibi pek çok Alevi derneği ve gurubu bu tutumu protesto etti. Bir de

(Devamı 4. sayfada)

(Baştarafı 3. sayfada)

alternatif şenlik örgütlendi.

Hacı Bektaş Gençleri, ilk sayısı bu yılki şenliklerde çıkmaya başlayan *Halkevi Hacıbektaş'ın Sesi* adlı gazetede düşüncelerini özetle şöyle dile getirdiler:

"....

"Kalmaz bu dünya haramilere, susmaz Hacı Bektaş Gençliği, ölmez demokratik güç...

"Bu olaylar karşısında boş durmadı Hacı Bektaş Gençliği kendi tavır aldı. Örneğin: Geçen sene büyük ilgi ve beğeniyle izlenen Kardeşlik Semah Ekibi, bu yılki anma törenini (1.İnternational) protesto amacıyla geceye veya Kültür ve Turizm Bakanlığı altında hiçbir gösteriye, hiçbir faaliyete çıkmayacak. Halka sesini gazete vb. gibi yollarla duyuracak.

"Bu durumda siz sayın halkımızdan isteğimiz, düşünmeniz, haklı olanı haksızdan ayırmanız...

"Örneğin diyebiliriz ki, Kültür ve Turizm Bakanlığı başarılı bir olay yarattı. Seneye daha da ileri gidip Bektaşi kültürünü, felsefesini, Hacı Bektaş Veli'nin değerlerini silmek için uğraşacaktır.

"Kuşkumuz yok bundan...

"...

"Biz diyoruz ki; sadece ve sadece bizim için anlamlı olan bu günde söz sahibi biz olalım. Bu da ancak canların bir olmasıyla olur.

"Gelin canlar bir olalım.

"Güçsüzle halkla olalım.

"Biz Hacı Bektaş Gençliğinden başka birçok sanatçı da tavrını koyup Kültür ve Turizm Bakanlığı adı altında hiçbir faaliyete katılmayacağını duyurdular.

"Hiç de bizim istediğimiz olmayan bir programla kutlanacak bu yıl 16 Ağustos...

"Ve bu yıldan tavrımızı koymazsak hep birlikte, seneye bugünün (hatta felsefemizin) yozlaştırılacağından kuşkunuz olmasın."

Hacı Bektaş gençliği, burjuva çıkartmanın anlamını ne güzel görmüş, ne kadar duru ve özlü dile getirmiş. Eline diline sağlık bunu yazan dostların.

Gerçekten de öyledir. Burjuvazi Hacı Bektaş şenliklerine, Hacı Bektaş'ın felsefesini boğmak, onu düzenle uzlaşan bir görüş, milliyetçi, dinsel bir mezhep konumuna çekmek için el atmaktadır.

Bu tutuma tepki yaygın olmakla birlikte, örgütlülük yanı eksik kaldığından, bu yıl sesini yeterince güçlü duyuramamıştır. (Burjuva gazetelerin tepki yansıtmaması, alternatif şenliklerden ise hiç söz etmemesi de işin bir başka yanıdır.)

Burjuva devletin bu tutumu ve onun karşısında Alevi halkın dağınıklığı Yürükoğlu yoldaşın, kitabında yaptığı bir öneriyi çok acilleştirmiştir. Hacı Bektaş felsefesinin korunabilmesi, burjuvazi ve onun yardakçıları tarafından çekiştirilmesinin önlenmesi, Alevi toplumun geleceği açısından, bir Alevilik kurulunun oluşturulması ve bu kurulun yönetiminde, ülke çapında ortak tutum alınması bugün çok temel bir ihtiyaçtır.

Bu yazımızı Yürükoğlu yoldaşın önerisiyle bağlayalım;

"Alevi toplumu bugün dedeliğin de etkisinin azalmasıyla gericilik ve onun devleti karşısında dağınık bir durumdadır. Buna getirilecek önlem, tüm istemlerimiz arasında önem sırasında birincidir. Bu dağınıklığa çözümü ancak Alevi toplumu getirebilir ama biz de bu konuda düşündüğümüzü söyleyebilir, önerimizi sunabiliriz.

"Önerimiz şudur: Alevi toplumunu özüyle, Hacı Bektaş düşüncesiyle uygun bir zeminde geliştirebilecek bir kurul oluşturulmalıdır. Yıl içinde belli aralarla Hacı Bektaş'ta toplanacak bu kurulda, her biri bir ocağı temsilen gelen 12 üye, Bektaşiliğin düşünsel kaynaklarını hakkıyla bilen bilim adamları, Alevi özünü dinsel çarpıtmaya boğmadan yaymakta olan ünlü halk ozanları, Hacı Bektaş soyu Çelebilerin başıyla birlikte yer almalıdır. Bu kurul düşünsel ve örgütsel konularda, Hacı Bektaş'a sadık kalmak koşuluyla tam yetkili olmalıdır. Hacı Bektaş'ın felsefi özüne ve devrimci yapısına sadık kişilerden oluşacak böyle bir kurul hem Aleviliğe, hem sömürüden, kula kulluktan kurtulmuş bir Türkiye'nin yaratılmasına ölçülemez bir katkı yapar."

Yeni Forum'daki yazılar, MİT bildirileri, küfür mektupları, Alevi topluma yaranma çabaları vb.ler birşeyi gösteriyor. Yürükoğlu yoldaşın Alevilik kitabıyla

Burjuvazi can evinden vurulmuştur

Ülkede sınıf savaşının hızla yükseldiği bir dönemde, Alevi halkın da egemen sınıflara karşı tarih boyunca hiç eksik olmamış başkaldırılarından bir yenisine doğru gittiği ortadadır. Üstelik bu savaşım, tarihte ilk kez, bugün zafere ulaşma olanağına sahiptir, çünkü artık işçi sınıfının iktidar savaşımıyla bütünleşerek baskı ve teröre, tarihsel haksızlığa tümüyle son verme umudu taşıyor. İşçi sınıfının savaşımıyla Alevi halkın savaşımı aynı ırmakta kucaklaşıyor.

Sayfaları hazırlayan:
Nurten Keskin

Yürükoğlu yoldaşımızın Şubat 1990'da yayınlanan, *Okunacak En Büyük Kitap İnsandır* adlı yapıtı, kısa süre içinde Alevi emekçiler arasında derin bir etki yarattı. Titiz bir bilimsel araştırmaya ve dikkatle ele alınmış tarihsel verilere dayanan kitap, haklı bir davanın, tutarlı ve ardıcıl savunuculuğunu yaptığı için, yalnızca Alevi emekçilerden değil, her türlü haksızlığa karşı çıkan bilinçli işçilerden de büyük destek gördü.

Ülkede sınıf savaşının hızla yükseldiği bir dönemde, Alevi halkın da egemen sınıflara karşı tarih boyunca hiç eksik olmamış başkaldırılarından bir yenisine doğru gittiği ortadadır. Üstelik bu savaşım tarihte ilk kez, bugün zafere ulaşma olanağına sahiptir, çünkü artık işçi sınıfının iktidar savaşımıyla bütünleşerek baskı ve teröre, tarihsel haksızlığa tümüyle son verme umudu taşıyor. İşçi sınıfının savaşımıyla Alevi halkın savaşımı aynı ırmakta kucaklaşıyor.

Tam da bu nedenledir ki, burjuvazinin etekleri tutuşmuş durumdadır. Son günlerde güncelliği nedeniyle konu bütün Alevi kesimlerde, dergilerde, derneklerde tartışılırken, öte yandan da, burjuva ve küçük burjuva başında, alelacele kaleme alınmış MİT bildirilerinde, partimize ve Yürükoğlu yoldaşın kitabına düzeysiz saldırılar yer almaktadır. Kitabın yarattığı etki burjuvaziyi ve tüm destekçilerini telaşlandırmıştır. *Yeni Forum* adlı azılı gerici derginin son iki sayısında partimize yönelik olarak çıkan yazılar işte bu çerçeve içinde gündeme gelmiştir.

Yeni Forum'un temmuz sayısında, daha önce de, MİT'le bağlı olduğu kolayca tahmin edilebilen Türkiye Fikir Ajansı adlı ajanstan *TBKP'nin 'Öznesi' Nesnesi* adlı bir kitabı yayınlanan İsmail Yalçın'ın "Alevilik Kışkırtması" başlıklı ve ağustos sayısında, Alper Soydeniz adlı bir kişinin, "Oynanan Oyunların Sonu Gelmiyor" başlıklı yazıları yayınlandı. Bu yazılarda, Yürükoğlu yoldaşımıza ve partimize yöneltilen karalamalar hiç şaşırtıcı değildir ve ayrıntı olarak ele almaya bile değmez. *Yeni Forum* kendi sınıfsal konumu gereği bize elbette böyle saldıracaktır. Ama bu saldırıların, başka MİT bildirileriyle, küfür mektuplarıyla ve Hacı Bektaş'taki gibi senaryolarla ardarda gelmesi, burjuvazinin hem Alevilik konusunun alevlenmesinden duyduğu korkuyu çok güzel yansıtmaktadır, hem de niyetlerini, sinsi planlarını, taktiklerini ortaya koymaktadır. Bu açıdan yazılar üzerinde biraz duracağız.

Yeni Forum, söz konusu yazılarda, çeşitli yerlere çeşitli mesajlar vermektedir. Kendi sınıfına, Alevilik'le bugün nasıl savaşılması, hangi yöntem ve malzemelerin kullanılması gerektiğine ilişkin mesaj var. Küçük burjuva kesimler arasında etkin olan adamlarına, TKP'ye ve Yürükoğlu'na nasıl çamur atılabileceği örneklenmiş ve bunun propaganda malzemeleri hazırlanmış. Alevilere ise aba altından sopa gösterilerek tehditler savurulmuş. Ve elbette, bu kadar karmaşık işlevi birarada görmeye çalışırken, üstelik nerede durduğunu ve kime seslendiğini belli etmeden gerekli yerlere gerekli mesajları da ulaştırma sıkıntısı çekerken

"Beklenmeyen Misafir" hikayesinin yansıttığı

Beklenen ikiyüzlülük

Ağustos ayının ortalarında, Hacıbektaş şenliklerinde kültür bakanı Zeybek, neredeyse Aleviliğini ilan edecek kadar mangalda kül bırakmayan nutuklar atarken, aynı şenlikte Kültür Bakanlığı'nın *Milli Kültür* adlı dergisi satılıyordu. Ve bu dergide Necdet Ekici adlı bir zatın "Beklenmeyen Misafir" başlıklı bir hikayesi yer alıyordu.

Sanat değeri de yok denecek kadar az olan bu hikayede, bir eve misafir geliyor, kendini ev sahibinin akrabası olarak tanıtıp, ev sahibinin askerdeki oğluna verilmek üzere biraz para, teyp vb. alıp gidiyor. Sonradan misafirin anlattıklarının yalan, kendisinin hırsız olduğu anlaşılıyor. Banal bir hikaye için buraya kadar herşey normal. Ama ne büyük bir raslantıdır(!) ki, bu hırsız misafir tavşan eti de yemiyormuş. Yani Aleviymiş.

Milli Kültür denen derginin hem de şenlikte satılan bir sayısında Alevileri böylesine haksızca karalayan bir hikayenin yer alması çok şeyi çok güzel sergiliyor. Bir kez, "milli kültür" denen olgunun nasıl işçi, emekçi, Alevi düşmanı, gerici, burjuva bir öz taşıdığı bir kez daha gözler önüne seriliyor. İkincisi, burjuvazinin ikiyüzlülüğü 32 dişiyle sırıtıyor. Bakan orada Alevi dostu görünen sahte nutuklar atarken, yayını Alevi düşmanlığını bütün iğrençliğiyle sürdürüyor. Bununla da bağlı olarak üçüncüsü, adamlar uygulamaya çalıştıkları havuç siyasetini bozmak pahasına da olsa, düşmanlıklarını kusmadan edemiyorlar. Öylesine düşmanlar!

Hikayenin başlığı "Beklenmeyen Misafir", ama yansıttıkları, burjuvaziden tam da beklenen ikiyüzlülük, sahtekarlık vb.dir.

Yürükoğlu yoldaşımıza iki "eleştiri" mektubu geldi. Her ikisi de Tıp Fakültesi öğrencisi olduğunu iddia ediyor. Ancak, el yazıları aynı. Birinin adı Ahmet, ötekinin Mehmet. Öyle anlaşılıyor ki, bütün düzen onlardan yana olduğu halde, gerçek kimlik açıklama mertliği bile gösterilememiş. Ya da mektuplar gerçek kimlik açıklanamayacak bir görev icabı yazılmış. Her neyse, biz ikisini de aynen basıyoruz ve kalite(?) değerlendirmesini okuyucuya bırakıyoruz.

MEKTUP 1

Sayın R. Yürükoğlu,

Benim adım Ahmet Can. Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde öğrenciyim. Sizin yazdığınız, "Okunacak En Büyük Kitap İnsandır"(?) adlı, hayli gösterişli bir başlığı olan kitabınızı okudum! Ben Sünni bir vatandaşım. Yazdığınız bu kitap bilimsellikten uzak, saçma ve değersizdir. Tarafsızlık ilkesi kesinlikle ihlal edilmiştir. Gerçekler saptırılmıştır! Kitabınızın sonuna ulaşıldığında (ki sonuna kadar okumak için hayli büyük sabır gerekmekte) insan hiçbir fikre ulaşamamakta, karışıklık ve kaos daha da artmaktadır! Engels'in düşüncelerini bir kutsal düşünce gibi beyninize kazıdığınız halde, neden Sünni düşünceyi savunan çeşitli kimselere danışmadınız? İlahiyat Fakültesi'ndeki çeşitli İslam tarihi hocalarına danışmadınız mı? Neden Buhari, Müslim ve diğer ünlü, tanınmış hadisçilerin eserlerini baştan sona okumadınız? Kitabınızda zaman zaman öylesine gereksiz bir şekilde tarihsel veriler var ki, bunun, anlamına yardımcı olduğunu sanmıyorum, yalnızca kaos yaratıyor. Zaten 300 sayfada o kadar uzun bir süreci özetlemek imkansız gibi birşeydir.

Modaya uyup, siz de Alevilikle ilgili bir kitap hazırlamış bulunuyorsunuz! Ne yazık ki bu kadar laf salatasıyla dolu olan kitabınız, ileride unutulup gidecektir, ve siz de ortalığı bulandırmış olmaktan başka bir işe yaramamış olacaksınız! Nedenine gelince: Ne yazık ki siz, Sünni düşüncenin ne olduğunu bilmiyorsunuz. Sünniliği "siyasi kamp" gibi düşünüyorsunuz. Hz. Ali (RA) hazretlerinin varlık nedenini de bilmiyorsunuz. Neden Sünniler çocuklarına "Ali" ismini veriyorlar? Siz esasında cahil bir insansınız. Çünkü bilmiyorsunuz! Ben Ali ismini ve Hz. Ali (RA) Efendimizi çok severim. Sapıtan ve saptıran sizlersiniz! Nedenine gelince: Hz Ali (RA), Hz. Muhammed (SAV) Efendimizin yakınlarından biridir ve İslam olmasaydı, Hz. Ali (RA) Efendimiz de olmayacaktı. Hz. Ali (RA) efendimizden daha büyük olan ve rehberimiz Hz. Muhammed (SAV)'dir. Eğer Hz. Muhammed (SAV) olmasaydı, Hz. Ali (RA) Efendimizin de bir fonksiyonu olmayacaktı. Hz. Ali (RA) Hz. Muhammed (SAV) Efendimizin izinden gitmiştir. Peki Hz. Muhammed (SAV) Efendimizin Hicrette yol arkadaşı kimdir? (Hz Ebubekir Sıddıyk Efendimiz.) İşi bilmiyorsunuz ya da bilmemezlikten geliyorsunuz! İslam'ın gerektiğinde eline geçen her fırsattan yararlandığın, eline geçen her olanağı değerlendirdiğini falan belirtiyorsunuz. Siz Hz. Muhammed (SAV) Hazretlerinin hayat hikayesini biliyor musunuz? Hayatta eline geçen her türlü maddi serveti (vs) devamlı fakirlere dağıttığını, öldüğünde birkaç küçük parçadan başka hiçbir şeyi olmadığını! Hayır, bilmiyorsunuz! Gazali'yi de bilmiyorsunuz, Mevlana'yı da, Yunus'u da, Mehmet Akif'i de! İslam hakkında hiçbir şeyi bilmiyorsunuz. Kör bir insan nasıl dengesiz hareket ederse, siz de sapıtmış, düşüncelere sahip olduğunuzdan dengesizce şeylerden bahsetmektesiniz. Bugün Kuran-ı Kerim'de namaz, oruç, hac... gibi çeşitli ibadetlerden bahsedi-

yazılar çelişki ve tutarsızlıklarla, garip üsluplar ve anlaşılmaz laf kalabalıklarıyla dolmuştur.

Yeni Forum'daki yazılarla en başta amaçlanan şey, Yürükoğlu yoldaşın, kitabının ve partimizin kazandığı saygı ve sevgiyi kırmak, kitabın etkisini yoketmeye çalışmaktır. Bunun için, yazılarda "İngiliz emperyalizminin ajanlığı", "sahte TKP'yi kurmak", "sözde komünistlik", "Zeki Baştımar'ın isteğiyle Londra'ya gidip, orada 'İşçinin Sesi' adıyla TKP'nin İngiltere kanadını oluşturmak", "bir yanda 'din afyondur' derken, bir yandan da Marksizm-Leninizme dini teokratik güç kazandırmaya çalışmak", "lüks villalarda oturmak", "Alevilik kışkırtması yapmak" vb. türünden, çeşitli kesimler arasında "yığın çalışması" yapan burjuvaların kendi alanına uygun olanına sarılabileceği kemikler atılmıştır.

Yazılarda Alevi topluma doğrudan ve açık bir saldırı yöneltmemeye gayret edilerek, burjuva yandaşlara, bugün havuç siyasetinin önde olması gerektiği mesajı verilmektedir. Ama sınıfsal nefretlerini de dizginleyemiyorlar. Bu nedenle, bir yandan bu mesaj verilirken, bir yandan da Alevi topluma sinsi bir biçimde yine kıyım, katliam tehdidi yapılmaktadır:

"Yörükoğlu, kitabının, emperyalizmin 'Sevr' siyasetine yararlı olabilmesi için doğrusu çok uğraşmıştır. Anadolu'yu, Marksist-Leninist *ikinci bir Kerbela* olayına sahne edebilmek için ne düşünceler, gerçekle ilgisi olmayan ne teoriler üretmiş. Ne kafa yormuş, ne beyin cimnastiği yapmıştır." (Alper Soydeniz, *Yeni Forum*, Ağustos 1990) (abç)

Aynı yazıda bu "ikinci Kerbela" fikri iki kez tekrarlanmakta ve ikincisinde de şöyle denmektedir:

"Anadolu'nun zengin kültür yapısını parçalayıp, *ikinci bir Kerbela faciası* planlanmakta ve halkı birbirine kırdırarak, Anadolu'yu parçalamak istemektedir." (abç)

Yeni Forum'un yazdıklarından, halkı birbirine kırdırmak, Anadolu'yu parçalamak vb. sözler ayıklanınca ortada birşey kalıyor. İkinci bir Kerbela faciası. Alevi topluma Kerbela hatırlatılarak açık bir tehdit savruluyor. Eğer Yürükoğlu'nun dediklerine uyarsanız başınıza ikinci bir Kerbela gelir denmek isteniyor. Kerbela'da atalarınızı nasıl kestiysek sizi de öyle keseriz demeye getiriliyor.

Madem böyle, kendi atalarının katliam mirasını devralmaktan ve onu tehdit unsuru olarak kullanmaktan hiç çekinmeyen burjuvazi, kendi yaptıklarının yanında Kerbela'nın vb.lerin de hesabını vermeye hazır olsun. Bugün artık gün o gün değil. Bugün egemen sınıfın karşısında bambaşka bir sınıf, bambaşka bir güç duruyor. En başta işçi sınıfı olmak üzere, bütün ezilen ve sömürülen kesimler Kerbela'ların, Kahramanmaraş'ların, Çorum'ların, hepsinin hesabını sormaya hazırlanıyor.

Azılı gerici *Yeni Forum*, küçük burjuva sollar üzerinde etkili olabileceğini düşündüğü adamlarına da, örgütümüzün "sahte TKP" olduğu, "gerçek komünist olmadığı" vb. türünden malzemeler kullanmalarını öğütlüyor. Buna yazılardan birkaç örnek verelim:

"O da (Yürükoğlu --*İ.S.*), İngiltere'de tahsilde bulunan saf gençleri, döner partileri, piknik gezileriyle *sözde* komünist yaptılar...

"...Görüldüğü gibi, Skotland Yard'ın korumasındaki mutemet, bu sefer de *yalancı* Türkiye Komünist Partisi *kisvesinde*, Londra'nın sesi olarak ortaya çıktı ve Turnusol kağıdı gibi yeni ajitasyon kaynağını, Londra'ya ortaya çıkarıverdi. Buna uymak isteyen bir-iki cılız çıkış da, *gerçekte sol görünüp* ama aslında kime hizmet ettiklerini ortaya döktüler. R.Yürükoğlu'nun kitabı, ciddi bir kitap değil, abuk-sabuk derme çatma kaleme alınmış bir ajitasyon belgesidir ve kaynağı da malumdur.

"...Kendisini Komünist Partisi lideri olarak *yutturan* R.Yörükoğlu..." (*agy*) (abç)

Yukarıdaki alıntılarda, birçok cümlenin kendisinin Türkçe açısından bile abuk-sabukluğu bir yana, "sözde komünist", "ger-

(Devamı 6. sayfada)

lirken, Ali'yi sevenler olarak Kuran-ı Kerim'i reddettikten sonra, nasıl İslam'dan bahsedersiniz? Hz. Ali (RA) bu ibadetleri yapıyor muydu? Evet, yapıyordu. Hz. Ali (RA) bu ibadetleri yaparken, Aleviler hem Hz. Ali'yi sevecek hem de üşendiklerinden hiçbir şey yapmayacaklar! Bu kadar mantıksız birşey olamaz! Siz bu kitabı hazırlarken, kendinizi çok mu bilgili zannettiniz? Kaç kitap incelediniz? İslamiyet'in doğuşundan günümüze kadar olan süreci araştırdınız mı? Çeşitli düşüncelerin eserlerini incelediniz mi? Hadis, Fıkıh kitaplarını okudunuz mu? Sünni eserleri incelediniz mi? Kuran-ı Kerim tefsirlerini okudunuz mu? Yeni Müslüman olan çeşitli Avrupalı bilim adamı, politikacı, sanatçı ya da sıradan insanların neden yeni bir dine girme ihtiyaçlarını merak ettiniz mi? Babanızın oğluna hitap ediyor gibi İslamiyet'in rehberi, önderi, liderinden Muhammed diye bahsetmenizin "densizlikle" eşdeğer olduğunu düşündünüz mü? Kısacası, yazmış olduğunuz bu kitabın özellikleri nelerdir? Yeteri literatür taraması yapılmış mıdır? (Kesinlikle hayır!) Bu bir tarih kitabı mıdır? Nedir bu kitap? Ben tarih boyunca yapılan herşeye mazeret bulacak bir insan değilim. Hatalar, yanlışlar her zaman yapılmıştır, bugün de yapılıyor! Hz. Hüseyin'imizin Kerbela'daki olayda şehit olması, biz Sünnileri üzmektedir! Hz. Hüseyin, peygamberimizin ciğerparesidir. Kerbela olayları çok üzücüdür. Tarih boyunca çok kötü, üzücü olaylar olmuştur ve olacaktır. Bunun sorumlusu İslamiyet değil İslamiyet adı altında sapıtanlardır! Öyleyse beyniniz yıkanmış ki gerçekleri göremiyorsunuz! Çünkü gerçeklere gözünüz kör! Neden Sünniler Hz. Ali (RA)'yı seviyorlar, bunu merak etmiyor musunuz? Çünkü Müslümanlık Hz. Ali (RA)'yı sevmemizi gerektiriyor. Bunu nereden bilecek siniz! Neden önsözde ya da kitabın arkasında, bu kitabı "nasıl" çalışarak oluşturduğunuzu yazmadınız? Kaç yıl sürdü? Amacınız nedir? Eksikler, hatalar ne nelerdir? Bu yazdığınız, basit, sıradan, gerçek-dışı bir kitap! Edebi değil, bilimsel değil, tarihi değil. Tamamen bir zırva. Sizin robottan farksız hareket ettiğinize inanıyorum. Bu mektubu okuyunuz. "Bana karşılık yazmanızı" falan istemiyorum. Sadece düşünün. Bu kitap işlevini yapmış mıdır diye! Amacınız kafa bulandırmaksa evet! Ama siz ne Hz. Ali (RA)'yı tanıyorsunuz, ne de Islamiyeti. Bugün sosyalizm ve komünizm çökerken, siz yoldaşlardan medet bekliyorsunuz! Yoldaşlar öldü! Tek yol İslam'a çıkıyor! SSCB de parçalanacak, diğer sosyalist ya da komünist bozuk düzenler de. İslam her zaman büyük kalacak!

Yazık, bilgi çağındayız. Bir kitap hazırlıyorsunuz, "gerçek dışı" ve bunun tartışmasını yapıyoruz. "Sanki mikroskop altında bir virüsü inceliyoruz."

Bırakın kitap vs yazmayı. Yazmadan yaşamanız daha iyi. Körün resim yapması, şairin müzikle uğraşması ne kadar manyakçaysa, sizin de İslamla ilgili ahkam kesmeniz o derece manyakça!

İslamiyet hakkında yazı yazmak kim, siz kimsiniz?

Tahsiliniz terbiyeniz buna yetmez ki!

Ahmet Can, İzmir

MEKTUP 2

Bay Yürükoğlu,

Bir arkadaşım aracılığıyla kitabınızı okudum. Ben de o çok "kötülediğiniz" Sünnilerdenim. Ege Tıp öğrencisiyim. İsmim lazım değil. Çünkü sizin de esas isminizin ne olduğu bilinmiyor. O "R" harfi alameti farika falan mı demek? Siz benim ismimi, cismimi, kim olduğumu falan bir kenara bırakın, bir eleştiriler manzumesi olan bu mektubumu sonuna kadar okuyun ve sonra yakın. Çok ciddiyim. Benim size vermek istediğim sadece ve sadece kuşku?

Hz. Ali hakkında ne biliyorsunuz? Hz. Ali'nin düşünceleri nelerdir? Hz. Ali yaşamı boyunca namazı, orucu, haccı... terketmiş midir? Hz. Ali (Haşaa!) sizde peygamberden önce mi gelir? Öyleyse Hz. Ali neden 4. halifedir? Sapık düşünceler içindesiniz? İslami düşüncede bu 4 halife vardır! Sünnilik bir kamp değildir! Bir gurup da değildir! İslam'ın ta kendisidir! İslam'ın direktiflerine yan çizen nasıl Müslüman olur? Hz. Ali İslamın isteklerine yan mı çizmiştir?

Kitabınız iğrençtir!

Bilimsellikten uzaktır!

Okunmaya değmez!

Sizin yeriniz Salman Rüşdi'nin yeridir! Allah (CC) er ya da geç, sapıtanlara gazabını gösterecektir. Yol yakınken İslam'a dönün. Bu da Kuran-ı Kerim ile olur. Her koyun kendi bacağından asılır! Son pişmanlık fayda vermez! İslam merhamet dinidir. Kıyamette pişmanlık hiçbir işe yaramayacaktır! İslam, mantık, akıl ve bilimden yanadır! Alevilik kisvesi altında sapıklığı savunmayınız! Hesap günü son pişmanlık fayda etmeyecek!

Kitabınızı okuduktan sonra çok sinirlendim. Kitabınız tamamen safsatadır! Yanlış hesap Bağdat'tan döner. Yıllar geçtikçe bu kitap devamlı nefretle anılacaktır! Gazali'nin Türkler hakkındaki düşüncesi hangi kitabında yazılı, hemen kolay yola sapıp, sapıtmış yabancı bir yazarın kitabından uydurma haberler yazıyorsunuz! Peki, hangi kitap? Mevlana'nın hangi kitabında? A.Öcalan'ın kitabını kaynak kitap olarak belirtiyorsunuz! Kur'an nerede? Hadis, fıkıh, kelamla ilgili eserler nerede? Siz kendinizi ne zannediyorsunuz? Gazali'nin hangi eserini baştan sona okudunuz? İhya'nın 4. cildini de bitirdiniz mi? Buhari'yi, Müslim'i okudunuz mu? İslam tarihi hakkında hangi eserlerden yararlandınız? Böyle bir kitap yazdınız da, nasıl bir metot denediniz? İslam'ın düşüncesi hakkında nasıl bilgilendiniz? Engels'i peygamber gibi görmektesiniz. Engels sizce kimdir? Bu kitap çok yanlış bilgilerle doludur. Tamamen uydurmadır. İslamiyet yönünden tamamen gerçekdışı olayları anlatmaktadır. Din hakkında kitap yazmak hayali sol teoriler üretmek kadar kolay değildir! İslam hakkında ne biliyorsunuz da Sünnilik hakkında atıp tutuyorsunuz! Bağımsız bir tartışma ortamında, Sünni bilim adamları, ilahiyatçı araştırmacılarla bu konuda tartışma yapabilir misiniz? Kuran'ı, Buhari'nin hadis kitabını, Gazali'nin *Ihya*'sını ve *Kimya-yı Saadet*'ini baştan sona okumayan bir insanla o Sünni araştırmacılar tartışmaya bile tenezzül etmez. Siz acınacak bir insansınız. Size acıyorum.

Mehmet Akçağ, Ege Tıp

(Baştarafı 5.sayfada)
çekte sol görünüp", "kendisini komünist partisi lideri olarak yutturan Yürükoğlu" gibi sözlerle *Yeni Forum* sanki soldan konuşuyor izlenimi veriyor ve ilk anda böyle azılı gerici bir derginin bu üsluba niye ihtiyaç duyduğunu düşündürüyor. Ama belli ki bu üslup, bu derginin "yığın çalışması" yapan adamlarına taktik veriyor. TKP'nin ve Yürükoğlu'nun komünistliğine çamur atın, gerçek komünist değilmiş gibi gösterin diyor. Gerçekte bu sevindirici bir durumdur. Çünkü bu taktik, komünistlerle işçi emekçi yığınların, özellikle de Alevi yığınların kucaklaşmasından duyulan ölesiye korkudan başka birşeyi yansıtmamaktadır.

Yeni Forum'un ağustos sayısında çıkan yazıda bu korku daha da belirgindir. Yürükoğlu yoldaşın kitabından uzun uzun verilen alıntılar özellikle Alevilikle Marksistliğin halef-selef olduğu, Aleviliğin komünistik kavramlar, tohumlar içeren bir öğreti olduğu, sosyalizmin dünü olduğu vb. konuları içeren bölümlerdendir. Bir kısmını aktaralım:

" 'Alevilik tarihimizde ezilmişlerin savaş bayrağı olmuş, halkın içinden gelen direnme-ayaklanma duygularını dile getirmede başı çekmiştir. Türkiye'de bugün de 20 milyona yakın Alevi, egemen güçlerden gelen yoğun baskı, eziyet ve zorbalık altında yaşamaktadır. Hacı Bektaş ve Anadolu Aleviliği özünde insan sevgisidir, barıştır, ama tam da böyle olduğu için haksızlığa, yolsuzluğa karşı kavga vermiştir. Anadolu'nun her yanına yayılmış dergahların ağzına dek balta, mızrak, gürz deposu oluşu bu nedenledir' gibi ifadelerle, Anadolu halkının büyük bir kesimini dini inançlardan hareketle silahlı sınıf ihtilaline teşvik etmekte, böylece Anadolu Bektaşi dergahlarını silah deposu olmakla ve silahlı ayaklanma misyonerliği ile lekelemektedir. (*Yeni Forum*, Ağustos 1990)

Vay canına! *Yeni Forum*'a bakın siz. Azılı gericiliğini, Aleviliğe olan bin yıllık düşmanlığını falan bir yana bırakmış (?) Alevilik lekeleniyor diye üzülüyor! Öyle değil tabi ki. Burada yine ince bir taktik var. Kendi sınıfına önemli uyarılar var. Birincisi, eğer Alevi halkı açıktan karşımıza alır, sopa siyasetini öne çıkarırsak onları komünistlerin kucağına iteriz, zaten halefselefler, kucaklaşırlar ve bizim için kötü olur diye bir uyarı var. Öte yandan da, havuç siyaseti gereği, Alevi-Sünni kardeştir, uslu uslu, kardeş kardeş yaşayalım dedik diye Alevileri gerçekten kardeş sanmayın, unutmayın tarih boyunca hep haksızlığa karşı ayaklandılar, dergahlar ağzına kadar balta, mızrak, gürz doldu, bunu hiç aklınızdan çıkarmayın diye uyarı var.

Bir yandan *Yeni Forum* gibi azılı gerici dergilerin üstüste, partimizi, Yürükoğlu yoldaşı ve kitabını hedef alan yazılar yayınlaması, İslam Birliğine Çağrı Grubu gibi imzalarla yayınlanan MİT bildirileri, gazetemize gönderilen, bu sayfalarda yayınladığımız küfür mektupları, öte yandan Alevilere şirin görünmek için Hacı Bektaş Veli'ye sahip çıkma manevraları vb. burjuvazinin eteklerinin gerçekten tutuşmuş olduğunu gösteriyor. Yürükoğlu yoldaşın, *Okunacak En Büyük Kitap İnsandır* adlı yapıtı burjuvaziyi can evinden vurdu.

Diyanet İşleri'nde temsil edilmek gibi laikliğe ters öneriler Alevi halka ancak tuzak olur

Diyanet İşleri'nin varlığı yanlış

İkibine Doğru'nun haziran sayısında, Federal Almanya'da yayınlanmakta olan *Ehlibeyt* dergisinin sorumlu yönetmeni İsmail Elçioğlu'nun bir mektubu yayınlandı. Mektup, birkaç ay önce Rıza Zelyut tarafından hazırlanıp, bir gurup aydın ve sanatçı tarafından imzalanan Alevilik bildirgesini eleştiriyor. Mektubun tümünde doğru, güzel şeyler söyleniyor ama özellikle, Diyanet İşleri Başkanlığı'nda temsil edilmek gibi, laikliğe ters, özünde gerici istemler öne sürülmesine karşı ciddi bir uyarı taşıyor. Böyle canalıcı bir noktaya parmak bastığı için mektubun ilgili bölümünü aktarmak istiyoruz.

İsmail Elçioğlu mektubunda şöyle diyor:

"Alevilerin temel isteği Diyanet İşleri Başkanlığı'nda sadece temsil edilmek değildir. Önce Diyanet İşleri Başkanlığı olmalı mı olmamalı mı, bu tartışılmalıdır. Diyanet İşleri Başkanlığı'nda Alevilere verilecek bir sandalyenin Alevilerin savunduğu laiklik prensiplerine ters düşeceğini tüm Aleviler bilmektedirler. Sus payı niteliğindeki bir sandalye Alevilerin sorununu çözmeyeceği gibi, bunun laiklikle de bir ilgisi yoktur.

"Biz Aleviler, şu genel isteği söylüyoruz: Devlet dinden elini çekerek, dini siyasete alet etme politikasını bırakmalıdır. Okullarda din dersleri tamamen kaldırılmalıdır. İmam-hatip okulları kapatılarak yerlerine sanat ve teknik okulları açılmalıdır. Denetimsiz Kur'an kursları kapatılarak toplumlar arasındaki barış dengesini bozan şu veya bu isimli tarikatlar kapatılmalı, yer altı irtica faaliyetleri dudurulmalıdır. Tüm halkın verdiği vergiden maaş alan cami hocalarına ve Diyanet İşleri Başkanlığı'na devlet bütçesinden pay verilmemelidir."

İsmail Elçioğlu'nun söylediklerine gönülden katılıyoruz. Zaten Yürükoğlu yoldaşımız da kitabında bu konuya aynen bu doğrultuda değinmiş, Diyanet İşleri Başkanlığı'nda temsil edilmek gibi laikliğe aykırı önerileri öne sürmenin Sünni devletin tuzağına düşmek anlamına geleceğini vurgulamıştı.

Alevilik Bildirgesi yayınlandığı zaman *İşçinin Sesi*'nde bu konuda bir yazı yazmış ve yazımızı şu inanç ve güvenle bağlamıştık:

"Alevi toplumun bildirgedeki eksikliklerin, zayıflıkların üstesinden geleceğinden kuşku duymuyoruz. Aleviliğin yüzlerce yıllık mücadele tarihi, engin deneyimi bunun güvencesidir." (*İşçinin Sesi*, 28 Mayıs 1990, sayı: 395)

İsmail Elçioğlu'nun mektubu bu güvenin haklılığının bir göstergesidir.

Yüzlerce yıllık gelenek ve deneyim aydınlık geleceğin garantisidir.

Alevilik kitabına gösterilen

Çeşit çeşit tepkiler
Tepki gösterenlerin k numunu belg ler

Yürükoğlu yoldaşımızın *Okunacak En Büyük Kitap İnsandır* adlı kitabına çeşitli yerlerden çeşitli tepkiler geldi. Gururla ve sevinçle söylemeliyiz ki, hem haksızlığa karşı olan işçi sınıfımız, hem de Alevi dostlar, dernekler, önde gelen Alevi ozan ve yazarlar, Alevi toplumun büyük çoğunluğu kitabı sevinçle karşıladılar. Bizim açımızdan asıl önemli olan da buydu.

Küçük burjuva sol yayınlardan "dinin kuyruğuna takılmak", "Alevi-Sünni diye halkı bölmek", "Aleviliği kullanmak" vb. "eleştiriler" geldi. Bu "eleştirilerin" son bir örneğini *Demokrat* adlı derginin Ağustos sayısında okuduk. *Demokrat*'ın tartışma sayfalarında yer alan Orçun B.Demirci imzalı mektupta, Aleviliğin de çoğu dinsel akım gibi bünyesinde *faşizan* öğeler taşıdığı, bugün olanın, bu tutuculaşmanın ilk sinyalleri olduğu söyleniyor. Bu yazıda, ayrıca "bilmem kaç yüzyıl önce İslam-içi iktidar kapışmasını kaybettiler diye ben bugün onların teranelerini solculuk diye yutmak zorunda mıyım" diyen, küçük burjuva entellerine özgü ukala bir ağız var. Kendi bilgisizliğini ukalalıkla örtmeye çalışan bu ağız, elbette toplumdaki dinsel kavgaların, aynı anda yürümekte olan sınıf kavgalarının yansımasından başka birşey olmadığını hiç anlamamış. Ayrıca bu mektubun sahibinin Alevilikte faşizan ögeler görebilmek için nasıl bir gözlük kullandığını çok merak ediyoruz doğrusu.

Burjuva çevrelerden de düzey düzey karalama, küfür vb. türden tepki geldi. Son İki örneği, *Yeni Forum* dergisinin temmuz ve ağustos sayılarında yer alan yazılardı. Ayrıca burjuvazi tarafından bol miktarda MİT bildirisi vb. ile kitabın etkisine karşı önlem alınmaya çalışıldı.

Buraya kadar sıralanan tepkiler son derece doğaldır. Ancak şaşırtıcı ve üzücü olan, Alevi bir yazardan da bazı haksız suçlamaların çıkmış olmasıdır. Gazeteci-yazar Rıza Zelyut, haziran ayında yayınlanan *Öz Kaynaklarına Göre Alevilik* adlı kitabında, Yürükoğlu yoldaşın kitabından da yararlanmış ve kitabın adını kaynakça bölümüne koymuş. Ancak kitabın adını verdikten sonra bir parantez açmış ve şöyle demiş:

"Yazar, *Halk Şiirinde Gerçekçilik* adlı kitabımızın bakış açısından son derece yayarlandığı halde, kaynak olarak göstermiyor... En somutu, Pir Sultan'ın 1588 yılında asıldığını ilk kez o kitapta yazılmıştır. Yazar, bu tarihi veriyor ama nereden aldığını belirtmeye nedense gerek duymuyor." (Rıza Zelyut, *Öz Kaynaklarına Göre Alevilik*, İkinci baskı, sayfa: 342-43)

Fazla birşey söylemeyeceğiz. Biz sözü, Yürükoğlu yoldaşın, kitabında, Pir Sultan'ın ölüm tarihini nereden aldığını anlattığı bölüme bırakalım. Yürükoğlu yoldaş şöyle diyor:

"Bazı tarihçiler Pir Sultan'ın ölüm tarihini 1500 olarak, bazıları da 1590 olarak gösterirler. O dönemlerde Sivas valiliği yapmış olması gereken Hızır Paşa için de farklı tarihlere rastlanmaktadır. Böyle olunca Pir Sultan Abdal'ın yaşamı üzerine çeşitli varsayımlar öne sürülmüştür. Bizce bunlar arasında tarihsel verilere ve Pir Sultan'ın şiirlerinde anlatılanlara en uygunu, Prof.Dr.İlhan Başgöz'ün ve Dr.Bekir Sıtkı Kütükoğlu'nun öne sürdükleri ve Mehmet Bayrak'ın onlardan alarak *Halk Hareketleri ve Çağdaş Destanlar* kitabında verdiği varsayımdır. Buna göre Pir Sultan 1578'de tüm orta Anadolu'yu etkisi altına alan "Düzmece Şah İsmail" olayı ile ilgili olarak öldürülmüştür.

"...

"İşte, 1578'deki "Şah İsmail" eyleminde yakayı kurtaran Pir Sultan Abdal, Alevilere zulmüyle sivrilmiş Deli Hızır Paşa tarafından daha sonra tutuklanıp, yargılanmış ve asılmış olabilir. Bu tarih, Hızır Paşa'nın ilk Sivas valiliğine rastlayan 1588 tarihidir. (R.Yürükoğlu, *Okunacak En Büyük Kitap İnsandır*, Alev Yayınları, İstanbul, Birinci basım, sayfa: 257, 259)

Yazar Rıza Zelyut, bunları okumamış olamaz. Bunları okuduğu halde, Yürükoğlu, Pir Sultan'ın ölüm tarihini benim kitabımdan almış, ama nedense nereden aldığını söylemiyor diyor. Kaynağın açık açık yazıldığı bir durumda Zelyut'un böyle söylemesi, hangi nedenle olursa olsun yanlış bir iş olmuştur.

Sınıfımız partisiyle eylemlerde kucaklaşıyor

Etaş işçil rinin de katili sömürü düz nidir

TKP'li dönekler, eylemin *İşçinin Sesi* tarafından hazırlandığı, olayı TKP'nin sahiplendiği türünden söylentiler yaydılar, eylem kırıcılığı yaptılar.

Petrol-İş sendikasına üye Etaş meyankökü işleme fabrikasında kazan patlaması sonucu 4 işçinin ölümünü lanetleyen eylem başarılı oldu.

İşçi Sağlığı Derneği'nin düzenlediği eylemin hazırlıkları bir güne sığdırılıp, tüm sendikalara ve dergi çevrelerine o gün haber verilmişti. Eylemin acele hazırlanmasının nedeni, daha önce bu tür olaylara ya da polis provokasyonlarına tepkilerin ölçülmesi, ona göre hareket edilmesiymiş.

Eylemde, İSD üyeleri, biz, belediye işçileri ve Devrimci Sol güçler vardı. Fabrikanın önünde saygı duruşu yaptık ve and içtik. Bunun peşinden Gurup Yorum elemanlarıyla birlikte emeği kavgaya çağıran marşlar söyledik. Bu arada İSD'liler, fabrikanın duvarına, "işçilerin katili sömürü düzenidir" yazan, İşçi Sağlığı Derneği imzalı bir pankart astılar. Bir araba polisin, yaptığımız eylemin yasadışı olduğunu sık sık hatırlatmasına inat, eylemimiz yirmi dakika sürdü.

Petrol-İş'in Aliağa şube başkanı ve TBKP yanlısı olan zat, tüm sendika şubelerine bir bir telefon edip "uyarı"da bulunmuş. Bunun üzerine başta Petrol-İş olmak üzere, Belediye-İş dahil sendikalar (Belediye-İş) eyleme katılmadılar. Katılma sözü veren, işçisi için sözde "tuttuğunu koparan" sendikaların hiçbiri eylemde yoktu. Bu yüzden eylem, Belediye-İş 1 nolu şube başkanı Talat Özdemir'in diğer sendikacıları kınayan konuşmasıyla sonuçlandı. Oradan topluca uzaklaşırken kollarımızdaki siyah bantları duvarı çevreleyen tellere astık. Polisler arkamızdan pankartı toplamış kafamıza vuracakmış gibi sallıyorlardı.

Yoldaşlar, bu eylem başarılı oldu ama eksiklerimiz de oldu. En önemlisi ne yapıp edip Etaş'lı işçi arkadaşları sendikacıların markajından kurtarıp eyleme çekmeliydik.

Sınıfın öncüsü TKP'nin tüm üyeleri artık işçinin sesini eylemlerde, pratikte yükseltmeliler. Bu eylemde sesimiz yükseldi.

Gün eylem ve örgütlenme günüdür

Tüm yoldaşlara devrimci selamlar.

Nazım Genç, İzmir

Petrol-İş yönetimi şu önemli soruyu artık önüne koymalıdır

İlerlemekten bu korku neden

Petrol-İş'in ikircimsiz, kararlı tutum alabilmesi ve böylece de hem kendi işkolunda, hem Türk-İş içinde ondan beklenen yararı sağlayabilmesi, öz-sansürlü sendikacılık anlayışından sıyrılmasına, öte yandan da, Cevdet Selvi gibi artık işçi liderliği geride kalmış SHP'li akıl hocalarının vesayetinden ve TBKP'li uzmanlara esaretten bir an önce kurtulmasına bağlıdır. Yoksa, eski ve yeni sosyal demokrasinin açmazlarını, ne yazık ki Petrol-İş de yaşayacaktır.

Gazetemizde, kısa bir süre önce, Petrol-İş'i konu alan bir eleştiri yazısı çıkmıştı. Bu yazımızın konusu yine Petrol-İş sendikasıdır ve yine eleştireceğiz. Eleştiriler böyle ard arda gelince, bir yanlış anlamayı engellemek için, önce kısaca yaklaşımımızı belirtelim.

Amaç ilerletmektir

Petrol-İş, hem Türkiye genelinde, hem Türk-İş içinde, kuşkusuz en iyi sendikalar arasındadır. Böyle olduğu için, onun yanlışları da, bu yanlışları gidermeye çalışmak da özel önem taşımaktadır. Bir örgütün yanlışlarını gidermenin, onu ilerletmenin en etkin yollarından biri ise eleştiridir.

Eleştirinin yıkıcısı var, yapıcısı var. İşçi sınıfına ve genel olarak insanlığa karşı kendisi yıkıcı bir konumda olan burjuvazinin herhangi bir örgütüne yönelik eleştirimiz elbette yapıcı değil, yıkıcı olacaktır, onu ilerletmeyi değil, gerçek yüzünü sergilemeyi amaçlayacaktır. Ama bir işçi örgütü olan sendikalara gelince iş değişir.

Yönetiminde en kötüsünden burjuva kafaların egemen olduğu sendikalarda bile, yönetimi hedef alan eleştiri, doğru bir konumdan yapılıyorsa, örgütsel işleyişleri, örgütün kendisini yıpratmamaya özen gösterir. Sonunda, örgütü ilerletmeye öncelik verir. Örgüte dosttur, ama yönetimin yanlışlarına, yanlışların neden olduğu zararın boyutları ölçüsünde acı konuşur.

Petrol-İş önemli bir sendika olduğu için, onun yanlışları, başka sendikaların yanlışlarından daha küçük de olsa, daha büyük önem taşımaktadır. Yukarıda belirttiğimiz türden, dost acı söyler anlamında eleştiri zorunlu olmaktadır. Ancak, bizim en iyi sendikalarımızda bile sendikal demokrasi yeterli işlerlik kazanmadığı için, sendikacılarımız da, her türlü eleştiriden rahatsız olmakta ve kurtuluş yolunu, eleştiriyi yıkıcılık olarak göstermekte bulmaktadırlar.

Eleştirilerimiz yüzünden Petrol-İş'in bize kızdığı, zaman zaman kulağımıza çalınıyor. Böyle gereksiz alınganlıkları bir yana bırakıp, eleştiri doğru mu, değil mi, bu konuda yoğunlaşmak gerekir. İlerlemek isteniyorsa, onun yolu buradan geçmektedir.

İlerlemekten bu korku neden

İlerlemek isteniyorsa, dedik. Çünkü, Petrol-İş adeta ilerlemekten korkuyor. Bir konuda, bu doğrudur deyip, kararlı tutum alamıyor. İki adım ileri atıyorsa, korkup hemen en azından bir adım geri atıyor. Başka sözlerle anlatacak olursak, ne şiş yansın ne kebap türünden ortacı bir tutum içindedir. *1989 Yıllığı*, bunun boğucu bir örneğidir. Konuların ve görüşlerin ayrıntılarına girmeden, rasgele sıralayalım.

Çalışma saatlerinin düşürülmesi konusunda yazılmış, çizilmiş *(agy*, s.101-110) ama sonunda getirile getirile 40 saat hedefi getirilmiş. Neden 40 saat? Neden 35 değil? Madem ki çalışma saatlerinin düşürülmesi istihdamı artırıyor ve madem ki Türkiye'de milyonlarca işsiz var, o zaman 35 saat demekten neden korkuluyor?

Şimdi 45 olan yasal haftalık çalışma süresinin düşürülmesi verimliliği de artırıyormuş. Ama 45'ten 35'e düşürülürse, işverenlerin kârdan kaybedecekleri, verimlilikten kazanacaklarından daha fazla olacaktır. Bu durumda, 35 saat demeyip geri adım atmak, işverenleri de düpedüz kollamak anlamına geliyor. Bu tutum, bir işçi örgütüne yakışmayan, iki arada bir derede, küçük burjuvaca bir tutumdur.

Aynı tutum başka konularda da gözleniyor. İşçi sınıfının sayısal gelişimine ilişkin bölümdeki *(agy*, s.127-138) bulanıklıklar adamın içini sıkıyor. Bir yandan ücretlileri kendi içinde işçi olan olmayan diye bölmek sermayeye yarar deniyor, öte yandan bölümün başlığı "Türkiye'de işçi sınıfı ve diğer ücretlilerin sayısal gelişimi"dir. Madem bölmek sermayeye yarıyor, koca bölüm başlığında ücretliler işçi olan olmayan diye neden bölünüyor?

Bu bölümde, laf kalabalığı yerine veri kalabalığı var ama net, düzgün değerlendirmeler yok. İşsizler işçi sınıfı içinde sayılır diye net konmuyor, yalnızca ima ediliyor. Kullanılan bütün veriler işçi sınıfının toplumda çoğunluk olduğunu açıkça gösterdiği halde, bu yönde de ikircimsiz bir yorum yok. İşçi aileleri konusunda kararsızlık var. "İşçi sınıfının güç potansiyeli gelişiyor" türünden, "gücü gelişiyor" demekten korkan anlatımlar ise tüm kitap boyunca tipik.

Türk-İş'te sendikal birlik konusu da kanayan bir başka yara. Konuya ilişkin bölümlerde *(agy*, s.335-370) kah "Türk-İş değişiyor" deniyor, "sendikal birlik Türk-İş'e yönelik" diye başlıklara raslanıyor. Tam, "hah, çok güzel, işte geliyor" derken, bir bakıyorsun "birlik" sözü yerini "eşgüdüm"e bırakıvermiş. Bunun da ötesinde, hiçbir yerde, "doğrusu sendikal birliği Türk-İş'te sağlamaktır" denmemiş, denip de el kol bağlanmak istenmemiş.

Yıllık'tan da, Petrol-İş'in başka birçok tutum ve uygulamasından da, çok çeşitli örnekler sıralanabilir. Hepsi birşeyi gösteriyor ki, Petrol-İş ilerlemekten korkuyor.

İlerlemeli ve ilerletmeli

Yıllık'ta, sendikal birliğin Türk-İş'te daha yüksek oranda sağlanamamasında sorumluluk yüzde 50 Türk-İş tepe yönetimindindir, yüzde 50 de bağımsız sendikalarındır, deniyor. Güzel. Acaba, petrol/lastik işkolunda sendikal birliğin sağlanamamasında da Petrol-İş yüzde 50 sorumluluğu kabul ediyor mu?

Bazı işkolları var ki, Türk-İş'e bağlı sendikanın azılı gerici yönetime sahip olması, bağımsız sendikanın varlığına, yanlış da olsa, "kılıf" oluşturabiliyor. Ama petrol/lastik işkolunda Laspetkim-İş'in bağımsız varlık sürdürmesi, Petrol-İş için, yüzde 50'den de fazla düşündürücü olmalıdır.

Laspetkim-İş, bir matah sendika değil. Hatta bazı mariz yönler taşıyor. Üstelik sol örtü altında bal gibi de mücadeleden kaçıyor. Son lastik toplu sözleşmesi bunun örneğidir.

Lastik grevi ertelendikten kısa bir süre sonra, toplu sözleşme, işçilerin isteklerini tam yansıtmayan bir düzeyde bağıtlanıverdi. Bunun hemen ardından gazetelerde, "ordudan lastik siparişi" diye haberler yer aldı. Yani Laspetkim-İş, büyük bir fırsatı bile bile kaçırdı. Tam işverenlerin kuyruğu sıkışmışken, işçilerin isteklerinde ısrar etmedi.

Laspetkim-İş ahım şahım bir mücadele vermediği halde bu işkolunda tutunabiliyorsa, son sıralarda üstelik Petrol-İş'ten üye de kazanabiliyorsa, bunda Petrol-İş'in ilerlemekten ve bu arada sendikal demokrasiyi işletmekten korkan, titrek tutumunun büyük payı vardır.

Bu tutumun payı yalnızca petrol/lastik işkolu çerçevesinde kalmıyor. Bu tutumun bir de Türk-İş tepe yönetiminin yüzde 50'lik sorumluluk payında payı vardır. Aynı korkup geri adım atma, Petrol-İş'in Türk-İş içindeki tutumunda da gözlendi. Bir ara Türk-İş'in motoru olmak gibi güzel bir işlev görmeye başlamışken, bundan korkuya kapılıp, hemen geriledi.

Bize öyle geliyor ki, Petrol-İş'in ikircimsiz, kararlı tutum alabilmesi ve böylece de hem kendi işkolunda, hem Türk-İş içinde ondan beklenen yararı sağlayabilmesi, öz-sansürlü sendikacılık anlayışından sıyrılmasına, öte yandan da, Cevdet Selvi gibi artık işçi liderliği geride kalmış SHP'li akıl hocalarının vesayetinden ve TBKP'li uzmanlara esaretten bir an önce kurtulmasına bağlıdır. Yoksa, eski ve yeni sosyal demokrasinin açmazlarını, ne yazık ki Petrol-İş de yaşayacaktır.

S.Günbudak

MESS metal işçilerine "işten çıkarma" tehdidi savuruyor. Düşmana anlayacağı dilden yanıt vermek gerekir. Metal işçisi arkadaşlar:

BİRLİKTE DURUN SIKI VURUN!

Burjuvazi, metal işçisine *blöf yapmaktadır.* İşçi sınıfı burjuvaziyi, tarihsel bir dönemde, onun ülkeyi giderek eski yöntemlerle yönetemez duruma geldiği, çok çeşitli çıkmazlarla yüzyüze olduğu ve onbinlerce emekçinin, haklarını elde etmek amacıyla sokakları doldurduğu bir sırada *yakalamıştır.* Doğru istemler, militan mücadeleyle birlikte yükseltildiği takdirde, ekonomik-demokratik mücadelede önemli bir sıçrama sağlanması söz konusudur.

Mercan Köklü

İşçi sınıfı için yaşam, birbirinden zengin ve öğretici deneyimlerle doludur. 1990 MESS gurup sözleşmesi çevresindeki çeşitli gelişmeler, buna örnektir.

Sözleşme görüşmelerinde, işçi sendikaları, MESS'in karşısına, (biri Türk Metal'in, öteki Otomobil-İş, Çelik-İş ve Özdemir-İş'in ortak teklifi olmak üzere) iki sözleşme teklifiyle çıkıyorlar. Türk Metal'in teklifi de, öteki üç sendikanın teklifi de, işçi sınıfı açısından canalıcı önem taşıyan sorunların *hiçbirinde* ciddiye alınacak bir atılım *içermiyor.* Tekliflerin *ana* özelliği, "yüksek ücret" istemine dayanmalarıdır. Sendikacılar, bunu yaygara konusu yaparak, aslında *yapmadıklarını* örtbas etmeye, metal işçisinin gözünü boyamaya çabalıyorlar.

Öte yandan, burjuvazi, çeşitli basın toplantısı ve açıklamalarla, MESS sözleşmesinde neyi *istemediğini* açık seçik koyuyor. Sendikacılara dönüyor, bugüne kadar sürdürdükleri geri sendikacılığa bile tahammülü olmadığını söylüyor. İşçilere de, "ya bugünkü koşullarla çalışırsınız, ya da kapı dışarı olmayı göze alırsınız" türünden, küstahça tehditler savuruyor.

Militan metal işçileri, hem sağlı-"sol"lu sendikacıların, hem de *özellikle* MESS'in tutumundan ders çıkarmak durumundadır. Burjuvazinin takındığı tutum, önümüzdeki dönemde metal işkolunda sınıf mücadelesinin ne yönde ve ne şiddette gelişebileceğinin ipuçlarını vermektedir.

Düşmanın dediği ne?

Metal endüstrisinde burjuvazinin ana örgütü olan MESS'in gurup sözleşmelerine ilişkin tutumunu, en ayrıntılı olarak MESS genel başkanvekili Erdoğan Karakoyunlu yaptı. *Ajans Tüba,* Karakoyunlu'nun temmuz ayı başında getirdiği görüşleri şöyle aktardı:

"*MESS'in tepki göstereceği istemler..*

"Karakoyunlu'nun açıklamasında belirttiği, MESS'in tepki göstereceği istemler ve tepki gösterme nedenleri özetle şöyle:

" '— Dünya yumuşuyor ve küçülüyor. İdeolojik ve siyasal kamplaşmalar kalkmakta. İşçi sendikalarınca hazırlanacak teklifte de *geleneksel ideolojik maddeler yer almamalı.* Bu ortamda şirket yönetimleri daha fazla esnekliğe ihtiyaç duyduklarından, *yönetimi kısıtlayıcı teklifler getirilmemeli.*

" '— Çalışma sürelerinin azaltılması, izin ve dinlenme sürelerinin artırılması, vb. işletme verimliliğini azaltacak tekliflerden *kaçınılmalı.*

" '— İlgili işletmeyi rakip firmalar karşısında geri bıraktıracak öneriler *getirilmemeli.*

" '— Parasal istemler, *akıl, ölçü ve hesap sınırları içinde* kalmalı. Asgari ücret (taban ücreti) isteminde bulunmanın *sakıncaları olduğundan* aşırı ücret ve çok pahalı işçiliğin sonuçları dikkate alınmalı.

" '— Kamudaki ücret zamlarının altı ayda bir uygulanması, sosyal yardım kalemlerinin bir kısmının birleştirilmesi özel sektör görüşmelerinde de uygulanmalı.'

"Karakoyunlu'ya göre aşırı ücret artışı istemlerinin şu sakıncaları var:

" '— İşçiliğin pahalılaşması işletmelerin verimliliği artırmasını zorlayacak, *işçi sayısında azaltmalar* gündeme gelebilecektir.

" '- Fiyatlara yansıtılamayacak artışlar, işletmenin üretim ve etkinliklerini sınırlayacak, ihracat pazarlarında kayıplar gündeme gelecek, ihracatın durmasından da *istihdam olumsuz etkilenecektir.*

" '- 3-5 milyon işsizi bulunan ülkemizde *asgari ücretle çalışmaya razı işsiz sayısı yüksektir.* Sıfır lira gelirli işsizlerle yıllık maliyeti 30-40 milyonu bulan işçiler arasında uçurum yaratmamak gereklidir. Sendikaların bu konuda *hassas olmaları* bir zorunluluktur.' " (*Ajans Tüba,* 2 Temmuz 1990) (abç)

Dünyanın yumuşadığı, "ideolojik ve siyasal kamplaşmaların kalktığı" gibi saçmalıklar bir yana, bu görüş ve "tavsiye"ler, metal işçileri için çok *öğreticidir.*

MESS, "geleneksel ideolojik madde"leri, yani, örneğin disiplin kurullarında vb. işverenin işçi çıkarma gibi "özgürlüklerini"(!) kısmaya yönelik önerileri istemiyor.

Metal tekellerinin bu örgütü, çalışma sürelerinin kısaltılması ve işçinin daha fazla dinlenmesine ilişkin önerileri de, "verimliliği düşürür" gerekçesiyle reddediyor.

MESS patronları, metal işçilerinin yüksek ücretler istemesine karşıdır. Ama *asıl* şiddetle karşı çıktıkları, işkolunda taban ücretin yükseltilmesidir. Gerekçeleri de, "işçilik payının yükseleceği"dir. Bu arada, altı aylık kademeli zam sahtekarlığını da öne sürmeden edemiyorlar.

MESS, işçi sağlığı ve çevre sorunlarıyla ilgili olarak gelebilecek önerilere karşı da "gardını" alıyor ve firmayı "rekabette geri bıraktıracak" önerilere kulak tıkayacağını duyuruyor.

Son olarak burjuvazi, eğer sendika yönetimleri bu "tavsiyeler"(!) uymazlarsa yaygın işçi çıkarmalara gidileceği tehdidini savuruyor. Küstahça, "dışarıda asgari ücretle çalışmaya razı milyonlar var ha, ona göre" diyor. Kısacası, içinde bulunduğu derin ekonomik-siyasal sorunlarla da bağlı olarak, aklısıra metal işçisine "rest çekiyor".

Bu ortamda, sendikacılar garip bir konumdadırlar. Bir yandan, hazırladıkları tekliflerle, burjuvazinin resti karşısında geri adım attıklarını, daha da gerilemeye, teslim olmaya "hazır" olduklarını sergiliyorlar. Savaşmaktan *korkuyorlar.* Ama öte yandan, militan işçisinin ayağa kalkma, militan eyleme geçme olasılığı daha da

TABLO I

Metal işkolundaki sendikalar ve MESS sözleşmeleri

Sendika	MESS'e bağlı işyeri sayısı 1988	1990	MESS sözleşmesinin kapsadığı işçi sa.(M) 1990	Sendikanın toplam üye sayısı (S) 1990 Temmuz	Sendikanın MESS işyerlerine bağımlılığı (%)
Türk Metal	219	252	85 000	150 152	56,6
Otomobil-İş	99	114	27 500	49 842[1]	55,17
Çelik-İş	33	48	7 500	42 368[1]	17,7[2]
Özdemir-İş	12	15	7 000	46 879	14,9
TOPLAM	363	423	127 000	289 241[3]	43,9

[1] Çelik-İş yüzde 10'un altında kalarak yetkiyi yitirdi.
[2] Bu orana, ihraç edilene kadar MESS işyeri sayılan demir-çelik işletmelerinde sözleşme imzalamış olan 25 bin dolayında Çelik-İş üyesi dahil edilmemiştir. Bunlar katılınca Çelik-İş'in MESS işyerlerine bağımlılık oranı yüzde 76,7 oluyordu.
[3] 1990 Temmuz'unda toplam sendikalı sayısı.

büyük bir korku salıyor. Buna karşı da, ucuz demagojilerle işçi tabanı "tatmin etmeye" çabalıyorlar.

Sendika yöneticilerinin, sendikaların tabanındaki üçyüz bin dolayındaki metal işçisinin gücüne dayanmamaktan, onların istem ve mücadele kararlılığına güvenmemekten ileri gelen korkuları, yersizdir. Durum, hiç de burjuvazinin kamuoyuna yansıtmaya çalıştığı gibi değildir.

Burjuvazi, metal işçisine *blöf yapmaktadır.* İşçi sınıfı burjuvaziyi, tarihsel bir dönemde, onun ülkeyi giderek eski yöntemlerle yönetemez duruma geldiği, çok çeşitli çıkmazlarla yüzyüze olduğu ve onbinlerce emekçinin, haklarını elde etmek amacıyla sokakları doldurduğu bir sırada *yakalamıştır.* Otomobil-İş'in "gerçekçi"lerine(!) olanaksız görülen birçok ekonomik-demokratik hakkın elde edilmesi için *büyük olanaklar* vardır. Doğru istemler, militan mücadeleyle birlikte yükseltildiği takdirde, ekonomik-demokratik mücadelede önemli bir sıçrama sağlanması söz konusudur.

Metal işçileri, gerekli hazırlığı yaparak MESS'in "rest"ini görmeli ve bu yönde tutum almaları için sendika yöneticilerine basınç yapmalıdırlar.

MESS'in ödü kopuyor

Gurup sözleşmeleri konusunda çeşitli "tehditler" savuran MESS, aslında dehşetli korku içindedir. Bunun nedenleri çoktur.

Bir kez, Belediye-İş'in İstanbul belediyesinde yaptığı sözleşme, 1990'ın en önemli kazanımlarından biri oldu. Geneliyle niteliksiz ya da az nitelikli işgücü çalıştıran genel hizmet işkolunda ortalama brüt işçi ücretlerinin 1 milyon 350 liraya çıkmasıyla, *aslında* tüm ülke için bir *asgari ücret tabanı* fiilen belirlenmiş oldu. Bu gelişme, resmi asgari ücreti daha ilan edilmeden geçersizleştirdi ve burjuvazinin ücret düzeylerine ilişkin bütün hesaplarını altüst etti. "Memur" işçilerden vasıflı endüstri işçilerine dek yüzbinlerin ücret istemlerini kökünden etkiledi.

Türk Metal'in Ocak 1989'da MESS'le imzaladığı Erdemir sözleşmesinde, en yüksek ücret alan (32.dereceden) vasıflı demir-çelik işçisinin, 2.yıl zamlarıyla birlikte bu yıl aldığı saat ücreti, brüt 6 bin 74 TL'dir. Belediye-İş sözleşmesiyle ise, temizlik işçisinin ortalama yevmiyesi 1.yıl için 40 bin lira oldu. Yani niteliksiz/az nitelikli işgücünün saat ücreti, 1990 yılında yaklaşık 5 bin lira oldu.

Yalnızca Erdemir işçileri değil, tüm metal işçileri, ücret düzeyindeki bu *sıçramanın* farkındadırlar. "Memur" işçilerin eylemlerindeki kabarış, Petrol-İş'in Shell, BP ve Gripin gibi işyerlerinde, son olarak da Laspetkim-İş'in lastik sektöründe imzaladığı sözleşmeler, ana olarak bu değişimin yansımasıdırlar. Ve en önemlisi, metal işçilerinin *tümü,* metal işkolundaki ücret düzeyinin, Belediye-İş'in ulaştığı ücret tabanı *esas alınarak* yeniden belirlenmesi istemini dayatmaktadırlar. Sendikacıların, MESS'e verdikleri tekliflerde ortalama ücrete yüzde 400'ü aşan oranlarda zam istemek zorunda kalmalarının bir nedeni de budur.

Bu durum, MESS yönetiminin huzursuzluğunu artırmakta, metal işverenlerini dehşetli öfkelendirmektedir. Bakın Erdoğan Karakoyunlu ne diyor:

"Bazı ücretlerdeki anormal gelişmeler sadece bir kısım işverenleri rahatsız etmekle kalmaz, ekonomiyi de kökünden felce uğratır. 'Moda ücret' olarak görülen yüksek ücret, iş hayatında tedirginlik yaratır... İstanbul'da temizlik işçilerine verilen yüksek ücret, *birçok dengeyi bozdu.* Herkes, kendi ücretini bu ücretle *kıyaslıyor."* (Erdoğan Karakoyunlu, *Ajans Tüba,* 13 Ağustos 1990) (abç)

Metal işverenleri, bu durumda, çaresiz, "belediye çalışanlarının maaşının 1,5 milyona çıkarılmasını kendimize kıstas almayacağız", "herkes makul ücretten yana" gibi açıklamalar yapıyor, işçilik maliyetlerinin ne kadar arttığına ilişkin rakamlar yayınlayarak ağlaşıyorlar. Öte yandan da, ne denli korku içinde olduklarını kimse "çakmasın" diye, işçilere şöyle tehditler yağdırıyorlar:

"Biz işverenler çalışanımıza en yüksek ücreti vermeyi isteriz. Ancak, imkanların dışına çıkılamıyor. *Aksi halde* işçi işsiz kalabilir." (Bahri Ersöz, *Tercüman,* 12 Temmuz 1990) (abç)

"İşçi sendikalarının artık Batı'da olduğu gibi işvereni de düşünmesi, işverenin yok olmasına yol açacak zammı talep etmemesi gerekir. En yüksek zammı almak en iyi anlaşma yapmak demek değildir. Kendini zorlayan işveren fabrikasına kilit vurduğunda işçi *mağdur* olacaktır." (Bahri Ersöz, MESS sohbet toplantısı, *Tercüman,* 12 Temmuz 1990) (abç)

"Görüşmeler, Fenerbahçe-Galatasaray maçına dönüştürülemez. Yüksek taleplerde ısrar edilirse pek çok işyeri küçülme veya faaliyetini durdurma zorunda kalacaktır. Bunun sonucunda da birçok işçi işini *kaybedecek,* yatırım azalacak, ihracat daralacak ve işsizlik daha da artacaktır." ("Bahri Ersöz'ün Türk Metal-MESS sözleşme görüşmelerinin başlaması sırasında yaptığı konuşma", *Milliyet,* 14 Temmuz 1990)

"İşçi sendikalarının ücret artış talepleri bir hesaba dayanmalı ve aşırılığa *kaçmamalıdır."* (Erdoğan Karakoyunlu, *Milliyet,* 3 Ağustos 1990)

Böyle yüksekten attıklarına bakmayın. MESS işyerlerinde Türk Metal'in tek başına ya da ötekilerle birlikte greve çıkması, MESS yöneticilerinin üstüne kabus gibi çöken bir olasılıktır. MESS, bugün metal sektöründe özellikle Türk Metal tarafından girişilebilecek bir grevin, bu sendikanın tabanındaki onbinleri harekete geçirip, sonuç ne olursa olsun, Türk Metal'in hızlı demokratikleşmesini getireceğinden çok, ama çok korkmaktadır. Çünkü böyle bir gelişme, burjuvazinin ulusal ve uluslararası ölçekte çok kritik günler yaşadığı şu ortamda, tüm Türkiye'de sınıf mücadelesini görülmedik boyutlarda yükseltir. Bunun çok iyi farkında oldukları şu sözlerden de bellidir:

"MESS başkanı Bahri Ersöz,.. toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin yüksek enflasyonla bile izahı olmayan, ölçüsüz talepler sonucu, genellikle uyuşmazlık veya grevle sonuçlandığı *çok kritik bir ortamda olduğunu* kaydetti..." (*Dünya,* 14 Temmuz 1990)

"Planların iyi yapılması, verilerin iyi analiz edilmesi ve hesapların çok hassas yapılması gerekmektedir. Burada yapılacak hatalar, uzun yıllar telafisi mümkün olmayan zararlar meydana getirebilir." (Bahri Ersöz, *Dünya,* 21 Temmuz 1990)

Düşman bunalımdadır, gelişmelerin nereye varacağının da farkındadır. İşçi sınıfımız düşmana anlayacağı dilden yanıt vermek, birçok cephede mücadeleyi yükseltmek durumundadır.

Düşmanın anlayacağı dil militan-yığınsal mücadeledir!

MESS yönetiminin, 1990 MESS sözleşmesi görüşmeleri dolayısıyla öne çıkardığı "işten çıkarma" tehdidi, metal işçileri için ciddi bir tehdittir, ama yeni değildir. Özellikle son yıllarda, giderek artan sayıda metal işçisinin, tekil ya da yığınsal işten çıkarmalarla işçi sınıfının yedekler ordusuna katıldığını yaşamdan biliyoruz. Sorun, işverenlerin *zaten uygulamakta olduğu* bu tehdide *nasıl yanıt verileceğidir!*

Otomobil-İş gibi sendikaların ödlek reformistleri, şimdiye dek buna, burjuva partilerin liderlerinin kapısında ağlaşıp, işçileri avukatların elinde bırakarak yanıt verdiler. Türk Metal'in faşist-gangster yönetimi ise, sözleşmelere *kendisinin koydurduğu* maddelerle işverenlerin uşaklığını yaptı. Ötekiler de bunların yolundan gitti. Bu tutumlar *sürüyor.*

Militan metal işçilerinin yanıtı *bu değildir.* Onların işten çıkarmalara ve bu yolda tehditlere karşı yanıtı, birkaç koldan birden geliştirilmek durumundadır.

Bir kez metal işçileri, işkolu taban ücretinin yükseltilmesi, işsizlik tazminatı verilmesi, çalışma süresinin kısaltılması, ihbar süresinin ve tazminat miktarının işten çıkarmaları caydırıcı yönde düzenlenmesi, kıdem tazminatının yakılmasına son verilmesi, disiplin kurullarında seçilmiş işçi temsilcilerinin oranının en az yarıya çıkartılması, tutuklu/hükümlü işçilerin iş güvencesi, kusurluluk, nakiller gibi konularda işverenin keyfiliklerine son verilmesi, vb. *canalıcı* istemleri, toplu iş sözleşmelerinin maddeleri yapma mücadelesini yükseltmelidirler. Sendika yöneticilerini de bu yönde eğitmelidirler.

Öte yandan, bu maddelerin toplu sözleşmelerde yer alması, uygulanacaklarının hiçbir güvencesini vermiyor. Burjuvazinin nice yasayı çıkartıp sonra en başta kendisinin uymadığını çok iyi biliyoruz. Bu nedenle, işten çıkarma girişimlerine, zengin deneyim ve derslerden yararlanarak — hak grevi, şalter indirme, işbırakma, verimi düşürme, fabrika işgali, işkolu çapında grev ve sokak eylemleri gibi yöntemlerle *— yığınsal militan mücadeleyi yükselterek,* yalnızca bir fabrikayı değil, bölgedeki tüm fabrikaları, hatta tüm işkolunu dayanışma eylemine çekerek ve eylemleri yaygınlaştırarak yanıt vermek, bu güvenceyi bir ölçüde artıracaktır.

MESS yöneticisi Erdoğan Karakoyunlu, "asgari ücretle çalışmaya razı 3-5 milyon işsizden" söz ediyordu. İşli işçilerle işsiz işçiler arasında aktif dayanışmanın örgütlenmesi, işsizlerin sendikalara aidat ödemeden üye edilmeleri, bu arada işkolunda sayısı hızla artan sendikasız işçilerin sendikalaştırılması, işçi sınıfı içindeki rekabeti azaltıcı, kullanmaya çabaladığı "kozları" burjuvazinin elinden alıcı etkide bulunacaktır. Sendikal birlik, bu anlamda da işten çıkarmalara karşı çok güçlü bir silah olduğunu göstermekte gecikmeyecektir.

Ancak, iş yasasının 13. ve 17.maddeler gibi anti-demokratik hükümleri varoldukça, kıdem işçinin işine, mesleğine değil de çalıştığı işyerine bağlı oldukça, çok sayıda anti-demokratik yasa, yönetmelik vb. yürürlükte oldukça, bu düzende elde edilen hiçbir kazanımın kalıcılığının, sürekliliğinin güvencesi *olmayacaktır.* Oysa, işçi sınıfımız geçici değil, kalıcı kazanımlar peşindedir.

İşçi sınıfının irili ufaklı sözleşmelerle, militan mücadele ile elde ettiği kazanımları kalıcı yapmanın tek bir güvencesi vardır: *Burjuva erkinin yerlebir edilmesi, burjuva düzenin yıkılması!*

Metal işçisinin mücadelesi, Türkiye işçi sınıfının devrim ve demokrasi mücadelesinin belirleyici önem taşıyan bir halkasıdır. Metal işçileri, MESS'e militan-yığınsal mücadeleyle yüklenin, TKP'de örgütlenin!

MESS yetkilileri arada bir yararlı işler de yapıyorlar

Karakoyunlu'nun yararlı oyunu

Haklarını yemeyelim, MESS yetkilileri işçi sınıfı için hep zararlı işler yapmıyorlar, arada bir, çok yararlı işler de yapıyorlar. Bakın, MESS genel başkanvekili Erdoğan Karakoyunlu, *Ajans Tüba*'da yayınlanan demecinde, son sıralarda Gorbicilerin ve sağlı sollu burjuvaların ağzından düşmeyen "barış, dostluk, yumuşama" edebiyatının içyüzünü nasıl güzel açık etmiş:

"'Dünya yumuşuyor ve küçülüyor. İdeolojik ve siyasal kamplaşmalar kalkmakta. İşçi sendikalarınca hazırlanacak teklifte de geleneksel ideolojik maddeler yer almamalı. Bu ortamda şirket yönetimleri daha fazla esnekliğe ihtiyaç duyduklarından, yönetimi kısıtlayıcı teklifler getirilmemeli.' "

Karakoyunlu'nun "geleneksel ideolojik maddeler" dediği işçi sınıfının çıkarlarını daha iyi gözeten maddelerdir. Bunları istemiyor. Şirket yönetimlerini kısıtlayıcı maddeleri de istemiyor. Tek istediği, "yumuşama" edebiyatını kullanarak işçileri yumusatmaktır. İşte, alıntı yaptığımız bu edebiyatın içyüzü, işlevi budur.

Diyelim işçiler yumuşadılar. Bu kapitalizm öyle bir düzen ki, bu kez burjuvalar daha çok birbirlerini yemeye başlıyorlar. Körfez krizi bunun son örneklerinden. Emperyalizmin büyüklü küçüklü parçaları, sosyalist sistem çöktü diye meydanı boş buldular, parsa paylaşımına daldılar. İnsanlığa işgal üstüne işgal yaşatıyorlar, belki kanlı bir savaş da yaşatacaklar.

Yaşamın basit gerçekleri bile gösteriyor ki, insanlığın barış, dostluk, yumuşama ortamında, huzur içinde yaşayabilmesi için, işçi sınıfının şimdi hiç yumuşamadan, burjuvaziye düşman bir konumdan, ona karşı savaş yürütmesi ve burjuva düzeni yerle bir etmesi gerekiyor.

Ettiği sözlerle bu gerçeği bir kez daha canlandırdığı, akkoyunu karakoyunu bir kez daha ortaya çıkardığı için, doğrusu "sayın" Karakoyunlu'ya teşekkürü borç bilir, "aferin, arada bir böyle yararlı işler de yapın" deriz.

S.G.

Biz bir bütünüz diyenler

Sen ürettikçe pohpohlayanlar
Sırtından yaşayanlar
Biz bir bütünüz diyenler
Hele bir üretme
Bak bir bütün müsün
Patronla

Onlar sermayedir
Sen ise emekçisin
Onlar sömüren
Sen ise sömürülen
Hakkın almak için
Hele bir de diren
Bak bir bütün müsün
Patronla

Direncin bilincindir
Bilincin inancındır
İnancın savaşındır
Hele bir savaş da
Bak bir bütün müsün
Patronla

Tarık Şimşek

Eğer bu yazı 4 ay sonra karşımıza gelirse okuyana ne verir?

Yığın çalışmasına bir örnek ve yayın dağıtımının önemi

Diyelim yayın organına yeterince yazı gönderiliyor. Bu yazılar binbir emek, göz nuruyla tek tek incelenip baskıya veriliyor. Ama herhangi bir nedenle dağıtımı sağlanamıyor. Yazılırken, düzeltilirken, basılırken harcananan emeklerin hepsi boşa gidiyor. Bunlardan çok daha önemlisi de, yazılar güncelliğini yitiriyor, okunduğunda insana çok daha az şey veriyor.

Bu yazımda iki ayrı konudan bahsedeceğim. Ancak bu iki konunun birbirleriyle çok yakın bağı vardır. Biri olmasa diğeri olamaz.

Yayının işlevini görebilmesi için

Bir örgütün yeterince gelişip güçlenebilmesi için çok çeşitli etkenler vardır. Bunların en önemlilerinden bire de yayın organıdır. Bu yayın organının işleyişi ne kadar düzgün olursa örgütün gelişimi de o ölçüde iyi olur. Bu işleyiş bazı ortak çalışmaların ürünü olarak ortaya çıkıyorsa, bütünü oluşturan parçaların tümü bu bilinçle hareket etmelidir. Aksi takdirde verim alınamaz.

Diyelim yayın organına yeterince yazı gönderiliyor. Bu yazılar binbir emek, göz nuruyla tek tek incelenip baskıya veriliyor. Tüm olanaksızlıklara rağmen yayının basımı tamamlanıyor, yayın artık okunacak hale geliyor. Ama herhangi bir nedenle dağıtımı sağlanamıyor. O zaman sonuç olarak ortaya çıkan koca bir sıfırdan başka birşey olmuyor. Yazılırken, düzeltilirken, basılırken harcanan emeklerin hepsi boşa gidiyor. Bunlardan çok daha önemlisi de, yazılar güncelliğini yitiriyor, okunduğunda insana çok daha az şey veriyor.

Düşünün, bir işyerinde eylem ya da grev başlamış, bununla ilgili yazılar yazılmış. Ama yayın, grev bitip normal çalışmaya dönüldüğünde elimize geçiyor ve şunu diyen bir yazı içeriyor: Bu işyerinde şöyle yapmalıyız, böyle yapmalıyız, işte burada şu şekilde hareket etmeli, burjuvaziye buradan vurmalıyız. Oysa grev bitmiş, alan almış veren vermiş. Başka örnek: Bir eylem öncesi parti olarak tavrımızı şu ya da bu şekilde koyacağız, hareket tarzımız şu olacak diye yayın organında yazılar çıkmış, ancak yayını elimize aldığımızda eylem olmuş bitmiş, yapan yapacağını yapmış.

Yayın organının zamanında dağıtılmaması ve aradan uzun süre geçmesi, partililer için büyük bir sorunu daha beraberinde getiriyor. O da şu: Gelişen olayları yeterince takip edememe, değişikliklerden zamanında haberdar olamama, eğitimlerin eksik ilerlemesi ve partinin tek sesliliğinin azalması vb.

Yayını almadığımız zaman, elimiz kolumuz bağlanmış gibi oluyoruz, çünkü normal işleyişin olduğu dönemlerde yayın bizim gözümüzdür, kulağımızdır. Bizi yetiştiren, yol gösterendir. Bizleri herşeyden haberdar edendir. Kısacası ihtiyaçlarımızın çoğunu yayın karşılar. Bu konuda çalışmaların yürütüldüğü ve sorunun çözüleceği kanaatindeyim, ama elimizi biraz çabuk tutsak hiç de fena olmaz. Bakmışız, ben bu yazıyı yazarken belki tedbirler alınmış, işleyiş oturmuş olabilir.

Bu da ikinci konu

Bölgemizde uzun zamandan beri çalışma yürüttüğümüz bir fabrikadan artık meyveleri toplamaya başladık. Bu işyerinde taşeronda yaklaşık 90 kişi çalışmaktadır. Bunlar arasında iki yönlü çalışma yürüttük: Birincisi kısa vadede işçilerin ekonomik durumlarını düzeltecek istemlerin işverene kabul ettirilmesi, ikincisi ise sendikalaşma yönünde.

Birinci hedef doğrultusunda çeşitli çalışmalar yapıldı. Bu çalışmalarda, hepsi birbirini izleyen küçük başarıların sağlanmasıyla büyük bir başarı elde edildi. Biz planlarımızı yaparken iki türlü yapmalıyız: Bir, genel durum değerlendirmesine göre ana plan, ikincisi ise gelişen olaylara göre ara planlar. Başarıya ulaşmada bu ara planların çok büyük önemi oluyor.

Sözü geçen işyerinde kazanılan haklar, bugünün koşullarında hiç de küçümsenemez haklardır. Sendikasız bir işyerinde sanki sendika varmış gibi sözleşme masasına oturabilmek hiç de kolay değil. Bir de o sözleşmeden kârlı çıkmak daha da zor. Ama parti ideolojisinin büyük etkisiyle, yoldaşların üstün gayretleri bu zorlukları kolaylaştırdı, bunların üstesinden gelmeyi başardık.

Daha önce buna benzer bir işyerinde, aynı buradaki gibi bir çalışma yürütülmüştü. Bu çalışmayı Dev-Yol yürütmüştü.Onun da kendi ideolojisi çalışmalara yansıdığı için, çalışma başarıya ulaşamadığı gibi, işçilerin tümü işten çıkartılmıştı.

Orada çalışma yürüten arkadaş "herşeyi ben yaptım" deyip gururlanabilmek için liderlik sevdasına kapılmış, herşeyi kendisi sahiplenmiş, işçilere adeta "siz şöyle durun ben sizin hakkınızı savunurum" demişti. Bu yaklaşımla işçiyi yönetecek kendisinden başka birini hazırlamamıştı. Kendisi de hazır değildi ya, kötünün iyisi olarak birşeyler yapmaya çalışıyordu. Kötünün iyisi olmayacağından yapılanlar da kötü sonuç verdi

İşin bırakıldığı gün bu arkadaşı karakola alıp 3 saat içeride tutmaları bütün işçilerin alt üst olmasına yetti. Çünkü ne yapılacağını kimse bilmiyordu. Her kafadan bir ses çıkıyor, hiç de birşey yapılamıyordu. Biri işe başlayalım, biri yok başlamayalım derken işveren işçilerin tümünü işten çıkardı. Kimse de ağzını açıp birşey diyemedi. Evet bu arkadaş ideolojisiyle artık övünebilirdi. Çünkü bu işyerinde herşeyi o yapmıştı.

Yaptıklarımız

Bizim çalışmalarımızda da bizim ideolojimizin yansıması vardı. Yaptığımız işyeri çalışmasında işten ayrılmak zorunda kalan öncü bir işçi işi bıraktığında, birçok insan, gelişen olaylara göre çalışmayı yürütebilmek yeteneğine sahipti. İşveren hiç kimseyi elebaşı olarak nitelendiremiyordu, çünkü herkes elebaşıydı. Bırakın çalışma yapanları bulmayı, hiç ilgisi olmayan birini "bu işi sen başlattın" diye suçladı. Bu durumda bırakın işten adam çıkarmayı, işten çıkarılan işçiler de tekrar işe başlatıldı.

İlk yapılan eylemde alınan haklar tecrübesizlik temelinde ve aceleyle yazılmış istemlerdi ve tabii ki yetersizdi. Ama yine de yüzde 50'lik bir ücret artışı alınmış, ücretler ortalama 600 bin lira olmuş, zorunlu mesai kalkmış, viziteye çıkmak serbestleşmiş, yol parası olarak 50 bin lira alınmıştı. Daha sonra işyeri komitesinin hazırladığı 26 maddelik liste işverene sunuldu. Şu anda görüşmeler devam ediyor. Bu liste ekte verilmiştir.

Burada şimdi yapılması gereken, işçinin birliğini bozucu, işveren yanlısı iki ayaklı köpekleri tabanın önünde teşhir etmek ve onları çalışmaların dışında bırakmaktır. Bir önemli nokta da şudur: Hedeflediğimiz bütün istekler karşılanmadı diye moralimizi bozmamalı, aynı istek ve gayretle çalışmalara devam etmeliyiz. Zaten kapitalist sistem içinde tüm isteklerimizin gerçekleşmesi imkansızdır. İhtiyaçlarımızın tamamının karşılandığı, insanca bir yaşamı bizlere ancak komünizm sağlar. Onun için de komünizm yolunda devrimci mücadelemizi yoğunlaştırmalıyız, bu uğurda mücadeleyi herşeyden üstün tutmalıyız.

Tekrar işyerine dönecek olursak burada yapılması gereken bir başka çalışmadan daha bahsetmek istiyorum. O da sendikalaşma. Sendika bizlere hem geniş yığınlarla hareket etme, hem de burjuvaziye karşı daha geniş çaplı sözleşmeler yapma olanağı sağlar. Burjuvaziye karşı doğru bir sendikal mücadele verebilmek, ancak sendika yönetiminde olmakla gerçekleşir. Bunun için de işçi sınıfının yapısını, sendikal çalışmayı ve partimizin sendikalara bakış açısını çok iyi öğrenmemiz gereklidir. Öğrenmenin en güzel yolu da bol bol okumaktan geçer. Zaten pratik çalışma yürüttüğümüz her konuda teorik düzeyimizi de yükseltmek zorundayız. Bunu hiçbir zaman unutmayalım.

Son bir söz

Yazımın en başında, iki ayrı konunun birbirine çok yakın bağından bahsetmiştim. Şimdi düşünürsek, bu tür yazılar gönderilmiş olmasa yayın organı olmazdı, çünkü yazı olmayınca yayın organı neyi yayınlayacaktı. Yayın olmayınca da istediğin kadar yazıp gönder, senden benden başkası okumuyorsa bunun hiçbir yararı olmayacaktı. Yayın konusundaki düşüncelerimi özellikle bu yazının başında yazdım. Çünkü olayın güncelliği söz konusu. Eğer bu yazı 4 ay sonra karşımıza gelirse okuyana ne verir? Mutlaka asıl verceğinden çok daha azını.

Kavgayı hızlandır
TKP'yi güçlendir.

H. Ç., Marmara

İşyeri komitesinin istemleri

1- Ücret farklılıklarının ortadan kalkması (aynı işi yapana aynı ücret).

2- İşyerinde en düşük ücretin 600 bin lira olması.

3- Bu şartların kabulünden itibaren her 6 ayda bir yüzde 50 ücret artışı yapılır.

4- İşyerinde çalışma şartlarının iyileştirilmesi (soyunma odası, banyo imkanı, iş elbisesi, iş ayakkabısı, emniyet tedbirlerinin alınması).

5- En az dört çeşit yemek çıkartılması, mesaiye kalındığında yemek verilmesi, veya yemek parasının ödenmesi, yemek seçiminde işçinin fikrinin alınması.

6- İşçi işveren, birbirlerine şahıslarına veya aile efradından herhangi birine hakaret edici sözlerde ve davranışlarda bulunamaz.

7- İşçinin, iş kazasından meslek hastalıklarından veya herhangi bir rahatsızlığından ötürü viziteye çıkmaya hakkı vardır. Bunlar arasında ayrım yapılmaz.

8- Çalışanın anne, baba ve kardeşlerinden herhangi birinin ölümü halinde dört gün ücretli izin verilir.

9- Viziteye çıkıldığında o günün ücretinin ödenmesi, istirahatinde işverenin kanuni olarak ödemesi gereken ücreti ödemesi.

10- Hiçbir suretle zorunlu mesai yapılamaz.

11- Fazla mesailerde yüzde 100, tatil günlerinde yüzde 150, resmi ve dini bayramlarda yüzde 200 ücret artışı uygulanır.

12. Haftalık çalışma saati 45 saattir.

13- İşyerine geliş ve gidişlerde servis otobüsü konulur veya yol parası ödenir.

14- Kurban ve ramazan bayramlarında 200 bin lira bayram parası ödenir.

15- İşveren tarafından her yılın eylül ayının birinci gününde 3 ton kömür parası ödenir.

16- Aile, çocuk yardımı olarak her ay 15 bin lira ödenir.

17- Yemek parası olarak 3 bin lira ödenir. İşçi çalışmadığı günlerde de bu parayı hak eder ve diğer sosyal haklarından yararlanır.

18- İşverenin, her ay işçinin çalıştığı gün ve aldığı ücretleri gösterir bordro vermesi zorunludur.

19- Sigorta primlerinin alınan ücret üzerinden ödenmesi zorunludur.

20- İşyerine çay ocağı tahsis edilmesi.

21- İşyerinde, günde iki kez olmak üzere 15'er dakika çay molası verilir.

22- İşyerinden iş kanununun 13. ve 17. maddeleri haricinde işçi çıkarımı yapılamaz.

23- Bir yılı dolduran işçilerin işten çıkartılmaları halinde, en son aldığı maaş üzerinden ve sosyal hakları da hesaplanarak tazminatların ödenmesi, 15 gün önceden haber verilmediği durumlarda ihbar tazminatı ödenmesi.

24- İşten çıkarılacak işçiye 15 gün önceden haber verilir ve kendisine iş bulabilmesi için yarım gün her gün için ücretli izin verilir.

25- Bir yılını doldurmuş işçilere 21 iş günü ücretli izin verilir.

26- Bu maddeler işçilerden oluşacak bir komite ve işveren tarafından imzalanarak yürürlüğe girer.

İşçi Komitesi

Tüm ezilenlere öncülük görevi önümüzde duruyor

Ortam sorumluluklarımızı artırıyor

Çalışmalarımızı daha da verimli hale getirmek, var olan işlerin altından kalkabilmek için, normlarımızı en sıkı biçimde uygulayarak çoğaltmalı, büyümeli ve ideolojimizi yığınlara götürmeliyiz.

Parti, tüm üyelerinin gönüllü birliğidir. Üyeler aynı program ve tüzüğü kendi iradeleriyle benimserler.

Parti, dünya çapında proletarya enternasyonalizmine sarıldığı, Marksist-Leninist ideolojiyle bütünleştiği, ülke özelinde siyasal olduğu kadar bilimsel bir yaklaşımla stratejiler belirleyip taktikler saptadığı, üyelerinin gelişimini denetleyip yönlendirdiği, yığınlarla güçlü bağlar kurduğu ve kurulu bağları proletaryanın nihai hedefi için yönlendirebildiği ölçüde, gelişir, büyür ve devrim için mücadelede tüm ezilen kesimlere öncülük edebilir. En üstten en alta kadar, demokratik-merkeziyetçilik ilkesinin hiyerarşisi içinde böyle bir komünist partisini düşündüğümde, partim TKP ve onu oluşturan üye-kadro yoldaşlarım aklıma geliyor.

Örgüt stratejimizin belirlendiği, özveri taarruzumuzun başladığı şu dönemde, daha önce mutlaka değinilmiş olan bir konuya tekrar değinmek istiyorum.

Parti üyeliği dediğimizde, bir genelleme yaparsak kısaca şunları söyleyebiliriz. Özverililik, disiplinlilik, kararlılık ve sorumluluk isteyen parti üyeliği, yoldaşlarına güvenmeyi, partimizi yüceltmeyi, korumayı ve sınıfımızla bütünleştirmeyi de beraberinde getirir. Bizler bunları bilerek parti üyesi olduk ve bunları daha da ayrıntılarına inip anlatarak partimize üye kazanmalıyız.

Göstereceğimiz özveri ve disiplin, belli ve kısa bir dönemi kapsamayacağı gibi, özel yaşantımızla da özdeşleşmiş geniş bir yelpazeye sahip olmalıdır. Oluyor da. Bunu onurla söyleyebiliriz.

Bugün Ortadoğu sorunu en üst boyutlarda sırıtırken, bir yanda Irak'ın Arap milliyetçiliğine sarılmışlığı, bir yanda emperyalizmin sosyalist sistemin kapitalizme kayışından cesaret alarak ukalalaşması ve ülke içinde büyük Ekim Devrimi'ni aklına getirerek işçi sınıfının hareketliliğinden korkup kahrolan Türkiye burjvazisi, bizlere daha da çok sorumluluk yüklemektedir. Yüklenmiş olduğumuz misyon budur.

Aleviliği gemlemek için yeni bazı adımlar atmakta olan Türk burjuvazisi, Kürt sorununu kanun hükmünde kararnamelerle söndürebileceğini, sendika yöneticilerini satın alarak işçi sınıfını durdurabileceğini, demokratik kitle örgütlerine yönelik saldırılarına tepki almayacağını düşünüp, devrimcileri katlederek, içine girmiş olduğu çürüme sürecini aşabileceğini sanmaktadır. Bunlar farenin rüyasında aslanı yenmesine benziyor. Ama onların rüya görüp de gülmelerini engelleyemeyiz. Yalnızca, son gülen iyi güler demekle yetinip geçiyoruz.

Böylesine zor ve gün geçtikçe de zorlaşacak bir dönem içindeyiz. Çalışmalarımızı daha da verimli hale getirmek, varolan işlerin altından kalkabilmek için, normlarımızı en sıkı biçimde uygulayarak çoğalmalı, büyümeli ve ideolojimizi yığınlara götürmeliyiz.

Başarı da başarısızlık da bizlerin, işçi sınıfı önderlerinin elindedir. Halkımızı silahlı mücadeleye çağırmamızın zamanı yaklaşıyor. Vuralım yıkılsın bu düzen.

Kadir Budak, İstanbul

Savaşım kızıştıkça savaşıma katılan gençler daha da artacaktır

Ad değil anlayış önemli

Adı ne olursa olsun, Türkiye'de gençlik içinde örgütlenmeyi temel alacak legal bir yığın örgütüne gereksinim vardır.

Fevzi Dinç, Ege

"İşçi sınıfı gençliğinin uluslararası kardeşlik ve sosyalizm ruhunda büyütülmesine ve sınıf bilinciyle donatılmasına yardım" etmek işçi sınıfının görevidir. (*Uluslararası Sosyalist Kurultay -1907*)

Türkiye'de sınıf savaşımı hızla yükseliyor. Yaşamın her noktasında en basit eylemler bile, sonuçta siyasallaşarak sınıf savaşımının bir parçasına dönüşüyor. Devletle yığınlar karşı karşıya geliyor. Artık işçi sınıfından yana esen rüzgarın ivmesi sürekli yükseliyor.

Bugün Türkiye'de gençliğin önemli bir bölümü devrimci harekete yönelmekte, sosyalizme sempati içinde bulunmaktadır. İşçi sınıfından yana esen rüzgarın ivmesi arttıkça, gençliğin bir bütün olarak sosyalizme olan sempatisi de büyüyecektir. Gençlik artık savaşıma aktif olarak katılmaktadır ve savaşım kızıştıkça savaşa katılan gençler daha da artacaktır.

Gençliğin savaşıma aktif katılmayı artırdığı bir dönemdeyiz. Gençlik arasında legal olarak çalışacak, gençliğin genel istemleri içinde gençliği ideolojik olarak doğru yönde yönlendirecek, toplumda genel anlamıyla oluşan siyasal kümelenmeyi yansıtacak, siyasal ayrılıkları temel alacak bir gençlik örgütlenmesine gereksinim vardır.

Legal alanda demokratik hareketi genişletmek, gençlik arasında komünist düşünceyi yaymak ve gençliğin gerçek devrimci düşünce etrafında kalmasını sağlamak için komünist gençlik örgütünü dağıtmadan, komünistlerin içinde yapılandığı bir gençlik örgütlenmesi oluşturulmalıdır. (KGÖ, komsomol tipi örgütlenme olarak ayrıca varlığını sürdürmeli, ağırlıkla üye bileşimi legal alanda sınanmış, eğitilmiş gençler olmalıdır.)

İGD örgütlenmesinin, birçok olumsuzluk yanında önemli olumlulukları da vardır. Birçok yerde önemli görevleri yerine getirmiştir. TKP'yi izleyen bir yığın örgütü olarak çalışmıştır. Bu tarih bizim tarihimizdir. Türkiye'deki komünist hareketin tarihi bizim tarihimizdir. Tarihe sahip çıkmak bizim görevimizdir. Tarihe sahip çıkarken, yanlışları en ağır dille eleştirip doğruları en yüce noktaya çıkartmak da bizim en önemli görevimizdir. Bundan dolayı İGD'ye sahip çıkmalıyız. Nasıl ki partimiz TKP bizim ellerimizde yükseliyorsa, gençliğin yığın örgütü olarak görev yapabilecek olan İGD de gençliğimizin ellerinde yükselmelidir. Yığın örgütü olarak ideolojide partiye bağımlı çalışacak ve geçmişin yanlışlarından arındırılmış bir örgüt olacak örgütlenmenin adının İGD olması, geçmişten gelen sempatiyi canlandıracak ve yığınları bünyesine daha rahat çekecektir.

İGD'nin yeniden örgütlenmesi sürecinde bile KGÖ dağıtılmamalı ve illegal örgütlenme olarak kalmalıdır. Gençlik içinde doğrudan mücadele edecek olan KGÖ, gençlik derneği içinde de gizli çalışmayı temel alarak, buradan kazanacağı adayları illegalite koşullarında da eğiterek, partiye her yönden hazır hale getirmelidir.

Legal gençlik örgütü gençliğin temel sorunları çerçevesi içinde, gençleri, özellikle işçi gençleri örgütlemeyi önüne hedef almalı ve bu çevreyi demokratik istemler etrafında örgütlemeli. Yine, örgütlediği bu kesime yönelik, anlamlı ve doğru ajitasyona yönelik, yasal sınırları zorlayan, bir bütün olarak gençlik kesimini kazanımlar elde etmek için aktif savaşıma yönelten bir legal yayın çıkartmalı ve bu legal yayın, parti görüşlerinin gençlik içinde yayılmasında bir kaldıraç olmalıdır.

"Kitlelerin gerçek eğitimi hiçbir zaman onların bağımsız, siyasal ve özellikle devrimci gelişmesinden ayrılamaz. Sömürülen sınıfı yalnızca mücadele eğitir. Yalnızca mücadele ona kendi gücünün büyüklüğünü gösterir, ufkunu genişletir, yeteneklerini artırır, zihnini geliştirir, iradesini sağlamlaştırır." (Lenin *Gençlik Üzerine*, İstanbul, 1975).

Bu nedenle, gençliğin oluşacak yığın örgütü, burjuva yasallığını zorlayan, yasallığın statikliğini dinamizmiyle aşan, gençliği militan savaşımın içine çekerek devrim lokomotifi olmaya hazırlayan ve onu devrimci ahlakla eğiten bir yığın örgütü olmalıdır.

Bu anlayışta bir yığın örgütünün adının İGD olması, bize birçok açıdan avantaj tanıyacaktır. (İGD'nin geçmişteki hatalarını sürekli olarak bellekte tutmak koşuluyla.) Bize getireceği dezavantaj ise doğrudan eski İGD'ymiş gibi saldırılacağıdır. Öncelikle içinde çalışacak yoldaşlarımızın göğüsleyeceği bu saldırının doğru anlayışla boşa çıkarılacağına inanıyorum. (Fakat KGÖ ile İGD birbiriyle aynı tutulmamak kaydıyla. Nasıl parti ile legal yığın örgütleri arasında fark varsa, gençliğin doğrudan yığın örgütü ile KGÖ araşında da aynı ilişki olmalıdır. KGÖ kendi komünist eylemine yine TKP-KGÖ imzasını atmayı sürdürmelidir. Gençliğin legal çerçevede kalan istemleri için ise İlerici Gençler ya da İGD adıyla yoğun bir propaganda yapılabilir.)

Adı ne olursa olsun, Türkiye'de gençlik içinde örgütlenmeyi temel alacak legal bir yığın örgütüne gereksinim vardır. Bunun için adı değil, anlayış önemlidir.

Gençlik için yığın örgütlenmesi ivedilikle oluşturulmalı, gençlik işçi sınıfının devrimci yolunda eğitilmelidir.

Demokrasi için tek yol devrim!

Bedir Aydemir yoldaşımız özverimizin de bir sembolüdür

İnançtır bu Özveriye sevdalandıran

Yoldaşlarımız, bu taarruz boyunca hem maddi özveri içinde bulunacaklar, hem de gecelerini gündüzlerine katıp en ücra köşedeki yığın ilişkilerine bile ulaşmayı hedefleyeceklerdir.

Değerli yoldaşlar,

Parti yaşamında ve sınıf mücadelesinde, bireyin ve örgütün kararlılığını ve özverisini sınamak için bir mihenk taşı oluşturan özveri taarruzlarımızın bu yıl 14.sünü yaşıyoruz.

İnanıyorum ki bu kavgada yerini alacak yoldaşlar, sempatizanlar, başarıyla hedefe ulaşacak, partiyi ve devrim mücadelesini daha ileriye götürmek için maddi ve manevi katkılarını yapacaklardır.

Satır arasına, bir ozanın dizelerini sığdırmak istiyorum ki özveri taarruzunun anlamını daha iyi kavrayalım.

"İnançtır bu tanı yavrum
"Sevdadır bu ılgıt ılgıt
"Demire tırnakla, duvara kanla yazılır."

Yoldaşlar

14. Özveri Taarruzu'na Fransa'da 4 Ağustos günü yaptığımız bir toplantıyla başladık. Önce yeni kazanılan yoldaşlara ve sempatizanlara özveri taarruzunun tarihçesini, anlamını anlattık. Onlardan, ikinci toplantıya hedeflerini belirlemelerini istedik ve çevremizdeki insanları taarruza toplantılarımıza katmak için yığın çalışmasının önemini belirttik. Üçüncü toplantıya kadar bağış kampanyası açılmasını, Fransa örgütünün Fransa çapındaki hedefini belirlemesini ve taarruz toplantılarımıza devam etmeyi kararlaştırdık.

Ortaya bir sonuç çıktı ki, bu taarruz Fransa örgütü için bir seferberlik anlamını da taşıyacaktır: Örgüt seferberliği.

Dost düşman bilmelidir ki bu taarruz da mali hedefimiz geçen yılki hedefi geçecektir. Bu birincisi.

İkincisi, örgütü güçlü bir örgüte dönüştürmeyi, sayısal olarak iki misline çıkarmayı hedefliyoruz.

Üçüncüsü, Fransa genelindeki göçmen işçi sorunlarına, varolan kısıtlayıcı ve gerici yasalara karşı militan mücadeleyi ve bu temelde yığın çalışmasını yükselmek önemli bir hedefdir.

Yoldaşlarımız, bu taarruz boyunca hem maddi özveri içinde bulunacaklar, hem de gecelerini gündüzlerine katıp en ücra köşedeki yığın ilişkilerine bile ulaşmayı hedefleyeceklerdir.

Taarruz sonunda geriye dönüp baktığımızda kazandığımız başarılarla yorgunluklarımızı unutmalı ve yeni yeni taarruzlara hazırlanmalıyız.

Partinin bu güzel geleneğini ileriye taşımak için tek yol var, o da yine özveridir. Böyle bir yaşamın ve kavganın sembolü ise Bedir Aydemir yoldaştır. Yoldaşım nasıl ki, 400. sayıda unutulmadıysan, özverimizde de unutulmayacaksın.

Z.Çakır, Paris

Taarruz her yerde canlı bir biçimde sürüyor

Çok şey yapılıyor Az şey yazılıyor

Haydi yoldaşlar, taarruzun eğitici ışığını canlı tutalım, dört bir yana yayalım.

14.Özveri Taarruzu'muz Türkiye'de tamamlanmak üzere, yurtdışı örgütlerimizde ise yarıyı geçti.Bu noktada taarruzun gidişi üzerine kısa bir değerlendirme yapmak istedik.

Taarruz bütün birimlerde başarıyla sürüyor. Yoldaşlarımız, Marmara bölgesinde kalabalık katılımlı, coşkulu bir açılışla işe koyuldular. Bu açılışta onların yanısıra çok sayıda sempatizan da hedef belirleyip, ilk katkılarını partiye ilettiler.

Bu bölgede bir yoldaşımız yüksek hedeflere yakın bir hedef koydu ve çoğunu gerçekleştirdi. Marmara yöresindeki bu yoldaşımız, para birimleri arasındaki büyük farka rağmen, sanıyoruz genel birincilikte da iddialı olacak.

Pek çok yoldaş da fabrikadan, işinden artakalan saatler ve hafta sonlarında çeşitli ek işlerde ve çalışıyor. Limon satmak, su satmak, kitap satmak, verebileceğimiz birkaç örnek arasındadır.

Ege bölgesinde de yoldaşlar yoğun, sıcak eylemlerin içinde, başarılı bir taarruz yürütüyorlar.

Uzatma kararı almak isteyen bazı örgütlerimiz dışında Türkiye örgütleri 10 Eylül'de taarruzu tamamlayacaklar.

Fransa'da düzenli bir taarruz çalışması yapılıyor. İngiltere'de geleneksel pazar toplantıları bütün canlılığıyla sürüyor. Devrimci marşlarla açılan toplantılarda, Türkiye'den haberler, dünya olaylarının değerlendirilmesi ve eylem duyurularının ardından açık artırmaya geçiliyor. Bu artırmalarda el emeği tablolardan Kayseri mantısına, kırlardan toplanmış kuzukulağından taarruz için özel olarak yetiştirilmiş reyhan (fesleğen) çiçeğine dek ilginç ürünlerle karşılaşmak mümkün. Son toplantıda Karl Marks'ın bir portresi taarruza yaklaşık 30 bin lira katkı getirdi. Açık artırma katkıları, herkes haftalık taahhüdünü ilettikten sonra geliyor. İngiltere'de yoldaşlar, iki yıllık sürekli taarruzdan çıkmış gibi değil, sanki iki yıldır bu taarruzu bekliyor gibi, heyecan ve özveriyle taarruzu omuzluyorlar. Hedefin yarısı geçilmiş durumda.

Bir de taarruzun böyle başarılı olmayan bir yönüne değineceğiz. Hatırlarsanız, hazırlık döneminde gazetemizde gerek MKS'nin, gerekse Marmara Yöre Komitesi'nin (yönlendirici) çağrı ve açıklamaları yayınlandı. Bunların vurguladığı önemli noktalardan biri de deneyimlerin gazeteye aktarılmasıydı:

"Örgütler Özveri Taarruzu boyunca yaşanan deneyleri, güncel anıları, parti eğitiminin bir parçası haline getirmeli ve bunları merkez organa yazı, mektup olarak yoğun göndermelidir." ("MKS Genelgesi" *İşçinin Sesi*, sayı: 398)

"Parti kültürünü yaygınlaştır, yaşadığın, gördüğün, duyduğun herşeyi Merkez Organa yaz." ("Marmara Yöre Komitesi'nin Taarruz Bildirisi", *İşçinin Sesi*, sayı: 398)

Her açıdan çok başarılı geçen taarruzun, bu açıdan yeterince başarılı geçtiğini söyleyemeyiz. Bu eksiklik, taarruzun hemen her yöreye özgü genel bir eksikliğidir. Yoldaşların çoğunun ilgilerini asıl olarak hedefe ulaşmaya yöneltiğinden olsa gerek. Ama bu eksikliği hâlâ giderebiliriz.

Taarruz tamamlanıyor ya da zaten yarıyı aştık demeden, tüm yoldaşların yaşadıkları deneyimleri gazeteye yazmaları çok yararlı olacaktır.

Haydi yoldaşlar, taarruzun eğitici ışığını canlı tutalım, dört bir yana yayalım.

Fatma Yılmazcan

Dogmatizm

"İnsanı değiştirmeden dünyayı değiştiremezsiniz" — *Che Guevara*

Konumuz başlığı itibariyle dogmatizm. Dünyada dogmatizmin özellikle etkili olduğu ülkemizde yapıyı değiştirebilmek yeni nesillere sınıf bilincini yaymak, gelecek nesillere sağlıklı ve bilinçli bir miras bırakmak biz ilerici devrimcilere düşmektedir.

Toplumumuzda çok yaygın olan kadercilik insanı günlük hayattan ve düşüncelerinden soyutlayan bir olgudur. Özellikle işyerlerinde sendika seçimlerinde ve sözleşmelerde bu olgu apaçık belirginleşir. Bazı işçiler "kaderimizde bu yazılıdır", "başımıza bu gelecekmiş", "kısmetimiz bu kadardır" gibi laflarla kendilerini ileriye dönük fikir ve düşüncelerden soyutlayabiliyorlar.

Bugün kırsal ve az gelişmiş yörelerimizde şu kanı mevcuttur: "Biz buna layığız, allah bunu bize verdi." Fakat medeni toplumlarda bu tabular yıkılmış, yerini daha ileriye dönük düşünce ve fikirler almıştır.

Bu tabuların değişebilmesi için biz devrimcilere çok büyük görevler düşmektedir ve biz de bunun bilincindeyiz. Bu düşüncelerin yerine bir çırpıda sınıf-parti bilinci yerleştirebilmek hayli güç olacaktır. Fakat bizler, bıkıp usanmadan, özverili bir şekilde çalışıp bu dogmatik imajları emekçilerin benliklerinden sildirmeliyiz ve bu görev başlıca görevlerimizden biri olmalıdır.

Tüm yoldaşlara selamlarımı iletir, işlerinizde başarılar dilerim

Yaşasın sosyalizm!
Yaşasın özgür dünya!
Yaşasın işçi sınıfı ve öncü parti TKP!

Halit Ali, Adana

**Küba devrimi 32 yaşında pırıl pırıl parlıyor.
Ama bugün emperyalizmin süregelen saldırısı yanında,
karşı-devrimcileşen Gorbaçof çizgisinin de saldırısına uğramıştır.
Kübalı komünistlerin belgisi:**

"Ya sosyalizm, ya ölüm!"

Gün, tüm komünistlerin ve devrimcilerin, Küba'yla en içten enternasyonalist dayanışma günüdür. Türkiyeli komünistler olarak, Küba'ya yönelen saldırının karşısındayız, karşı-devrimin saldırılarına karşı onlarla omuz omuza savaşa hazırız. Devrimci sancağı yüksek tutmaya inançlı tüm devrimcileri de, Kübalı komünistlerin güzel örneklerini verdikleri proletarya enternasyonalizmi temelinde Küba'yla aktif, militan dayanışmaya çağırıyoruz.

37 yıl önce, 26 Temmuz'da Kübalı devrimciler Moncada Garnizonu'na saldırarak devrimi ateşlemişlerdi. Şimdi devrim 32 yaşında. ABD emperyalizminin her türlü baskı, tehdit ve provokasyonlarına karşın ilerledi, izlediği çizgiyle güzel bir örnek oluşturdu.

Sovyetler Birliği ve çöküşüne kadar sosyalist sistem, Küba ekonomisine önemli destek vererek, Küba'nın ABD emperyalizmine karşı durmasına katkı yaptılar. Ama, Gorbaçof'un emperyalizmle uzlaşmasıyla, sosyalist sistemin çöküşü ve karşı devrimcileşmesiyle Küba yalnızlığa itildi. Bütün bu olumsuz koşullara karşın Küba halkı "ya sosyalizm, ya ölüm" belgisi ile yeni savaşlara hazır bekliyor.

Küba devrimi, Küba halkının devrimci mücadelesi sonunda Batista diktatörlüğünün yıkılmasıyla kazanılmış bir zaferdir. Kızılordu'nun desteğiyle gerçekleştirilmiş bir devrim olmamıştır. Bunun için halk en başından beri devrime gönülden bağlıdır. ABD emperyalizminin tüm anti-propagandasına karşın, toplumun çok küçük bir azınlığı emperyalizmin saflarına geçti. Onlar da, Küba'da barınamayıp, ABD'ye kaçmak zorunda kalmışlardır. Bunun böyle olmasının bir önemli nedeni, devrim sonrasında Küba'nın attığı ileri adımlardır.

Küba, Kastro yoldaşın liderliğinde, otuz yılda, eğitim, sağlık, konut gibi sosyal hizmetlerde, altyapı kurmada, endüstride vb. önemli adımlar attı. Merkezi planlamayla, kaynak ve olanakların ihtiyaca göre dağıtımıyla, bölgeler arası dengesizlikler azaltıldı.

Küba devriminin bu başarıları, Küba Komünist Partisi'nin ve lideri Kastro yoldaşın izlediği doğru ve ikircimsiz çizginin, halkın enerjisiyle bütünleşmesiyle gerçekleşti. Komünist partisi halkı devrimden sonra da sürekli bilinçlendirdi, silahlandırdı, devrim için seferber etti.

Küba Komünist Partisi, aktif yığın demokrasisinin uygulanışına güzel örnekler vermiştir. Halk çeşitli örgütlenmelerle ülke yönetimine, projelerin gerçekleştirilmesine vb. aktif katılıyor, 400 bin kişilik ordunun yanında 4 milyon kişilik halk ordusu hep eğitim yapıyor.

Küba Komünist Partisi, karşı-devrimin güçlendiği bir ortamda bile, önümüzdeki şubat ayında yapılacak 4.Kongre'ye hazırlık amacıyla tüm toplumun katıldığı bir tartışma açtı. Halk, fabrikasında, işyerinde, ülkeyi, sosyalizmi ilgilendiren her konuyu tartışıyor. Tartışmalara gazete ve televizyonda yer veriliyor. Küba'da kapitalist reformların propagandasını yapan Sovyet yayınlarına bile izin veriliyor.

Küba'nın en zor günlerinde bile böyle tartışma açması, halka ve sosyalizme olan inancı anlatmaktadır. Kastro yoldaş bunu çok güzel dile getirmiş:

"Sosyalizm geçici bir çözüm, gelip geçici bir sapma değil ve ne de geçici bir karar değildir. Sosyalizm kaçınılmaz bir tarihsel ihtiyaç, sosyalizm toplumumuzun siyasal ve ideolojik gelişmesinin sonucudur. Tarihimizin en büyük ve en iyi meyvesidir."

Küba Komünist Partisi böyle düşündüğü için, sosyalist sistem çökerken Küba, izlediği devrimci siyaseti hâlâ ikircimsiz savunabilmektedir. Bu yüzden de Sovyetler Birliği ve karşı-devrimlerle ya da reformlarla kapitalizme dönmekte olan Doğu Avrupa'nın sosyalist ülkeleri bugüne kadar Küba'nın gelişmesinde belirleyici rol oynayan yardımlarını ya çok azalttılar, ya kestiler.

Öyle ki Doğu Avrupa ülkeleriyle ticaret, geçen yıl Küba'nın toplam dış ticaretinin yüzde 15'ini oluştururken, bu yıl sıfırdır. Böylece Doğu Avrupa ülkeleri, ABD'nin başını çektiği ekonomik ambargoya fiilen katılmış oldular. Bu ülkeler, Küba'ya karşı düşmanlıklarını Birleşmiş Milletler'in bir toplantısında da gösterdiler. Çekoslovakya, Macaristan, Bulgaristan ve Polonya, "Küba'nın insan hakları konusunda yakından denetlenmesi gereken bir ülke" olduğuna ilişkin kararı desteklediler. Temmuz ayında, Çekoslovakya, Havana'daki elçiliği eliyle mülteci provokasyonu düzenledi.

Sovyetler Birliği'nin tutumu da çok farklı değildir. Yalnızca zaman olarak biraz arkadan gelmektedir. Ama onun tutumunun etkisi daha korkunç olacaktır. Bu yıl Küba'nın Sovyetler Birliği'yle olan ticareti, toplam dış ticaretinin yüzde 75'ini oluşturmaktadır. Ancak önümüzdeki yıldan itibaren, yani son beş yıllık anlaşma bittiğinde, Sovyetler Birliği, şeker alımını ve petrol satımını dünya pazarı fiyatlarından yapacaktır. Sovyetler Birliği bu yolla, hem kendi ekonomisi üzerindeki yükü azaltmayı, ama asıl olarak ekonomik baskıyla Küba Komünist Partisi'ni reform yapmaya zorlamayı hedefliyor. Ayrıca önümüzdeki yıldan itibaren, Küba'yla yapılacak ticaretin ve ona verilecek yardımların miktarına her yıl Yüce Sovyet karar verecek. Bunu anlamı bellidir. Sovyetler Birliği, ekonomik ilişkilere Küba'nın tutumuna göre karar verecek.

Doğu Avrupa ülkelerinin ABD ambargosuna katılmaları, önümüzdeki yıldan itibaren Sovyetler Birliği'nin yardımları kaldırması Küba'yı zor duruma sokmuştur. Küba ticarette yeni ortaklar bularak ve içeride de halkın özverisine dayanarak bu zor durumu aşmayı hedefliyor.

Kastro yoldaş, bu yıl 26 Temmuz'da yaptığı konuşmada, böyle bir durumda Küba halkının ne yapacağını bir yıl önce söylediklerini hatırlatarak şunları dedi:

"Sosyalist sistem çözülse de, biz ülkemizde sosyalizmi kurmayı sürdüreceğiz. Daha da fazlasını söyledim. Her ne kadar olmasını beklemediğim ve olabileceğini düşünmediğim bir şeyse de, eğer Sovyetler Birliği parçalanır ya da çözülürse, eğer Sovyetler Birliği ortadan yok olursa, biz ülkemizde sosyalizmi kurmayı sürdüreceğiz."

ABD otuz yıldır dize getiremediği Küba halkını, ne yazıktır ki Doğu Avrupa ülkelerinin ve Sovyetler Birliği'nin desteğiyle dize getirebileceğini düşünüyor. Ama ABD, Küba Komünist Partisi'nin ülke içinde, Latin Amerika'daki ve dünyanın çeşitli bölgelerindeki devrimci hareketler arasında kazandığı saygınlıktan hâlâ çok ürkmektedir.

Küba Komünist Partisi ve Küba halkı, tarihsel konumlarının ve görevlerinin çok iyi bilincindedirler. Bunu Kastro yoldaşın şu sözleri çok güzel anlatmaktadır.

"Biz devrimci hareketin kahramanlıklarla dolu ve onurlu tarihi boyunca taşıdığı sancağın ve savunduğu ilkelerin koruyuculuğuna hiçbir zaman talip olmadık. Ancak, bir gün, bize böyle bir görev düşerse, biz ABD emperyalizminin Hitler'in dünya hegemonu hülyasını gerçekleştirdiği bir dünyada, sosyalizmin en önde gelen savunucuları arasında olacağız, bu cepheyi kanımızın son damlasına kadar savunacağız."

Küba devrimi batı yarım kürede yapılan ilk devrim olmakla kalmadı, birçok konuda komünist harekete örnek oldu. Bunlar arasında en önemlisi Küba'nın proletarya enternasyonalizmi konusundaki yaklaşımıdır.

Küba komünistleri, İspanya İç Savaşı'nda, Cezayir'de, Suriye'de, Angola'da, Etiyopya'da, Namibya'da ve Latin Amerika ülkelerinde, o ülkelerin halklarıyla birlikte savaştılar, binlerce şehit verdiler. Küba halkı böyle bir enternasyonalist birikime ve bilince sahiptir.

Bugün sıra bizdedir, tüm komünistlerin ve devrimcilerin, Küba'yla en içten enternasyonalist dayanışma günüdür. Türkiyeli komünistler olarak, Küba'ya yönelen saldırının karşısındayız, karşı-devrimin saldırılarına karşı onlarla omuz omuza savaşa hazırız. Devrimci sancağı yüksek tutmaya inançlı tüm devrimcileri de, Kübalı komünistlerin güzel örneklerini verdikleri proletarya enternasyonalizmi temelinde Küba'yla aktif, militan dayanışmaya çağrıyoruz.

Ya sosyalizm ya ölüm!

Yaşayın proletarya enternasyonalizmi!

Ahmet Fırat

"Kötü devrim"i (!) sonuna kadar savunacağız!

Şimdi düşmanları artık sosyalist kamp değil, SSCB değil. İmparatorluğun (ABD *-İ.S.*) düşmanı biziz, tek düşmanları biz kaldık. Tabii başka bazı ülkeler ve devrimci hareket de var, ama Küba yalnızca 90 mil ötelerinde, ABD üssüne ise birkaç inçlik uzaklıkta ve ana düşmanları. Emperyalistler için düşman Küba ve tüm güçlerini ve dikkatlerini, tüm propaganda araçlarını Küba'ya odaklaştırdılar.

Şimdi iki, üç, dört ya da beş tür sosyalizm ya da komünizm var: "İyi sosyalizm" ve "kötü sosyalizm". Bizimki, emperyalistlere göre kötü türü. Çeşitli komünizm türleri var ve bizimki "kötü komünizm". Çeşitli devrim türleri var ve emperyalistlere göre bizimki, "kötü, tahammül edilmez ve affedilmez devrim". Ne şans ki, elimizde, dünya yüzünden silinmesi gereken, "kötü sosyalizm", "kötü komünizm" ve "kötü devrim"le kaldık. Emperyalistlerin mantığı işte böyle!

Fidel Kastro

(26 Temmuz 1990 Havana konuşmasından)

Burjuvazi emperyalist savaş hazırlığında

Halkımızın gözü işçi sınıfında

İşçi sınıfımız,
- kendini sömürdüğü gibi yayılarak başka halkları da sömürmek için can atan,
- Türkiye'deki Kürt ulusu yetmiyormuş gibi Irak Kürtlerini de boyunduruk altına almaya çalışan,
- üstelik bütün bunları işçi emekçi kanı akıtarak yapmayı planlayan,
- barışçı gözüküp savaş kundaklayan, hukuka saygılı gözüküp, anlaşmaları bozmak için fırsat kollayan bu burjuvaziyi yıkmaya hazırlanmalıdır. Kıbrıs çıkarması sırasında "umudumuz Ecevit" yanılgısı yaygındı. Yıllar öğretti. Artık halkımızın tek umudu işçi sınıfıdır.

Cemile Çakmak

Sosyalist sistemin çöküşüyle, meydanı boş bulan emperyalist sistem içinde yeniden paylaşım kavgası alevlendi. Emperyalist sistemin, gelişmiş, orta ve az gelişmiş kuşaklarının, hem kendi içlerinde, hem birbirleriyle olan dalaşmaları hızla yoğunlaşıyor. ABD'nin Panama'ya dalması, Küba'ya düpedüz tehditler savurması ve son olarak da, Irak'ın Kuveyt'i ilhakı gibi, cüretkar, küstah girişimlere tanık oluyoruz.

Yirmi yılı aşkındır Sovyetler'e, sosyal emperyalist, devlet kapitalisti vb. diye saldıran sollarımız, doğru bakış açısını Marksizmden bir türlü öğrenemediler ama, acaba pratikten, yaşamdan birşeyler öğrenebiliyorlar mı? Eğer çözülen, çöken sosyal emperyalizm ya da devlet kapitalizmi vb. olsaydı, emperyalist sistem içinde, birden ve bu ölçüde bir meydanı boş bulma, şımarma eğilimi ortaya çıkmazdı. Bütün yanlışlarına rağmen, Sovyetler'in eskiden ne büyük bir yer doldurduğu, şimdi daha iyi anlaşılıyor. Dünya işçi sınıfı, barış, yumuşama demagojisini dilinden düşürmeyen Gorbaçof'tan, yalnızca sosyalizmi sırtından bıçaklamanın değil, dünyada savaş tehlikesini azdırmanın da hesabını soracaktır.

Öte yandan emperyalizm, sanmasın ki meydan ilelebed böyle boş kalacaktır. Devrimin de, sosyalizmin de anahtarı dünya işçi sınıfındadır. Bu çöküntünün şokunu atlatınca o, geçmişten çıkaracağı derslerin ışığında, sosyalizmin daha iyisini, daha doğrusunu yaratacaktır.

ABD'nin konumu

Irak Kuveyt'i işgal ettikten sonra, ABD apar topar bölgeye ayağını attı. O zamandan beri yaşadığımız gelişmeler, oldukça yanıltıcı ya da bulanık görünümler taşıyabiliyor. Bu bir it dalaşıdır diyerek işin özünü koymak yetmiyor. Görünümlerin altındaki gerçekleri açığa çıkarmak gerekiyor.

ABD'nin ekonomisi hiç iyi bir durumda değildir. İşçi ücretlerinin yükseldiğinden, kârların belli ölçüde inişe geçtiğinden şikayetler yükselmektedir. Tüm dünyayı etkileyecek derin bir bunalım ABD'de adım adım kendini göstermektedir. Almanya ve Japonya, ABD'de uç veren bunalımın bulaşması endişesi içinde de olsa şimdilik gülerlenirken, ABD'nin kötüleyen durumu, onun dünyadaki etkinliğinin de giderek azalmasını ve hırçınlaşmasını getirmektedir.

Bunlardan birkaç sonuç çıkıyor: ABD ekonomisi ve toplumu dünyanın öteki ucunda, tek başına savaş yürütmeyi isteyecek (yürütebilecek demiyoruz, çünkü ne kadar zayıflasa da ABD'nin hâlâ bunu yapabilecek gücü vardır) bir durumda değildir. Ama aynı zamanda, rekabet bu kadar kritikken ABD, Irak'ın Kuveyt'i işgalini bahane ederek başkalarının bölgede çeşitli girişimlerde bulunup, etkinliklerini artırmalarını isteyecek durumda da değildir.

Irak'ın Kuveyt'i işgaliyle şu ya da bu biçimde bir yeniden paylaşım sofrası kurulmuş oldu. ABD, başkalarının paylaşımda üstün duruma geçmesini engellemek, paylaşımdan mutlaka kendine de önemli paylar elde edebilmek üzere, Suudi Arabistan'ın Amerikancılığı sayesinde, ilk girişimi yaptı ve oraya ayağını attı.

Bu söylenenlerden de anlaşıldığı gibi, ABD, oraya hemen savaşmak üzere zaten gitmedi. Nitekim, ABD'nin baştan beri, Irak'ın Kuveyt'ten çıkmasından önce ve daha çok, Suudi Arabistan'a girmemesini konu etmesi dikkat çekiyordu. Bu temelde, Sami Kohen'in de belirttiği *(Milliyet,* 24 Ağustos 1990) gibi, sürüncemeli bir yıpratma savaşı başladı. Türkiye gazetelerinde yer alan, "CIA timleri Irak'a sızdı" gibi manşetlerde de yansıdığı gibi, bu yıpratma savaşının önemli bir parçası da psikolojik savaştır. Saddam belki bu yoldan çöker diye deneme yapılıyor.

ABD'nin Birleşmiş Milletler'de konuyu gündemde tutması, Birleşmiş Milletler kararlarına dört elle sarılması vb., Türkiye basınında, ABD'nin uluslararası hukuka saygılı oluşuyla açıklanmaya çalışılıyor. Ama herhalde bunu yazan köşe yazarları bile buna inanmıyorlardır.

ABD, bir yasa çıkarmıştır. Bu yasaya göre, ABD'nin güvenlik güçleri, dünyanın herhangi bir yerinde ABD yasaları açısından suç işleyen bir kişiyi, gurubu vb., tutuklayabilirler, isterlerse ABD'ye getirip yargılayabilirler. Nitekim Panama'da, Liberya'da bunun uygulamaları yaşanmıştır.

Durum böyleyken, ABD'nin uluslararası hukuka saygısından söz etmek, dünya üzerinde yaşayan hayvanları bile güldürür. Birleşmiş Milletler, şu sıralarda ABD'nin tek başına yüklenmek istemediği faturayı paylaşmak için kullandığı bir araçtır. ABD, NATO'yu, başka ilişkilerini de aynı yönde kullanmaya çalışıyor.

ABD böyle manevralar yaparken, yukarıda belirttiğimiz gibi, bir yıpratma savaşı sürüyor. Ancak, değişkenler çoktur ve kimin eli kimin cebinde belli değildir. Bu nedenle, bir anda büyük bir yangının patlak vermesi ve hatta dünyayı içine çekmesi de olasılıklar içinde önemli bir yer tutmaktadır.

Dalaşan itlerin dökümü

ABD, başkalarının kendinden önce davranmasından çekindi dedik. Kim olabilirdi bu başkaları? Ohoo... Saymakla bitmez. Emperyalizmin kurtlar sofrasında büyük emperyalistler, emperyalistleşeceğim diye gözü dönmüş, yerel orta kuşak ülkeleri... Yani Batı Avrupa ülkeleri (yalnızca İngiltere'nin durumu biraz farklı ve ABD'ye daha yakın), Türkiye, İsrail, Mısır, İran...

Son on yıllar içinde, bu ülkelerin hemen hemen hepsinin, Ortadoğu petrollerine bağımlılığı ya da o bölgeyle şu ya da bu temelde çıkar bağları ABD'den öne geçme eğilimi göstermiştir. Üstelik bunlar arasında savaşı daha iyi finanse edebilecek, kaldırabilecek, bölgede çeşitli üstünlükler taşıyan ülkeler ya da ülke gurupları vardır. Bu nedenle, ABD bir emrivakiyle karşılaşabilirdi. Korkmakta haklıdır.

Almanya için II.Dünya Savaşı'ndan kalma bir sınırlama var. Başka ülkelere asker gönderme "hakkı" kısıtlanmış. Öte yandan, Japonya'nın da kendi yasalarında böyle bir sınırlama varmış. Ancak haritaların yeniden çizildiği bir dönemde bunlar kolayca aşılabileceği ya da yadsınabileceği gibi, başka ülkelerin ardında durup onları kullanarak iş görmek de olanaklıdır.

Zaten şimdi bunların hepsi yeniden pazarlık masasına dökülmüştür. Örneğin, ABD, Almanya'ya faturayı paylaş deyince, o da, öyleyse kısıtlamayı kaldırın diyor. ABD buna yanaşmıyor, aşağıya sarkıverir diye korkuyor. El altından, çok ciddi bir itiş kakış yürüyor. Bu çerçevede, Birleşmiş Milletler'de ABD temsilcisi ima etmiş ki, Almanya dahil bazı ülkelerin, ambargo kararından sonra da Irak'a silah satışı devam ediyor.

Yerel orta kuşak ülkelerine gelince. Bunlar arasında ortanın oldukça üstünde duran İsrail'in, Filistin halkıyla, Sovyetler'den gelen Yahudiler'le başı beladadır. Buna rağmen, İsrail Başbakanı Yitzak Şamir, bir soruyu yanıtlarken, "eğer İsrail'in hayati çıkarlarını tehdit eden yeni bir durum doğarsa, önleyici bir darbeyle Irak'a gereken dersin verilebileceğini" söylemiş. (Oktay Ekşi, "Önleyici darbe", *Hürriyet,* 29 Ağustos 1990) Türkiye'yi ele alırken, onun da Musul Kerkük'e duyduğu ezeli ebedi iştahı göreceğiz.

Öte yandan Arap ülkeleri arasındaki bölünmeler, guruplaşmalar, basında hep ulusal çerçevede ve bir küçük görme havası içinde işleniyor. Oysa bu guruplaşmalar, bölgenin kendi içindeki paylaşım özlemlerini, çıkar çelişkilerini yansıtıyor. Çıkarlar birlik olamayınca, Araplar da birlik olamazlar. Bu Arap oldukları için değil, kâr ve çıkar temelinde işleyen emperyalist sistem içinde, kapitalizmin pençesinde yaşadıkları içindir.

Ayrıntılara girmeye gerek yoktur. Öz olarak şunu diyoruz ki, ABD acele edip bölgeye çıkarma yapmasaydı, Irak'ın girişimini bahane ederek kontur işgaller, çıkarmalar yapabilecek çok sayıda aday vardı. ABD'nin girişimi, önleyici bir adım oldu. Şimdi bu adımla oluşan yeni geçici denge temelinde bir sürü pazarlık, dalaşma vb. yürüyor. "Milat'tan sonra" der gibi, herkes "Saddam'dan sonra"nın hesabını yapıyor.

ABD büyük emperyalist "dostları"ndan yeterli destek gelmediğinden şikayetçi. Şimdi NATO'yu iyice sıkıştırmaya başladı. Sosyalist sistemin çöküşüyle misyonsuz kalan NATO'nun yeni misyonunun Ortadoğu petrollerini korumak olabileceği tartışılıyor (Yavuz Donat, *Tercüman* ve Haluk Ülman, *Günaydın,* 21 Ağustos 1990). ABD'nin kendi içinde ise, hem savaşa karşı şiddetli bir rüzgar esiyor, hem de Saddam yıkılmaz ve ABD hiçbir şey yapmadan bölgeden çekilirse, büyük bir yenilgi havasının doğacağı görülüyor.

Bunlarla bağlı olarak, son sıralarda ABD'de, "Saddam'lı" yeni yedek senaryoların hazırlandığı belirtiliyor. Böylece ABD, hem geri dönmek durumunda kalırsa, eli boş dönmemenin yolunu hazırlıyor, hem de kendisine destek olmayanlara, petrolleri Saddam'la paylaşma tehdidi savuruyor. Bu arada bazı Arap ülkeleri de Kuveyt'in, Irak'a bağlı, Monako gibi bir statüye kavuşması yönünde, Irak'a büyük ödünler içeren bir öneriyle ortaya çıktılar.

Musul Kerkük dosyası açıldı

Türkiye'nin konumuna ilişkin olarak, öncelikle şunu kesinlikle saptamak gerekir ki, Musul ve Kerkük, giderek kabaran bir emperyalistleşme iştahı içinde olan Türkiye için canalıcı bir önem ve anlam ifade etmektedir. Bunu pek gizledikleri de yok zaten. Örneğin, 15 Ağustos tarihli *Tercüman*'da Altemur Kılıç şöyle yazmış:

"Sovyetler Birliği'ndeki muazzam gelişmeler sonunda, oradaki Türkler'in bir gün bağımsızlıklarına kavuşma ihtimali üzerine, dünya Türklüğüyle dayanışma zaruretini ve arkamızdaki Türklük potansiyelinin ilerde bizim için büyük bir güç ve güvence olduğunu söyleriz, hemen 'Turancılık' damgasını yapıştırırlar...

"Basra Körfezi bunalımı üzerine, Kerkük/Musul haklı olarak gündeme geldi. Bu bunalımın sonucunda Ortadoğu'da ve Irak'ta meydana gelebilecek büyük değişiklikleri hesap ederken ve ondan mühimi, devletler hukuku açısından Milli Misak hudutlarımız dışına asla çıkarılmamış, askıda kalmış bir bölgeyi ve buradaki 1 milyonu aşkın Türk'ün geleceğini düşünürken, büyük bir acelecilikle bu hesaplara 'maceracılık' damgasını vurmak, hatta 'salaklık' diye nitelendirmek akılcılık mıdır? Yoksa şimdiden bu ihtimalleri ve seçenekleri hesap etmemek mi asıl 'salaklıktır'? Takdirinize bırakıyorum."

Bizim takdirimiz bellidir. Emperyalistleşmek, başka halkları da sömürmek için Türkiye'nin ağzının suları akmaktadır. Nitekim, yine *Tercüman*'da Yavuz Donat da şu bilgiyi aktarmış:

"Körfez olayına Türkiye'nin *daha aktif biçimde* girmesini düşünenler de var.

"Veya *'böyle birşey olabilir mi'* diye soranlar.

"*Kerkük*'ten *Musul*'dan söz edenler..." *(agy,* 20 Ağustos 1990)

Milliyet'te Derya Sazak Özal'ın konumuna ilişkin, şu soruyu sormuş:

"ABD, çöldeki kilitlenmeyi çözebilmek için Irak'ın 'kuzey cephesinde' Türkiye'ye bir rol mü biçmektedir?

"Özal, 'Oralarda 400 sene kalmışız. Ağırlığımızı koymamız lazım' derken, Ortadoğu'nun paylaşımında Türkiye'nin payına da, Musul-Kerkük düşecek diye mi 'zamanından önce hareket etmenin' arayışı içindedir?" *(agy,* 28 Ağustos 1990)

Bu sözler hem Özal'ın, hem Derya Sazak'ın düşüncelerini yansıtıyor. Özal'ınkiler bellidir. Asıl ilginç olanı Sazak'ın düşünceleridir. Kendisi gerçekte Türkiye'nin payına Musul-Kerkük'ün düşmesine değil, bunun için ABD güdümünde bir girişime ve zamanından erken hareket etmeye karşıdır.

Bir örnek de Fahir Armaoğlu'ndan vermeden edemeyeceğiz. Saddam, Irak'ın bir ili yaptığı Kuveyt'e Osmanlılar zamanındaki adını, yani Kadima adını koydu diye ateş püsküren Armaoğlu şöyle diyor:

"Saddam toprak eşkiyalığına meşruiyet sağlamak için Osmanlı Devleti'ne başvururken, o devletin sahibinin ve dolayısıyla o toprakların 'sahib-i hakikisi'nin Türk milleti olduğunu unutmamalıdır. Saddam bu tutumu ile, 1923 Lozan Antlaşması'nın Türk-Irak sınırına ait hükümleriyle, Musul'u Irak'a terke zorlandığımız (tam bir gabin halinde) 1926 Türk-İngiliz Anlaşması'nı tartışma konusu yapmış olmaktadır. Biz her türlü tartışmaya hazırız." *(Tercüman,* 30 Ağustos 1990)

Armaoğlu'na sormak gerek. Osmanlı Devleti o toprakları toprak eşkiyalığıyla değil de başka bir yöntemle mi elde etmişti? Her neyse, bu tür yazıların hemen ardından, *Günaydın*'da da "Musul-Kerkük defteri açıldı" başlıklı ve batı basınından örnekler taşıyan bir haber çıktı. Gerçekten de Körfez kriziyle birlikte Musul-Kerkük defteri açılmıştır.

ABD, AT ve Türkiye

Yukarıda değindiğimiz gibi, ABD'nin ilk girişimde bulunup, gelip körfeze yerleşmesinin amaçları arasında Türkiye'yi durdurmak da vardı. Türkiye, "madem haritalar değişiyor, madem sen Kuveyt'i aldın, ben de zaten Milli Misak sınırlarımın içinde saydığım Musul'u ve Kerkük'ü geri alırım" deyip, bal gibi de Irak'a dalabilirdi.

Zaten, ordu birliklerinin Türkiye Kürdistanı'nda halka uyguladığı ağır baskıların, amaçlanan bir yan ürününün de, orduya, güney komşularımızla benzeyen coğrafi koşullarda eğitim yaptırmak olduğu satır aralarında basında çıkmıştı. Bu genel çerçeve içinde Türkiye'nin belki daha somut hazırlıkları da vardı. Örneğin, ordudaki değişimlerin bu yıl gerçekleşme biçimi bunun bir ipucu sayılabilir.

ABD'nin, Türkiye'nin bölgede yayılmasından endişe duyduğu, Körfez krizi öncesinde çok açık yansıyordu. Ermeni tasarısı, buna karşı bir uyarıydı. Türkiye'de insan haklarının olmadığını, Kürt halkının ezildiğini vb. içeren bir rapor ABD'de dolaşıyordu. Ayrıca bir başka rapor daha yayınlanmıştı. Sovyet Orta Asya cumhuriyetleri ve Ortadoğu'daki İslam devletleri açısından Türkiye'nin büyük bir tehlike oluşturduğu açıkça belirtiliyordu.

ABD gelip Körfez'e yerleşince, Türkiye'nin hevesi kursağında kaldı. ABD'yle ilişkiler açısından, artık Türkiye'nin ABD'ye lojistik vb. destek verip, karşılığında birşeyler koparması söz konusuydu. AT tarafında durum neydi?

Ağustos'un ortalarında Mitterand özel bir temsilci yolladı. Önce bu temsilcinin ablukaya katılmayın dediği açıklandı. Ardından daha ayrıntılı bilgiler sızmaya başladı. 29 Ağustos tarihli *Tercüman*'da Yavuz Donat, Fransız yetkiliyle Akbulut arasında barış üzerine bir sohbet yürüdükten, iki taraf da barış konusunda edebiyat patlattıktan sonra, Fransız yetkilinin Akbulut'a şunları söylemiş olduğunu yazdı:

"'Sayın Başbakan, tabii ki bunlar protokol sözleri. Protokol gereği 'Barış, barış, barış' diyeceğiz. Ama bir de menfaatlerimiz var. Sonunda menfaatlerin gereği neyse o yapılır'."

Akbulut da buna karşı, "yapacağımızı yaptık, bu yeterli, şu anda yapabileceğimiz başka birşey yok" demiş. Yani belli ki Fransa, Türkiye'ye savaşmasını önermiş, buna karşılık birşeylerin verileceğini söylemiş.

Yine Ağustos ayında, Alman basınında da, Türkiye ordusunun güçlendirilmesi gerektiğine ilişkin yazılar çıktı (*Hürriyet*, 25 Ağustos 1990). Belli ki Almanya'dan da çeşitli öneriler geliyordu.

Önceleri, basında AT'ye karşı açıkça bir söz etmekten kaçınılıyordu. Ama herhalde, AT biraz fazla sıkıştırmaya başladı ki, bizim burjuvalar da dayanamayıp patladılar. Ahmet Kabaklı şöyle yazdı:

"'Bir ucundan savaşa ve göze girelim ki bizi AT'a alsınlar' gibi hafifliklerden sakınılmalıdır." (*Tercüman*, 28 Ağustos 1990)

Böylece dillerin altındaki bakla çıktı. Demek ki AT, Türkiye'nin, bir ucundan savaşa girmesini istiyordu. Hangi ucundan? Fransa'nın "ablukaya katılmayın" önerisine bakılırsa Irak ucundan. Ama öteki ucundan da olabilir. AT için önemli olan, Ortadoğu'daki çıkarlarını ABD'ye kaptırmamaktır. İstenen Türkiye'nin bu yönde "aktif" davranmasıdır.

Şimdi yukarıda değindiklerimizi bir toparlayıp, bunun ışığında, burjuvazinin konumuna ve kavgalarına göz atalım.

Türkiye'nin seçenekleri ve Özal

Yukarıda değindiğimiz gibi, ABD gelip körfeze yerleştikten sonra, Türkiye'nin önündeki bir seçenek, onun koltuğu altında birşeyler yapıp ondan pay koparmak olarak belirdi. Sanıyoruz ki ABD'nin istediği Türkiye'nin aktif savaşa girmesi değil, Irak'la arayı bozma ve savaş riskini de alarak, ama asıl olarak ABD'nin manevralarına tam destek vermesidir. Buna karşılık, Ortadoğu petrollerinin, eğer olursa, sonunda bir biçimde denetlenmesinde Türkiye'ye pay vermeyi öneriyor. Bir de herhalde, Irak Kürdistanı'ndaki Kürt hareketleriyle Saddam'a karşı ne vaadlerle nasıl pazarlıklar yapacağı Türkiye'nin tutumuna göre belirlenecek.

Öte yandan AT'nin önerileri gösteriyor ki, Türkiye'nin önüne konulan bir başka seçenek de AT'nin desteğinde savaşa girip, ondan birşeyler koparmaktır. AT'nin Türkiye'yi hangi ucundan savaşa sokmak istediğini bilemeyeceğiz ama, özünde yapmak istediği Türkiye'yi kendi adamı olarak ABD'nin yanına katmak ya da karşısına çıkarmak, yani her durumda ABD'yle kozunu paylaşırken ve böylece Ortadoğu'da kendi çıkarlarını koruyup geliştirirken, Türkiye'yi kullanmak. Buna karşılık Türkiye'ye neler sunduğu konusunda da şu tahmini yürütebiliriz. AT'ye girmek, Doğu Avrupa pazarından pay, ordunun güçlendirilmesi, NATO'nun çoğunluğunu oluşturan AT üyelerinin savaşta Türkiye'ye aktif destek vermeleri, Kuzey Kıbrıs'ın resmen ilhakına onay, AT'nin pek ilgilendiği Kürt sorununun geri çekilmesi ve *belki de*, Türkiye'nin Irak Kürdistanı'nı da alarak "körün istediği bir göz, allah vermiş iki göz" konumuna gelmesi.

Bu durumda burjuvazinin konumu nedir?

Bu konuda önce genel bir doğruyu koyalım. Ecevit'in Kıbrıs "şahinliği" çoktan kanıtlamıştır ki, bizim burjuvazinin, en solu dahil, hiçbir kanadı, kolu, Türkiye'nin emperyalistleşmesine karşı, yani anti-emperyalist değildir. Hatta emperyalistleşme uğruna savaşa da ilkesel olarak karşı değildir. Aralarındaki kavga, hangi yöne doğru, nasıl, ne zaman gibi noktalarda patlak vermektedir.

Bunu akılda tutarak, artık burjuvazinin konumuna ve kavgalarına bakabiliriz. Önce Özal'dan başlayalım. 12 Ağustos tarihli *Milliyet*'te Derya Sazak şöyle yazmıştı:

"Özal'ın seçimi şuydu: Türkiye, süper güç ABD'nin yanında, Körfez bunalımına 'taraf' olur da, Saddam devrilirse, Batı'nın gözüne girecek, belki de Irak'ın paylaşımı sürecinde söz sahibi olabilecekti.

"Köşk'te... Özal'ın ABD nezdinde yükselen grafiğine alkış tutanlar,

lideri pohpohlamak üzere, ara sıra şu soruyu yöneltiyorlardı:

"'...Sayın Cumhurbaşkanım... Acaba Musul ve Kerkük'ü de alabilir miyiz?'

"Gerçi Özal, soru sahibi cümlesini tamamlamadan parmağını dudaklarına götürüp, 'güleryüzlü hemşire' pozundakine benzer biçimde 'Suss' işareti yapıyordu ama... Ardından da ekliyordu:

"'Durun bakalım... Gün ola harman ola.'"

Burada aktarılan bilgiyle Sazak'ın kendi yorumunu birbirinden ayırmak gereklidir.

Aktarılan bilgilere göre, Musul Kerkük konusu Köşk'te gündemdedir ve Özal'ın 'sus' işareti yapmasına, verdiği cevaba bakılırsa, hem biryerlerle yürütülen gizli pazarlıklarda masada, hem de fırsat bulunursa kendi başına gerçekleştirilmek istenen hedefler listesinde baş sıradadır.

Nitekim, GAP gezisi sırasında gazetecilerle yapılan görüşmede de birşeyler konuşulmuş ve kesinlikle yazılmaması istenmiş (Rauf Tamer, *Tercüman*, 27 Ağustos 1990, Ertuğrul Özkök, *Hürriyet* ve Rauf Tamer, *Tercüman*, 29 Ağustos 1990). İşine geldiğinde demokrat geçinen burjuva basın da, her türlü gelişmeyi halkın en ince ayrıntısına kadar bilmesinin en basit bir demokratik hak olduğunu "unutarak" bunları yazmadı. Ama, yukarıda Özal'ın neye "sus" işareti yaptığını gördük. Demek ki yazılmaması istenenler arasında Musul Kerkük'e ilişkin konular var.

Bizce Özal, eğer ABD Körfez'e yerleşmeden bir fırsat doğsaydı, bölgede yayılıvermeyi bal gibi de düşünebilirdi. Şimdilik her tarafla pazarlık yürüterek, ne çıkar sağlanabilir ve sonundaki paylaşımdan nasıl bir pay alınabilir, bunu kollamaktadır. Bu nedenle, diplomatik bir dilenci konumundadır. İlerde fırsat doğarsa, Irak'ın işgalini ya da bölgede başka yönde bir yayılmayı yine gündeme getirecektir.

Özal'ın Fransız basınına verdiği demeçlerde, (örneğin 20 Ağustos 1990 tarihli *Milliyet*'teki demeç) değindiği iki konu var. Biri kotaları kaldırın, ötekisi savaşa girmeyiz. Burjuvazinin ikiyüzlü diplomasisi açısından, bunun Türkçesi şudur: Vereceklerinizin bazılarını peşin verin, sonra savaşa girip girmemeyi düşünürüz.

Benzeri bir tutum ABD'ye de gösterilmektedir. Sürekli faturalar çıkarılıyor. Ama çıkarılan faturalar ödenmediği sürece, örneğin İncirlik'in NATO amaçları dışında kullanılmasına izin verilmiyor.

Nitekim Türkiye gerçekte tavşana kaç, tazıya tut diyor. Ambargoyu bir yandan destekliyor, öte yandan Ürdün üzerinden mal göndererek ve kaçakçılar aracılığıyla deliyor. Bir yandan Irak'la küs, öte yandan, sınırda resmi görüşme yapıyor. Bir yandan Birleşmiş Milletler kararları diyor öte yandan kararın bağlayıcı olmamasına sığınarak ve meclisin yetki vermemesine dayanarak Körfez'e asker göndermiyor. Yani Özal, bir yandan, çelişkiler arasında oynayıp, birilerinin koltuğu altına girip birşeyler kapar mıyız diye diplomatik dilencilik yapıyor, öte yandan şuraya buraya dalıp asıl bu yoldan, daha büyük parçalar koparma fırsatı kolluyor.

Muhalefetin konumu ve işçi sınıfımızın misyonu

Burjuva muhalefetin konumunu ele almaya, yukarıda yazısından bir bölüm aktardığımız Derya Sazak'ın yorumuyla başlayalım.

Sazak, Özal'ın seçimi içine ille de ABD'yi katmış. Oysa Musul Kerkük'ün ele geçirilmesi için ille de birileriyle birlikte hareket etmek gerekmediği gibi, pazarlık masasında olabilmesi için ille ABD'yle birlikte olmak da gerekmiyor. Hatta şimdilik Türkiye'nin bu koza karşılık savaşa girmesini asıl öneren AT'dir.

Ama sosyal demokratlarımız, anti-Amerikanlığın ötesinde anti-emperyalist olamadıklarından, Türkiye'nin emperyalizmine hiç mi hiç karşı duramadıklarından ve Türkiye'de kamuoyu savaşa çok ciddi bir biçimde karşı olduğundan, Özal'ın ABD ya da AT'yle anlaşmadan da Türkiye'yi savaşa sürükleyebileceğini açıklamaktan "rejimi" düşünerek korkuyorlar. AT hayranı olduklarından, AT'nin, şu anda Türkiye'nin savaşmasını istediğini de açık edemiyorlar. Bu nedenlerle ABD'yi günah keçisi olarak kullanıyorlar. SHP'nin tutumu genel olarak budur. Barış çığlıkları, yalnızca başkalarının gölgesinde olacak bir savaşa karşıdır. Ama Türkiye kendisi gidip de Musul'u Kerkük'ü alırsa, SHP o zaman barıştan değil, "ulusal çıkarlar"dan yana, Saddam faşizmine karşı olacaktır.

Eski "şahin"lerden Ecevit ise, biraz daha farklı bir tutum içindedir. Suriye, Suudi Arabistan gibi ülkelerin yanında görünmenin yanlış olabileceğinden söz ediyor, Irak'a destek vermekten yana olduğunu ima ediyor. Bunları söylerken, Fransız temsilci gibi, protokol icabı bile barıştan dem vurmuyor, savaşa girmeyelim demiyor. Ecevit'in eskiden beri Yunanistan ve Ege adalarını kafasına taktığı düşünülürse, belki de aklında olan, AT ile pazarlıkta savaşı kabul edip, bu konuda birşeyler koparmaktır. Ama yeterli bilgilendirilmediğini ileri sürerek aklında olanı pek açıklamıyor.

DYP'ye gelince. Nazlı Ilıcak, ABD sıçrama tahtası olarak bizi kullanacağına, gidip İsrail'i kullansın diye yazdı (*Tercüman*, 11 Ağustos 1990). Demirel Özal'ı, Türkiye'yi bir sıçrama tahtası olarak kullandırmaya hevesli olmakla suçladı. Ama bunlardan sonra ilginç bir gelişme oldu. GAP gezisinde Özal'ın gazetecilerle yaptığı görüşmeden sonra bazı köşe yazılarında, Özal ile Demirel'in gerçekte aynı konumda oldukları, ama Özal bilgi vermediği için bunun Demirel tarafından iyi anlaşılamadığı yazıldı. Bizce de doğrusu budur. Altemur Kılıç'ın 18 Ağustos, Ahmet Kabaklı'nın ise 28 Ağustos tarihli *Tercüman*'da çıkan yazılarındaki şu koyuş, bizce Özal'ın da Demirel'in de konumunu yansıtıyor:

"...Irak'taki bir iktidar boşluğu çeşitli tuzaklarla doludur.

"En önemlisi,... 'Saddam durdurulmazsa, Türkiye için bir tehdit teşkil edebilir' endişesi, artık yerini, 'Saddam devrildikten sonra' Ortadoğu'da ve Irak'ta Türkiye'nin varlığına ve çıkarlarına karşı ne gibi tehditler ve tehlikeler oluşacaktır' endişesine bırakmaktadır.

"Hiç şüphesiz, hepimizin baş amacı, Türkiye'nin Ortadoğu'daki bir sıcak savaşın dışında kalmasıdır... Ne var ki, ne kadar istemezsek istemeyelim, acaba yanıbaşımızdaki bir savaşın dışında kalabilir miyiz? Kalabilecek miyiz?" (Altemur Kılıç)

"Gelecekte Ortadoğu'da *önemli olmak* istiyorsak kendi irademizle inisiyatifler geliştirmeliyiz. Başkalarının 'kullandığı' değil de, kendisini çok iyi kullanan bir devlet olduğumuzu cihana isbat etmeliyiz...

"...

"Savaşa girmek girmemek konusunda liderlerin büyük şansı ise demokrasinin içinde bulunuyor. Meclis'i toplayarak, kararı milletvekillerinin hür ve serbest iradesine bırakın..."(Ahmet Kabaklı)

Burjuvazinin has sözcülerinin bu koyuşundan da anlaşılıyor ki, Türkiye savaşa girmek, Ortadoğu'dan birşeyler koparmak için şimdi de Saddam'ın devrilmesini bekliyor. Saddam'a karşı yürütülen psikolojik savaşta Türkiye gazetelerinin çok önde gelen bir rol oynaması boşuna değildir. Yeni bir fırsatı bunun yaratacağını düşünüyor. Bu süre içinde her tarafı kolluyor, ama el altından "kendi" emperyalist çıkarları için savaşa hazırlanıyor.

İşçi sınıfımız da,

- kendini sömürdüğü gibi, yalarak başka halkları da sömürmek için can atan,
- Türkiye'deki Kürt ulusu yetmiyormuş gibi Irak Kürtlerini de boyunduruk altına almaya çalışan,
- üstelik bütün bunları işçi emekçi kanı akıtarak yapmayı planlayan,
- barışçı gözüküp savaş kundaklayan, hukuka saygılı gözüküp, anlaşmaları bozmak için fırsat kollayan bu burjuvaziyi yıkmaya hazırlanmalıdır. Kıbrıs çıkarması sırasında "umudumuz Ecevit" yanılgısı yaygındı. Yıllar öğretti. Artık halkımızın tek umudu işçi sınıfıdır.

Küçük Armutlu'dan sonra Küçük Yamanlar da direnişe hazırlanıyor

B lediye yıkıy r onlar yapıyor

Türkiye'de bütün hak arama mücadeleleri, en basitinden başlasa bile, sonunda devletle karşı karşıya geliyor ve siyasal bir nitelik alıyor. Gecekondulardaki mücadele de bu kanala akmaktadır.

F. Dinç, Ege

Geçenlerde İzmir'in Küçük Yamanlar semtinde dere içinde yapılmış 54 ev yıkıldı. Polis gecekonduları yıkmak için bir önceki gece semte operasyon düzenledi ve tepki göstereceği düşünülen kişileri gözaltına aldı. Yıkım günü, 60-70 hanelik semt, 600 kadar polis tarafından sarıldı. Direnenler gözaltına alındılar. Evinden çıkmayan kadınlar, kapılar kırılarak, zorla evden çıkarılıp dışarıya atıldılar. Yeni yapılmış 5 evin yanı sıra yaklaşık 5 yıl önce yapılmış, elektriği bağlanmış evler de yıkılmış durumda.

Belediye ekipleri dayanışmayı kırmak için, elektriği olan evlere, "sizin evlerinizi yıkmayacağız, yukarıdaki evleri yıkacağız" diyor ve dozerleri, kepçeleri yukarıya doğru rahatça geçiriyorlar. SHP'li belediyenin yıkmayacağız sözüne güvenenler, yukarıdaki ailelerin direnişine katılmıyorlar. Dozerler bu yüzden yukarıya geçebiliyor. Oysa dozerlerin aşağıda yolu kesilirse, yukarıya çıkmaları mümkün değil. Saat 11 civarında eskiden yapılmış evlerin de elektriği kesilince ev sakinleri evlerinin yıkılacağını anlıyorlar, ama iş işten geçmiş oluyor.

Yukarıda ise dozerlerin önüne etten bir duvar örülüyor. Dozer, bu barikatı geçemiyor ve başka taraftan yol açarak ulaştığı ilk evi sanki intikam alırcasına yıkıyor. Aşağı taraftan da başlayan yıkımda, polis desteğinde dozerler ve kepçelerle 54 adet yıkılıyor. Burjuvazi, 54 işçi ailesine savaş açmış gibi, onların etraflarını sarıyor, evlerini yıkıyor, tuğlalarını sağa sola savuruyor, semtteki diğer evlere de gözdağı veriyor.

Küçük Yamanlar'dan bir gurup kadın, görüşmek ve yeni evlerin yıkılmasını engellemek için, belediye başkanına gidiyor. Gidenlerden bir bacı bize şöyle söylüyor: "Belediye başkanı yoktu. Üç köpek geldi, üç zabıta. Bizi kollarımızdan tutup attılar dışarıya. İnsan yerine koymadılar bizi." Diğer bir bacı söze karışıyor: "Vali yıktırıyor dediler. Nereye gidelim dedik. Gidilecek yerimiz olsa, tepemize yıkılacak gibi duran bu evde durur muyuz."

SHP'li belediye başkanı Cihan Türkçü kadınlardan korkuyor. Kadınlar bu sefer öfkeyle valiye gidiyorlar. Önce valiliğin önünde oturma eylemi yapılıyor. Ardından bir gurup kadın valiyle görüşüyor.

Vali, "yolsuz iş yapıyorsunuz, yıktıracağım evlerinizi" diyor. Bacı söz alıyor yine? "Benim valiye çıkmamı istemediler. Çıkarsalardı ben söyleyeceğimi biliyordum. 24 yıl hapis yatsam ben yapacağımı biliyordum. Elimde bir bıçak olsa ben neydeceğimi biliyordum. Bunlarda namus falan kalmamış. Suratına tükürüyorsun, siliyor." Ve devlete karşı tüm kinini, nefretini kusuyor. "Akşam olunca adamlar hep biraraya toplanıyor, ne yapalım diye konuşuyorlar" diyor. "Evlerde elektrik yok aha şu suyu içiyoruz" diyor ve dereden kaynak şeklinde akan suya sokulmuş bir hortumu gösteriyor.

Su birikintisine doğru sokulmuş hortumdan küçük parmaktan ince, basınçsız bir su akıyor. Su dolduran kız çocuğu Elif'in ağzı, alnı yara içinde. Hiç tahlil edilmemiş su. Temiz olup olmadığını bilen yok, ama içiyorlar. Çünkü tankerin getirdiği sudan başka bir tek bu su var ve bu sudan içmek zorundalar.

Yıkımın yapıldığı bölgede ise hiç su yok. Oraya yalnızca tanker su getiriyor. Tanker için duraklar yapılmış. Direğe yazmışlar, "tanker durağı" diye. Ama alt kısımdaki evler yıkılmış, şimdi yalnız durak var. Yukarıda yıkılmayan bölümdeki evlere ise hala tankerle su gidiyor. İnsanlar, tankerin suyuyla dağı bahçe haline getirmişler. Yeşillik yapmışlar. Yaşar hale getirmişler oraları. Elektrik yok ama insanlar evleri olduğu için yine memnun. Tek oda da olsa.

Bazıları yıkılan evlerini yeniden yapmışlar. Bazı aileler 5 nüfusla beraber 4-5 metrekare yerde yaşamaya çalışıyorlar. Çatısız evlerde. Rüzgar esince her taraf toz oluyor. Kapı var ama pencerelerde cam yok. Bez gerilmiş cam yerine ve bağlanmış, uçmasın diye. Misafirlerini dostlukla, sevecenlikle bu evde ağırlıyorlar. Sorunlarına çare arıyorlar. Bir de evini yeniden yapma girişiminde bulunmayan bazı ailelere kızıyorlar. Haklılar da kızmakta! Zaten büyük çoğunluğu yeniden yapma çabasında, çünkü başka gidecek yerleri yok. Onlar için tek çıkar yol yeniden yapmak. Başka yol yok!

SHP'liler onlara arsa vereceğiz demişler. İnanmıyorlar verilecek arsaya. Artık SHP'ye güvenleri kalmamış. Oysa yüzde 90 çoğunluk SHP'ye oy vermiş. Şimdi tek çıkar yolun birlik olmak olduğuna inanıyorlar. Birbirleriyle dayanışma içinde evleri yeniden yapmak. Daha küçük evler yapıyorlar, artan tuğla ve kiremitleri komşularına vermeyi hesaplıyorlar. Dayanışma büyüyor.

Dayanışma büyüyor, direniş filizleniyor. Şimdiden, bilmeden gelecek toplumun dayanışmasının örneklerini gösteriyorlar. Burjuva gazetelere, en çok da *Günaydın*'a kızıyorlar. Bütün bu yıkımları *Günaydın*'ın dürtüklediğini söylüyorlar.

Akıllarına yeniden gecekondu yapmak geliyor. Çözüm, dayanışmayla gecekondu yapmak. Burjuvaların, kodamanların villalarının, yalılarının yıkılmadığına içerliyorlar, ama onlara el koymak henüz akıllarına gelmiyor. Mücadele geliştikçe, onlar da gecekonduyla yetinmeyecekler. Zenginlerin evi de yıkılsın denmeyecekler. Zenginlerin evine el konsun, proleterler buralara yerleştirilsin diyecekler. Hepsi Engels'in şu sözlerini kendilerine bayrak edecekler:

"Ama şurası kesindir. Akılcı bir biçimde kullanılırsa, büyük kentlerde daha şimdiden gerçek bir konut darlığını hemen giderecek, yeterli sayıda oturulabilecek bina vardır. Tabii bu ancak bugünkü sahiplerinin mülksüzleştirilmesiyle, yani evsiz barksızların ya da evlerinde balık istifi oturan emekçilerin bu evlere yerleştirilmesiyle gerçekleşebilir. Proletarya siyasi iktidarı ele geçirir geçirmez, kamu çıkarlarının zorunlu kıldığı böyle bir önlemin alınması, bugünkü devlet tarafından gerçekleştirilen öteki kamulaştırma ve yerleştirme kadar kolay olacaktır." (Engels, *Konut Sorunu*'dan aktaran Lenin, *Devlet ve Devrim*, İstanbul 1978, s.76)

Gecekondu halkı Engels'in bu düşüncelerini bayrak edinecek. Çünkü Türkiye'de bütün hak arama mücadeleleri, en basitinden başlasa bile, sonunda devletle karşı karşıya geliyor ve siyasal bir nitelik alıyor. Gecekondulardaki mücadele de bu kanala akmaktadır. Gecekonduyu korumak için yapılan mücadele devletle karşı karşıyadır. Siyasaldır. Sınıf mücadelesinin bir parçasıdır.

Gecekondu sorununun kesin ve temelli çözümü proletaryanın siyasi iktidarı ele almasıyla gerçekleşebilir. Tek yol devrimdir. Devrimde yığınları yönetecek tek güç de illegal TKP'dir.

Kahrolsun kapitalizm!

Yaşasın sosyalizm!

Yaşasın gecekondu halkının mücadelesi!

Yaşasın partimiz TKP!

1991'in ilk günü yürürlüğe girecek olan yeni yabancılar yasası yabancı işçi düşmanı bir yasadır

F.Almanya'da işçilerin yeni sorunları

Ne Federal Almanya ne Türkiye çalışan işçilerimize hiçbir garanti vermemektedir. Her ikisi de çifte vatandaşlığı gözlerden kaçırmak istiyorlar. Korkuları şu ki, vatandaş olan bir işçi ister istemez siyasal yaşamın içine giriyor, bir partiyi tutuyor, seçimlerde oy kullanıyor. İşyerlerinde, kahvelerde siyasal tartışmalara katılıyor.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, dünya pazarının yarıdan çoğuna giderek hakim olan F.Alman tekelleri 1960'larda çeşitli nedenlerle yabancı işçiye ihtiyaç duydular. AT üyesi olan ve olmayan bazı ülkelerle işçi sözleşmesi yaptılar. Bu sözleşmeyi yaparken ülkeler arasında binbir türlü pazarlık yürüdü, taraflar işçileri bir koz ve döviz ağacı gibi gördüler.

Almanya hangi ülkeden işçi aldıysa, o ülkenin hem pazarına el attı, hem de başka ülkelerle yapacağı olduğu ticarete sınır koydu. Öte yandan kapitalizmin yasası olan işsizler ordusunu yarattı, yabancı işçileri göstererek işsizliği kendi sömürülenlerinin gözü önünden kaçırdı, ülkede bütün ücretleri düşük belirledi.

Son yıllarda tekniğin hızla gelişmesi, angarya işgücüne eskisine oranla daha az ihtiyaç duyulmasını getirdi. Buna ek olarak, sosyalist ülkelerin çözülüşü doğudan batıya göçü artırdı. Bu durum, yabancı işçiler üzerindeki yoğun baskıların daha da artmasına neden oldu.

Yabancı işçiler arasında en kalabalık Türkiyeli işçiler olduğundan en çok baskı onlara yapılıyor. 1991'in ilk günü yürürlüğe girecek olan yeni yabancılar yasası yabancı işçi düşmanı bir yasadır. İlk bakışta bile eskiye oranla çok fazla maddeler taşımaktadır. Yeni yasaya göre: a) Yeni doğan 6 aylık çocuklara bile oturma izni almamız gerekli. b)Eşlerin ve çocukların getirilebilmesi yeterli konut koşullarına bağlanıyor. c)İşsiz kalanlar ve sosyal yardım alanlar sınır dışı edilecek. d)Oturma izni ve bağlı hakları almak için 5 katı daha fazla zaman gerekecek.

Yeni yasa geri göndermeleri şu "suç" unsurlarına bağlıyor: İlk başta can alıcı sorunları kamu düzenini tehdit etmek. Kamu sağlığını tehdit etmek, Aids'li olmak, mahkemelerin verdiği kararlara uymamak. Kaçak olarak herhangi bir işyerinde çalışmak. Para cezalarını zamanında ödememek. Almanya'nın dış politikasına zarar verecek herhangi bir çalışmada bulunmak. Almanya'nın hukuk düzenine karşı çıkmak. Yabancı işçiler açısından en önemlisi de Almanya dışında insanlık onuruna temel insan haklarına vb. uygun düşmeyen amaçlar güden siyasal parti, dernek ya da yasaları desteklemek. Siyasal amaçları gerçekleştirmek için şiddete başvurmak.. İşte geri gönderilmenin başlıca temel ilkeleri!

Yabancı işçiler, 1991'in Ocak ayından itibaren eli kolu bağlanmış, psikolojik baskı altında, kendini savunamaz bir insan yığını olarak yaşayacaklardır. Çalıştıkları işyerlerinde de en ağır koşullar altında, akort hızına göre çalışmak zorunda bırakılmışlardır.

Türkiyeli işçilerin ve AT üyesi olmayan başka ülke işçilerinin bazı sınırlamaların üzerine çıkabilmeleri için vatandaşlık hakkı öneriyorlar. Eskiden vatandaşlık müracaatları konusunda eyalet yönetimleri karar veriyordu. Şimdi ise genel yasaya bağlı. Daha önce 10 yıl burada kalmış olma şartı aranıyordu. Şimdi ise 15 yıla çıkardılar. Öte yandan eskiden 16-23 yaşları arasındaki çocuklara vatandaşlık hakkı otomatik tanınırken, şimdi anne ve babaların durumlarına bakarak vatandaşlık hakkında karar verecekler.

Türkiye hükümeti, Türkiye basını bu işte kendi çıkarlarına göre hareket ediyor. Bir kez, yanlış bilgiler veriliyor. Süresiz oturma izni, en etkili güvence gibi gösteriliyor. Oysa bu durumda da sosyal yardım alan sınır dışı edilebiliyor. İkincisini şu örnek iyi açıklıyor:

"Gurbetçi kıyımına karşı Ankara planı:

"İki Almanya'nın birleşmesi üzerine doğudan geleceklerin Almanya'daki Türk işçilerini olumsuz etkilememesi için dışişleri ve çalışma bakanlığı harekete geçti, çalışma ateşelikleri uyarıldı. Bakanlık Almanya'daki işçilerimize iki tavsiyede bulunuyor: 1. Güvenceli ikamet için başvurun. 2. Meslek bilgi ve tecrübenizi artırın (*Hürriyet*, 21 Haziran 1990)

Burjuvazinin olaya yaklaşımı işte böyle! Burjuvazinin düşüncesi, daha çok çalışan mesleğe daha çok önem veren, siyasete katılmayan, dünya olayları sizleri ilgilendirmesin vb. Ne Federal Almanya'da, ne Türkiye, çalışan işçilerimize hiçbir garanti vermemektedir. Her ikisi de çifte vatandaşlığı gözlerden kaçırmak istiyorlar. Korkuları şu ki, vatandaş olan bir işçi ister istemez siyasal yaşamın içine giriyor, bir partiyi tutuyor, seçimlerde oy kullanıyor. İşyerlerinde, kahvelerde siyasal tartışmalara katılıyor. Korkuları bundandır.

Türkiyelilerin tek çıkış yolu Türkiye işçi sınıfının Türkiye'deki mücadelesine destek verip devrimin gerçekleşmesine yardımcı olmaktır.

Volga Beşoluk, Hessen